

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contraria tollit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx martii mncxlv, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 20 marti 1665, pontif. anno x.

DVI.

Confirmatio constitutionum pro felici regimine congregationis seu confraternitatis Scholae Christi Madriti Toletanae dioecesis, idque pro congregationibus seu confraternitatibus sub nomine dictae Scholae Christi, et sub earumdem constitutionum observantia, tam erectis quam erigendis in universis regnis et dominiis Hispaniarum, ac etiam in alma Urbe.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ad pastoralis dignitatis fastigium, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, per ineffabilem Salvatoris et Domini Iesu Christi bonitatem evecti, illa, quae, pro sodalitatibus quarumlibet ad exer-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

canda pietatis opera pie prudenterque institutarum prospero gubernio, salubrique sodalium ad aeternae beatitudinis metam per viam mandatorum Dei consiliorumque evangelicorum usum currere satagentium directione, maturo sapientique constituta et decreta noscuntur esse consilio, quo firma semper et inviolabilia permaneant, libenter cum a nobis petitur, apostolici muniminis praesidio constabilimus, ipsisque sodalitatibus spiritualium gratiarum dona elargimur, sicut ad omnipotentis Dei gloriam et animarum salutem cognoscimus in Domino salubriter expedire.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii confratres congregationis seu confraternitatis sub nomine *Scholae Christi* in oppido Madriti Toletanae dioecesis canonice erectae, quod, pro felici ipsius congregationis seu confraternitatis regimine, piorumque exercitiorum in ea fieri solitorum, ac illius confratrum salubri directione, factae et hispanico idiomate editae fuerunt, cum approbatione venerabilis fratris archiepiscopi Toletani, diversae constitutiones, quae de hispanico in latinum idioma versae sunt tenoris qui sequitur, videlicet:

Constitutiones congregationis Scholae Christi Domini nostri fundatae sub protectione Mariae Virginis SS. et dominae nostrae in nosocomio Matritensi nationis Italicae.

1. Institutum et finis huius scholae profectus spiritualis est, et quod aspiret unusquisque fratrum ad voluntatem Dei eiusque praecepta et consilia in omnibus adimplenda, progrediendo ad perfectionem secundum suum cuiusque statum, illiusque obligationem, cum correctione vitae, poenitentia et peccatorum contritione, cum mortificatione sensuum,

CAPUT I.
De fine et institutione huius scholae.

puritate conscientiae, oratione, sacramentorum frequentia, operibus charitatis, aliisque sanctis exercitiis, quae in illa docentur et exercentur, cum aestimatione magna aeternorum, contemptuque temporalium, strictiorem ac severiorem salutis viam atque semitam, in quocumque statu quaerendo: *Arcta via est, quae ducit ad vitam; intrate per angustam portam* (MATTH., VII).

CAPUT II.
De divino magistro huius scholae, ac de indigentissimis eius discipulis.

II. Praeceptorum et consiliorum Christi Domini nostri, scholaeque iis discendis et exequendis omnino intentae, Christus magister est: *Magister vester unus est Christus* (MATTH., XXIII); divinam suam doctrinam et sacras actiones iubet nos discere: *Discite a me* (MATTH., XI). Humiles discipuli, misericordia sic magna et sic grandi titulo semper indigni, recognoscere continuo debent a quo magistro in discipulos sint vocati, et quas obligationes includat hic titulus.

Profitari debent erga Mariam SS. matrem ac dominam nostram devotionem tenerrimam, servitutem amoris plenissimam atque humillimam filiationem. Quam loco matris pia dominaeque elementissimae Christus discipulis suis exhibet: *Dicit discipulo: Ecce mater tua* (IOANN., XIX). Ad eius religiosissimum cultum, sacramque venerationem, ad continuam eius invocationem, protectionisque demerendam gratiam, attendere semper, promptique semper ac vigilantes uti filii subiecti uti amantes servi esse debent, cum spe securae obtinendi unice per eius manus gratias Dei, beneficia et misericordias.

Et quia placuit Deo communicare spiritum huiusmodi scholarum Christi discipulorum interventu sancti Philippi Nerii, reputabit haec nostra et reverebitur eum tamquam patrem, heroicarum ipsius

¹ Forsan ac pro ad legendum (R. T.).

virtutum exemplar ante oculos sibi ponens ad imitationem, iuxta suum uniuscuiusque statum.

Discipuli huius Scholae viri esse debent a vitiis remoti, seculique fallaciis et vanitatibus, qui cum perfecta cognitione ac firmo proposito placere Deo in omnibus, voluntatemque eius adimplere desiderant, qui oratione ac meditatione se exercent, devoti, pii, misericordes, modesti, patientes, honoque ceteris exemplo.

Agere debent inter se cum amore, aequalitate et charitate fraternâ; Christi enim scholae discipuli fratres sunt: *Omnes autem vos fratres estis* (MATTH., XXIII).

Haec unio et charitas, formaque exercitiorum et uniuscuiusque profectus cura non permittit eos magno esse numero. Erunt ad plurimum sacerdotes vigintiquatuor, laicique quadraginta et octo, quem quidem nullatenus excedere possint. Sub sacerdotibus cum regulares tum seculares veniunt comprehensi; uti sub secularibus comprehenduntur, si quis oblatus alienius religiosi Ordinis huius Scholae sit frater, omnesque alii ordinem sacrum non habentes.

III. Is qui huic scholae praeest *Obedientia* appellatur, ideo ut a nomine etiam ipso superiores doceantur ceteri, quam ante te omnes curare debeant de promovenda in se huius virtutis perfectione, qui in omnibus Christi operibus adeo resplendit: *Factus obediens usque ad mortem* (Ad Philipp., II). In his omnibus, quae operabitur, docebit et ordinabit, divinae legi, consiliis et voluntati obediet. Hoc in munere eius est virtutem hanc colere et docere, sanctaeque obedientiae exemplum aliis praebere. Exercitiis omnibus et congregationibus praeest, gubernationi, directioni, disciplinae ac

CAPUT III.
De praeside obedientiae dicto.

¹ Ed. Main. legit praesere pro praest (R. T.).

profectui scholae invigilat. Exhortari debet fratres ad virtutem et perfectionem doctrinā atque consiliis evangelicis inculpabilisque vitae exemplo: *Qui fecerit et docuerit (MATTH., v)*; idque ut consequatur, ad orationem continuo recurrere, a Deoque petere lumen sibi primum quod deinde aliis communicare possit, gratiamque et vires ad exequendum in se ipso, quae alios postea docturus est. Ex consilio deputatorum operabitur, et in gravioribus consulet quoque antianos. Eius ac ceterorum officialium munera per quatuor menses durant.

Si paucis diebus ille absit, officio eius in scholā fungitur et in congregationibus deputatis¹ primus ecclesiasticus, eoque absente, secundus. At si absentia longior mense fuerit, congregatio antianorum aliquem² qui locum eius subeat, nominabit; morienteque, aut aliō sine³ redeundi proposito abeunte, congregatio eadem deliget suffragiis secretis Obedientiam, qui usque ad finem quadrimestris hoc munus gerat.

IV. Deputati quatuor erunt, duo sacerdotes, duoque laici. Sacerdotes quidem eo spiritu, fervore, doctrināque, ut in defectum Obedientiae, munus hoc peragere possint, et generaliter tam hi quam illi magnae pietatis et prudentiae, ac de constitutionibus, decretis, dictaminibus, regimine, atque exercitiis scholae apprime docti; hi omnibus in congregationibus suffragium habent, ac veluti consultores Obedientiae sunt; fratrum profectus atque defectuum inspectores, veraeque eorumdem fratrum, sanctaeque fraternitatis promotores esse debent; opitulatique eorum necessitatibus spiritualibus et corporalibus, referendo eas

¹ Videtur legendum *deputatus pro deputatis* (R. T.).

² Perperam ed. Main. legit *alio sive pro alio sine* (R. T.).

Obedientiae, atque in rebus gravioribus congregationi antianorum, ad hoc ut discernatur et ordinetur, re mature perpensa, id quod gratus Deo atque utilius fratribus sit futurum. Qui admitti ad scholam cupient, ab his deputatis ex mandato Obedientiae examinabuntur.

V. Secretarius habere debet optime notas constitutiones, decreta, atque exercitia, notosque item scholae fratres; interesseque continuo et diligenter exercitiis omnibus et congregationibus. Cui muneri deligetur is qui fuerit magnae capacitatis, modestiae et probitatis. Suffragium habet in omnibus congregationibus, absenteque eo, coadiutor eius; librum penes se habet decretorum et admissionis fratrum, qui recipiuntur, annotatque quis eorum quaque hebdomade in scholam non venit; de quo monet congregationem, quae singulis mensibus fit, ne ignoretur uniuscuiusque diligentia aut negligentia, inquiraturque in causam absentiae, et quod expediat ordinetur. Cui rei curet fratrum nomina in quadam tabulā descripta habere, ita ut facile annotare possit venientes in scholam, atque eā finitā eos qui abfuerint, necnon eos, qui excusatum se miserint, annotabit (excusatio autem iusta pro praesentia est); epistolarum ad scholam aliunde remissarum, seu ab eadem scribendarum custodiam et curam habet, necnon omnium instrumentorum, quorum tamen praecipua cum libris decretorum et admissionum in archivo esse debent duabus clavibus munito, atque ex his alteram Obedientia penes se habebit, alteram secretarius. In diebus scholae et congregationis anticipabit aliquantulum, ut, si quo opus est, mature id expediat. Coadiutor ei adsignatur, qui absentis vices gerat, ne aliquis non sit, atque ut fratres ad exercendum id munus habiles reddantur.

CAPUT V.
De secretario.

CAPUT VI.
De nuntiis.

VI. Nuntii quatuor sunt, duo ecclesiastici et duo seculares; ecclesiastici curam habent altaris et oratorii, distribuunt flagella et schedulas meditationis; seculares mansent secus portam oratorii, prohibentque ne alii praeter fratres eo intrent, nisi cum licentiā; comitantur eos, quibus introitus conceditur, usque ad locum, in quo sedere debent; Obedientiae referunt, si quis ingredi volens, aut quidquam nomine alterius nuntiaturus ad portam accesserit, et si quid aliud referri oportet. Assistunt et comitantur novitios receptionis die, atque in omnibus, quae illos facere oportet, dirigunt. Tam ecclesiastici quam seculares, fratrum zelatores sunt, monereque Obedientiam debent, si quem defectum gravem et publicum alicuius fratris noverint, aut talem, ex quo, quantumvis gravis non sit, resultare possit aliquod inconveniens. Venient ad oratorium ante horam praescriptam, ut omnia in tempore sint parata. Deligentur¹ hi ex modestioribus, maioreque charitate et diligentia praeditis. Nominantur item quatuor alii coadiutores; duo ex ecclesiasticis, ac duo seculares, ut absentium nuntiorum vice fungantur.

CAPUT VII.
De compositione oratorii, et quoniam in ul ad nulli debeant.

VII. In altari oratorii ponentur imagines Christi Domini crucifixi et Mariae dominae nostrae, cum ornatu decenti, mundo et modesto, absque eo quod curiosus aut dives sit; et supra sedem Obedientiae alia sancti Philippi Neri patris nostri. Ante altare collocabuntur duae calvariae, totidemque mortuorum ossa, duoque flagellorum fascicula. In fine oratorii contra altare scabellum erit humile, quo sedet Obedientia, et ante eum mensa parva et humilis, atque in eā erunt calvaria, liber constitutionum, cartulae meditationis, vas aquae benedictae

¹ Male ed. Main. legit *Diligenter pro Deligentur* (R. T.).

cum aspersorio, horologium et campanula. In medio camerae tria scabella aequae humilia; unum ad latus evangelii, quo exercitans, duo e regione, quibus exercitati sedeant. In circuitu per totam cameram fratres sedebunt in scamnis humilibus et planis. Fenestrae clausae erunt, et lumen solum candelabrum, utpote ad colligendos sensus conducens, admovebitur: *Clauso ostio, ora Patrem tuum in abscondito (MATTH., vi)*.

Quibus diebus scholae habentur fratres tantum eo introibunt, excepta tamen si qua¹ persona eximiae adeo virtutis et meritorum, cuius praesentiam, eo, quod videbitur, tempore, utilem scholae, ac proinde gratam Deo futuram, Obedientia et deputati existimabunt, maxime si regularis sit. In quo tamen prudenti examine et multo rigore utuntur.

De fratribus aliarum scholarum, quibus ingressus permittetur, cap. XXI tractabitur.

VIII. Omnibus quintis feriis hebdomadae post meridiem habetur congregatio seu schola, excepto quod in maiori hebdomada transfertur in feriam tertiam.

Incipere debet duobus ante solis occasum horis, secundum anni tempestatem. Fratres paulo ante venient, statimque sine morā nemini colloquentes ingredientur cum modestiā et summo silentio in ecclesiam, ibique ante vivificum Eucharistiae sacramentum genibus flexis manebunt, corda colligere, atque ab omnibus curis temporalibus et quacumque aliā distractione avertere procurantes. disponendo se ad sancta ea, ad quae veniunt, exercitia, Deumque precando, ut accepta illo² sint, et quod praestet eis lumen et gratiam suam, ut istis horis, vitaeque residuo, sanctae Dei voluntati obsequentes fructuose utantur.

¹ Edit. Main. legit *quas* (R. T.).

² Potius lege *illi* (R. T.).

CAPUT VIII.
De exercitiis
sive quae schola
habetur.

Prescripta adveniente hora, ad nutum Obedientiae, dato signo, cum eadem modestia et silentio ingrediuntur oratorium; Obedientia occupabit anum scamum; deputati duo ecclesiastici ad laera ei sedebunt, primoque eorum proximus secretarius, nuntii altaris iuxta altare, et nuntii portae iuxta eam; ceteri quo ingreditur ordine, sine differentiâ et sine ullâ urbanitatis exhibitione, utpote humilitati et christianae fraternitati, quam in scholâ fratres profitentur, vere contraria.

Ante oratorii ingressum omnes in certo aliquo loco deponunt. Pallium et galeam post, aut sub scamno, quo sederit unusquisque, mittet, in gestu manens profundae humiliationis, tamquam is qui auctoritatem, cultum, curas et negotia secularia deponit, parvitatem suam et nihil suum recognoscit, Deique maiestatem reverentissimâ humilitate adorare desiderat. In quo etiam oculos habebunt ad imitandam humilitatem, atque exemplum Christi Domini nostri: *Et ponit vestimenta sua* (IOANN., XIII); cupientque simul pravis habitibus expoliari, quibus natura indui solet.

Prosternunt sese omnes ad terram, et facto signo ab Obedientia, sese in genua erigunt: tunc ille ait: *Laudetur sanctissimum Eucharistiae sacramentum*. Aspergit fratres aquâ benedictâ, recitatque orationes alias quae in postremo ponuntur capite. In recitandâ confessione iterum fratres prosternunt se, quemadmodum hi, qui scrius veniunt, facere debent statim atque ingredientur, quousque signum dederit Obedientia.

Absolutis precibus, Obedientia legit considerationem aliquam devotam super id quod meditationi feriâ quintâ antecedenti fuit propositum. Mentalisque oratio per spatium dimidiâ horae habetur. Interim iaculatorias preces unam aut alteram de eadem materia dicit, fer-

vari fratrum intendendo. Et ad absolvendam orationem, ceteris humi proclutis, actus aliquos doloris, contritionis, et peccatorum dicit, verbi gratia: *Peccavi, Domine, miserere mei*, aut similia: repetuntque eadem fratres. Miscet autem his ille affectus quosdam sive exclamationes ad peccatorum poenitentiam atque amorem Dei excitandum. Deinde litanias et orationem, quae in ultimo capite est, recitat.

Signum dat, et, sedentibus fratribus, signoque crucis frontem munientibus, introducit is breviter solidae ac fervidae meditationis, super qua conferendum est, articulum. Deinde tres fratres vocat, quorum unus reliquos duos in examine et interrogatione exerceat. Interim tamen omnes simul hi tres infra loca exercitandorum ingeniculantur, nemo eorum praesumens vocatum se esse ut examinet et exerceat reliquos duos. Obedientia tunc unum eorum iubet exercitantis locum occupare, exercitandorum¹ reliquos; verbisque gravibus atque aedificantibus monet ac exhortatur exercitantem (qui ex fratribus ferventioris spiritus esse debet) ut ad Deum oculos et cor erigat, eumque precetur det sibi lumen ut cum fructu possit fratres illos examinare, consiliis salutaribus erigere, et perfectionis viam iis commonstrare, aliamve huius propositi.

Exercitator, muniens se signo crucis, humiliter agnoscens indignum se eo munere, quod sibi imponitur, si aliquem in scholâ exercitiis defectum commiserit, flexis genibus refert. Obedientiaque aliquam ei poenitentiam imponit; qua perfectâ, sedet, fratrumque singulos interrogat, an illâ hebdomadâ impleverint officia et exercitia scholae, an meditati sint super puncto designato, et

¹ Edit. Main. legit *excitandorum* (R. T.).

quid specialiter de illo aut in illo cogitaverint.

Respondent singuli eorum, facto crucis signo, cum humilitate, sinceritate et modestiâ, de plano, ac breviter sine discursibus, aut digressionibus, absque eo quod interiora resque confessori reservatas indicet¹, sed de iis se accuset tantum defectibus, quae ad constitutionum pertinent adimplementum; veluti quod quotidiano examine non excusserit conscientiam; quod aegrotos in hospitali non visitaverit, quamvis culpâ careant hi defectus. Et haec dicit flexis genibus, atque Obedientia imponet unicuique poenitentiam sibi placitam.

Exercitator monehit eos de iis, quae in Deo iudicaverit secundum responsa eorum futura utiliora, quae confirmare poterit aliquo sacrae Scripturae, aut patris² testimonio pro documento et exhortatione.

Obedientia pro arbitrio suo resumat ea, quae dicta sunt, aut eorum partem, expendatque ut fratres moveat et accendat adductis sacrae Scripturae, aut Sanctorum locis, subtilitatem et multiplicationem locorum devitans, ut prosit, non ut gloriam sibi quaerat; ad animarum utilitatem, defectuum emendationem, virtutumque exercitationem omnia dirigens. Sciatque muneris sui esse mortificare³ omnes, laudare neminem.

Post haec quasdam tribus illis poenitentias, quibus ceteri aedificentur, imponit. Osculantur illi terram cum vocati ad exercitium ingeniculantur, et cum exercitium absolvunt.

Iterum, tertioque vocat (si expediens videbitur) tres alios fratres eodem modo

¹ Edit. Main. legit *inclucet*, quod esse potest *includat*, vel *inculcet*, vel *indictet* (R. T.).

² Nempe ut videtur patris Philippi Neri (R. T.).

³ Ni legendum sit *aedificare* pro *mortificare* (R. T.).

ac primos, et singulos⁴ tres idem quod iam dictum manet exequantur.

Procurent in quadrimestri suo neminem, cuiuscumque sit gradus, in exercitatum remanere, et ipse exercitari se aliquando faciat; et hoc exercitandi munus idoneioribus imponat. Praeterea, quando sibi placuerit, etiamsi praesens sit, iniungere poterit alicui ex fratribus Obedientiae officium, ut formentur personae illius capaces, atque item ab scholâ uti tales cognoscantur.

Ultimum exercitium absolvetur aliquo actu ferventi amoris Dei, et peccatorum contritionis, sicut de oratione mentali dictum inanet.

Post haec nuntii altaris distribuunt flagella et lumina extinguunt. Obedientia tunc cum tono gravi, tardo ac devoto dicit dominicae Passionis summarium, versusque illos, qui in capite finali positi sunt. Et cum perventum est ad versiculum *Apprehendite disciplinam*, flagellatio incipit, recitantque, tam Obedientia quam ceteri fratres, alternatim per choros psalmum *Miserere mei Deus* et psalmum *De profundis*, actumque contritionis, ut in dicto capite finali. Quibus absolutis, dat signum Obedientia: et dum fratres se componunt, iniungit eis, ut recitent *Pater noster* et *Ave Maria* tot vicibus quoties et pro intentione quae in dicto capitulo referuntur. Tunc hymnus *Nunc dimittis* alternatim ut psalmi recitatur, et cum versus ille *Lumen ad revelationem* dicitur, introducit lumen alter ex nuntiis portae, et candelae accenduntur. Obedientia ait: *Fratres emendemus in melius*, ut in dicto capitulo finali; datoque signo redit unusquisque ad locum sedis suae.

Legit meditationem et iaculatoriam

⁴ Videtur legend. *singuli* vel *secundi* (R. T.).

hebdomadae sequentis, quae conformia erunt evangelis per annum, sequenturque omnino spiritum Ecclesiae. At in quadragesimā erunt de dominicā Pasione. Cernui tunc fratres ter repetunt¹ faculatoriam, datoque ab Obedientia signo sedent. Obedientia dat nuntiā altaris schedulas dictae meditationis, ut eas distribuant, intereaque legit caput quoddam constitutionum, ut memoria ei² retineantur.

Duos fratres assignat qui proxime sequenti hebdomadā de oratorio mundaudo et parando curam habeant, id munus inter omnes distribuens.

Quando fratrum aliquis aegrotaverit, duos alios designet, qui eum nomine scholae visitent, atque ii observabunt, quae illis imponuntur in capite XII.

Postea exhortetur cum ferventi animi sensu fratres ad Iesu Christi Domini adorationem. Pergat ipse et nomine omnium ante altare adoret: comitantibus ipsum corde fratribus, cum magnā humilitate et reverentiā super faciem cadentibus.

Adoratio tribus genuflectionibus facienda est, primum in parte inferiori camerae, iterum in eius medio, tandem prope altare, dicto per singulas genuflectiones, *Adoramus te, etc.* quod fratres repetunt: et ad finem dicit orationem *Respice quaesumus, etc.* ut in dicto capite finali. Cum revertitur, tres alias genuflectiones faciat, Mariam Virginem dominam nostram adorans, et salutans *Ave, filia, etc.*, ut in dicto capitulo.

Quintā feriā concurrente dominicae Nativitatis, aut eam subsequente, unā cum Obedientia omnes fratres vadunt puerum Iesum adoraturi, et cum prostraverint se ante praesepe, Obedientia

prorumpet in aliquos amoris sensus super hoc mysterio.

Die Epiphaniae, ai erit feriā quintā, sive feriā quintā proxime eam sequente, vadunt fratres singuli terni adorationem¹ peracturi, ter principio, et medio oratorii, et iuxta praesepe, humi procumbentes². *Proidentes adoraverunt* (MATTH. II). Nempe ante alios Obedientia cum duobus deputatis ecclesiasticis, deinde tres alii de uno ex choris, quos alii tres de altero sequuntur, et hoc ordine ceteri, et in ultimā prostratione tantillum durantes, redeunt ad sedes suas ex illā parte, qua suus illis chorus est, sine ullā genuflectione, venientibus ne impedimento sint. Ceteri flexis genibus expectant.

Omnibus quintis feriis a vespere Nativitatis usque ad Epiphaniā, si hoc festum inciderit in talem diem, sive usque ad quintam feriam Epiphaniā proxime sequentem, flagellatio cessat; quemadmodum, et in die Corporis Christi, et infra octavas Paschae et Pentecostes, in hisque omnibus prolixiores aliquanto fiunt oratio et exercitia, ita ut duas horas iuste compleant.

Feriā tertiā maioris³ hebdomadae, et si festum Inventionis vivificae Crucis, maio mense veniens, in quintam feriam inciderit, aut proximā post id, eodem modo, ac in festo Regum, fit Crucis adoratio, altā voce alternantibus fratribus versus hymni *Vexilla regis prodeunt, etc.* qui est in capite finali.

Omnia haec exercitia sic ordinanda sunt ut duas horas non excedant, scilicet oratio mentalis mediae, tria exercitia unius, reliquumque alterius mediae horae spatio duret.

Finitā adoratione, Obedientia ait: *Pro-*

¹ Edit. Main. legit *ad Orationem* (R. T.).

² Ed. Main. legit *praecumbentes* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *maiores* (R. T.).

cedamus in pace: cui fratres: In nomine Domini; terramque osculantes, et pallia reagentes, cum modestiā in ecclesiam exeunt, atque sacram Eucharistiam adorant, de eo quod tam sanctis exercitiis interfuerint gratias Deo agentes, Deiparam Virginem oratione angelicā salutant, et cum eodem silentio et modestiā in principio dictā proficiunt, interius aliquod affectum¹ suorum silentium consequi procurantes.

CAPUT IX.
De diebus communionis generalis et quid in his observetur.

IX. Praeter communionem particularem, de quibus agitur in capite XIV, fit communio generalis singulis dominicis secundis uniuscuiusque mensis, primo die Pentecostes, die Nominis Mariae, ac die sancti Philippi Nerii patris nostri, et quando aliquis ex fratribus diem suum obierit.

Congregantur fratres in oratorio, diligenti conscientiae examine, prolixiore, quam aliās, oratione, sacramentalique confessione iam praeparati. Silentium, modestia et reverentia, tanto magis his, quam in scholae diebus, augeri debent, quanto excellentius est Deum in Sacramento adorare et recipere, ineffabiliterque atque intime ei uniri; consideratis inter motiva alia devotionis et teneritudinis Christi discipulorum nomine et professione.

Tantisper in oratione manent quousque signum dat Obedientia ut sedeant. Tunc ille breviter atque aptis diei verbis accendit eos et exhortatur; tandemque mutuam charitatem suadet, si forte inter eorum aliquos disconvenientiae causa sit: *Vade prius reconciliari fratri tuo* (MATTH. V); in genua cadunt, singulique ordine alterne dicunt: *Si in aliquā re fratres meos offendi, precor mihi parcant, atque ego idem facio, et cum dixerint, terram osculantur.*

Vestit se Obedientia, cui nuntii altaris

¹ Forsan affectuum (R. T.).

cum superpelliceis assistunt, missamque celebrat privatam eā devotione, quam tanti sacrificii ministrum deceat, eumque a quo discere debet tam sancta schola. Pergunt fratres singuli bini ad sumendam Eucharistiam, par fratrum ex uno, et par aliud ex altero choro, atque eodem modo ceteri, ter humo procumbentes.

Gladios relinquunt oratorium ingressuri, pallia vero non relinquunt memoriā retinentes Christum dominum nostrum, quantumvis paupertatem et humilitatem semper amaverit, ornatum tamen et apparatus elegisse institutum hoc divinum Sacramentum: *Coenaculum grande stratum* (MARC. XIV), ad idque vestes resumpsit: *Accepit vestimenta sua* (IOAN. XIII).

Oratio habetur postea, qua Deo grates pro tam magno beneficio redduntur. Absolvitque Obedientia dicens: *O sacram convivium*, ut in capite finali; factoque signo exeunt cum toties dicto silentio et modestiā.

X. Illo die post meridiem habetur schola, cum quinta feria sit; praescriptisque horis manifestatur propter solemnitatem eius diei in oratorio sacrosancta Eucharistia. Ornatur altare cum munditiā gravi et decenti. Sedilia exercitiis deservientia, Obedientiae mensula, calvariae, ossa et flagella hoc die non videntur.

Congregantur fratres in oratorio; vestitusque Obedientia cum cappā pluviali, comitatus duobus nuntiis altaris, aliisque duobus fratribus sacerdotibus cum superpelliceis, in ecclesiam venit, procedentibus reliquis fratribus cum cereis in manu accensis (quae inter eos distribunt coadiutores nuntiorum altaris) eā cum modestiā, attentione et circumspectione, qua debent Christi discipuli euntes quaesitum transportatumque in scholam divinum suum magistrum Extrahit

CAPUT X.
De die Corporis Christi.

Obedientia sanctissimam Hostiam a sacrario, ducitque in processione, alternantibus fratribus versus hymni *Pange lingua*, qui est in capitulo finali, collocatque in altari oratorii. Spoliatur se, ac tendit in locum suum; fratresque, postquam in genua procubuerunt, et humum osculati sunt, erigentes se, penes scamna ingenuantur. Omissoque aspersorio, et ceteris orationibus, legit Obedientia devotas quasdam de sanctissimo hoc Sacramento considerationes, super quibus meditantur per tres horae quadrantibus; interimque Obedientia iaculatoriis aliquot orationibus devotis, teneris ac ferventibus utitur; tandemque oratio absolvitur, dicente Obedientia: *Frates, Tantum ergo Sacramentum, veneremur cernui*: procumbuntque humi omnes, durantque aliquantulum in hoc gestu corporis, facientes interiores actus fidei, adorationis, et amoris.

Sedentibus omnibus (quod propter debilitatem aut infirmitatem aliquorum, ut absit inaequalitas, permittitur), corde tamen prostratis, cum summa reverentia et humilitate, ter vocat Obedientia, ut moris est, singulos ternos ex fratribus, ut exerceant et exerceantur. Qui ingenuantur eo in loco, ubi aliis diebus scamnula sunt, aut, si Obedientiae necessarium videatur, iussi in terra sedent. De constitutionum adimplemento non interrogantur, nec defectus suos profitentur, vellet enim schola in nullo defecisse filios suos, praesertim hac die, aut magistro huic divino inofficiosos fuisse. Quamvis enim secretiores defectus ei patent, atque oculis eius manifesti sunt, decet tamen hos, cum realiter et corporaliter Dominus adest, non audiri. Tum propter gaudium et laetitiam, qua debemus ei assistere, excusantur hoc die

actus omnes manifestationis et poenitentiae. Numquid possunt filii sponsi lugere, quando cum illis est sponsus (MATTH., IX).

Exercitia reducuntur ad collationes, documenta et exhortationes circa infinitum amoris excessum, quo voluit Christus Dominus in sacramento inter nos manere, divinique huius sacramenti effectus, et circa modum, quo ad eum excipiendum praeparare nos, excepto gratias habere, et pro tam ineffabili beneficio gratos reddere nos debeamus. Respondent exercitati ad interrogata modeste ac breviter id de quo singulos Deus docuerit. Qui deinde monebuntur ab exercitantibus, excitabunturque ad maiorem venerationem et servitutem huius sacramenti, et ad effectus misericordiae eius mirabiles tempore ac defectibus non impediendos.

Obedientia exercitantium dicta in summam redigit, iisve, quod monere magis aut excitare maiorem fervorem possit, adiungit. Exercitia hodie plus quam aliis diebus per horae quadrantem protelari¹ possunt. Imponit Obedientia, ut pro Summo Pontifice, pro rege, etc., ut moris est, Deum fratres precentur. Tunc, vestibus resumptis, cum eodem assistentium, ceterisque cum cereis accensis, comitatu, pergit ad custodiae reddendum Sanctissimum juxta caeremonialis regulas: et fratribus dicentibus *Tantum ergo, etc.*, benedictionem illis dat cum sanctissima Hostia, quam quidem illi recipere debent sic reverenter humiliter et confidenter, quasi a Christo visibiliter apparente sibi elargitam; aequè reverenter ac devote procedentes, eandem sacram Eucharistiam usque ad sacrarium comitantur; quo cum inclusa fuerit, osculantes humum, redeunt cum Obedientia ad sacri-

¹ Forsan *tempore* pro *tempore* legend. (R. T.).

² Ni lege debeat protrahi aut praetendi (R. T.).

stiam, indeque cum summo silentio et modestia unusquisque abit.

Hoc die propter id quod in praecedenti capite dictum est, pallia non deponunt.

CAPUT XI.
De memoria et
exercitio mor-
tis.

XI. Iubet nos Christus dominus noster paratos esse ad illam horam, qua ei placuerit nos vocare: *Vos estote parati* (MATTH., XXIV), quae cum ita incerta sit et ignorata: *Sero, an mediâ nocte, an galli cantu, an mane*¹ (MARC., XIII), continuo parare nos debemus, ne subitanea imparatis superveniat: *Ne cum venerit² repente, inveniat vos dormientes* (ibid.).

Igitur scholae Christi discipuli nunquam non parare sese debent ne imparatos inveniat eorum Dominus cum venerit, mortemque oh oculos ponere, strictumque iudicium, quo nos iudicaturus est, cuius quidem memoria transformandae in melius vitae sufficiens est: Christus praesentem habuit obitum suum, loquebaturque de eo frequenter, etiam in gloria transfigurationis, permisitque (ut pati atque mori iam tunc inciperet) mortem suam in timore sibi atque agoniâ repraesentari: quotannisque confessionem generalem ac testamentum facere, a culpis et imperfectionibus se avertentes, virtutibusque ferventer se exercitantes, ita ut Deo vivere, culpisque et passionibus mori procurent.

Quod ut commodiori ordine consequantur, disponent sese tertia pars fratrum antiquiorum quatuor primis anni mensibus hac formâ.

Facere debent intra hoc quadrimestre generalem confessionem eius temporis, quod post aliam ultimo factam erit transcursum, sive quo alio modo eorum patri spirituali visum fuerit, ordinareque suum testamentum, res suas disponendo, eaque quorum sese agnoscunt debitores, quo

¹ Perperam ed. Main. legit *Galli mane* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *venerint* (R. T.).

modo poterint in praesenti rerum statu, persolvendo, quemadmodum facerent, si se vidissent morti propinquos.

Quotidie aliquod temporis spatium, praeter consueta alia scholae exercitia, meditationi¹ mortis, strictique, cui subiacebunt, iudicii, se exercere debent, actusque aliquos contritionis ferventes, tamquam iam morituri, facient, defutura² sibi forte, cum mors advenerit, vel unius aetus faciendi tempus aut dispositionem considerantes. In adimplendis etiam maiori sollicitudine et exemplo exercitiis et obligationibus scholae, omnibusque aliis devotionis et charitatis operibus, alacres erunt.

Diebus scholae imponet quibusdam eorum Obedientia mortificationis aliquos actus, et ad tertium exercitium ultimae quintae seriae cuiuslibet mensis eorum aliquos vocabit, qui examinabuntur de modo meditationis mortis, de dispositione, et executione eorum, quae iam dicta sunt.

Exeunte iam quadrimestri tempore, quo die Obedientiae visum fuerit, ante tamen quintam seriam electionis officiorum, convenient simul omnes in oratorio; celebrabit Obedientia missam privatam defunctorum pro animabus fratrum, qui e seculo abierunt, ac pro eadem intentione Eucharistiam accipient.

Post gratiarum actionem habebit brevem ac ferventem sermonem de brevitate vitae, incertitudine mortis, eiusque agone, anxietatibus et periculis, de confusione et tristitia quam inducit culpae memoria, de iudicii et examinis terroribus, quo meliori modo possit commovere nos ut vivamus in continuo timore illius valde terribilis valdeque periculosi momenti, a quo vel aeterna salus pendet, vel aeterna damnatio.

¹ Videtur legendum *meditatione* (R. T.).

² Male ed. Main. legit *de futura* (R. T.).

¹ Edit. Main. legit *versu* (R. T.).

habebit inde in gonia se dimittere fratres, qui eo quadrimestri exercitantur, breviterque rogabit ab eis, adimpleverint ne, et qualiter, ea, quae sibi in hoc capite imponantur, exhortabiturque ut perseverent et adventum Domini semper spectent parati.

• Sic.

Secretarius recitabit nomina fratrum qui pone sequuntur, secundum admissionis antiquitatem, ut hac ipsa forma exerceantur quadrimestri sequenti; idque absentibus nuntiabit. Huicque numero sdiunguntur ii, qui, vel abfuerint, vel quod alias impediti fuerint, elapsis mensibus sibi assignatis exercitati non erunt. Instante rogabit fratres Obedientia, ut erga defunctorum, praecipue fratrum nostrorum, animas piissime ac liberalissime se gerant, atque pro illis offerant missas, indulgentias, eleemosynas, ieiunia, mortificationes, aliaque pietatis opera secundum uniuscuiusque devotionem, deponentes omnia haec in manibus Reginae Angelorum, per manus sancti Philippi Nerii patris nostri, ut benedicto Filio suo eadem offerat et pro arbitrio applicet; quod certe erit ad maiorem Dei gloriam, maioraque animarum omnium defunctorum praecipue fratrum nostrorum suffragia, obligationumque, quibus obstricti sumus, certius complementum.

Proxime sequentis scholae die portabit unusquisque in schedulis scriptum, absque eo quod suum nomen apponat, omne id, quod obtulit, consignabitque eam secretario. Qui, collatis omnibus, deductaque ratione, quae oblata sunt palam scholae recitat.

Beatus ille servus quem cum venerit dominus eius, invenerit sic facientem (MATTH., XX) fortunatissimum erit si nos Dominus, cum venerit, ita operantes ac nosmetipsos exercentes invenerit.

Haec ipsa exercitia, atque eadem forma, peragunt fratres moderniores in se-

cundo et tertio quadrimestri, in tres partes divisi, ut dictum manet. Quaeque hucusque sunt dicta fient perpetuo per singulos annos: contenduntque fratres quotidie promoveri in his exercitiis, meliusque disponi ad recipiendum Dominum et Magistrum nostrum, cum illi nos vocare ad se placitum sit: *Similes hominibus expectantibus dominum suum* (LUC. XII).

XII. Statim ac fratrum aliquis aegrotaverit, nuntiabit Obedientiae, et si gravis fuerit infirmitas, assistent ei frequenter ii qui visitandis aegrotis sunt destinati, monebuntque Obedientiam de eius statu, ut de spirituali ac temporali consolatione aegroti convenientem curam habeat, et cum gravior fiet infirmitas, procuret ei opportune ministrare sacramenta Ecclesiae, et cum eo agere, ut disponat se omnino ut christianus et Christi discipulus. Nominabit aliquot fratres ultra praedictos, qui ei assistant, maxime sacerdotes; rogabitque omnes eum¹ Deo commendare.

Si ad proximum venerit mortis discrimen, designabit et adhuc alios, praecipue sacerdotes, eidem adimplendo pietatis officio, qui aegrotum semper comitabuntur per horas alii aliorum loco subrogati; precabiturque instante omnes pro illo Deum orare, et quemque, secundum vires suas, missis eum, oratione, eleemosynis et mortificationibus adiuvere.

Cum ad hunc statum devotum fuerit, sacra Eucharistia manifestabitur in ecclesia² per duas horas, singulis diebus, quo magis decenter poterit; fratresque, quanto plures poterunt, ibi intererunt, anxie ac dolenter ex intimo corde a Deo petentes animae illius fratris salutem, ea quidem devotione ac teneritudine, quae debetur eius momenti causae, amo-

¹ Male edit. Main. legit cum pro eum (R. T.).

² Edit. Main. legit ecclesias (R. T.).

CAPUT XII.
De charitate
qua tractandi
sunt fratres in-
firmi.

rique atque erga fratrem nostrum charitati, qui in agone mortis positus sic brevi tempore sistendus est ante tribunal Dei, redditurus rationem etiam levissimarum totius vitae cogitationum, auditurusque sententiam aeternae sive salvationis sive damnationis (quod ultimum Deus avertat), atque eo modo id facient, quomodo unuaquisque adiuvari se in mortis hoc volet articulo.

CAPUT XIII.
De charitate
qua ulenduo
est erga fra-
trum defuncto-
rum animas.

XIII. Statim atque placitum Deo fuerit vocare ad se aliquem ex fratribus, Obedientia omnes alios certiores faciat, ad hoc ut quanto citius defuncto opem ferant missis, indulgentiis, eleemosynis, mortificationibus, etc., extendetque unusquisque quanto magis possit pietatem suam, sciens Deo futurum id gratum valde et acceptum, debitoresque nos esse fratribus defunctis suffragiorum huiusmodi et charitatis. Offerat unusquisque et applicet iis quidquid sibi a pietate sua dictatum venerit, per manus Virginis Deiparae, consignabitque secretario primam quaque die scholae chartam, in qua id notaverit, quomodo in capite XI dictum fuit.

Cadaver omnes fratres comitabuntur, exequisque eius intererunt ea cum devotione et modestia, quae inter Christi discipulos alicui eorum defuncto debetur.

Fiet inde communio generalis in oratorio, celebrabitque pro eius anima missam defunctorum Obedientia; fratresque omnes diligenter procurabunt intendere animi devotionem et pietatem quo magis misericordiam et beatitudinem animae isti a Deo impetrare valeant.

Si fratres extra hanc curiam obierint, celebrabitur missa, generalis communio, et supra narrata oblatio fiet.

CAPUT XIV.
De exercitiis ex-
tra scholam.

XIV. Actus et forma vitae in fratribus omnino respondere debet scholae doctrinae et exercitiis: vere enim professio et

obligationes discipulorum Christi actionem omnem huic titulo minus convenientem a se expellunt: quinimmo hunc debent virtutis operibus comprobare.

Diligent se veram charitate, mutuoque aibi auxiliabuntur, tam in spiritualibus quam in corporalibus: *In hoc cognoscent omnes, quod discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem* (IOAN., XIII).

Praecipua eorum cura esse debet vitae iustam sibi et omnino conformem rationem praefigere, Deoque plus quam mundo vivere.

luvat certe plurimum obligationes et exercitia devotionis, ut recte adimpleantur, temporis distributio cum ordine et mensura: sicut e contrario id facile perditur, deestque rebus magis necessariis, cum non ordinatur. Perpensio unusquisque status sui obligationibus, negotiis occurrentibus, atque iis quae pro inserviando Deo facere cupiunt, proportionabiliter horas distribuent, tempusque inter ea omnia quae agenda sunt commodum dividunt cum consilio patris sui spiritualis, contenduntque accurate id observare, quatenus negotiis insuper venientibus non impediuntur, procurentque ut tempus sibi, iis de causis subtractum minoribus obligationibus Deoque minus gratis, desit.

Mane uniuscuiusque diei ordinabunt diriguntque omnes suas actiones, cogitationes, verba et opera ad maiorem Dei gloriam, et quo magis ei serviant, implorantes a Deo gratiam, ut, quaecumque operantur, ea omnia divinis eius oculis placeant; orationemque mentalem quamprolixam poterunt, aut si hac hora non poterunt, aliam commodiore habebunt; sacrum audient aequae attente ac devote, ac in schola, eademque devotione, quantum per status occupationes iis licebit,

¹ Videtur deesse non (R. T.).

assistent, comitabanturque sanctissimam Eucharistiam, ubi exponatur, aut si processionaliter, vel ad infirmos deferatur, memores id proprium esse officium Christi discipulorum, si hunc Domino serviant, et hunc Dominum comitentur.

Procurabunt pro viribus continuare exercitium praesentiae Dei, punctumque meditationis illius hebdomadae, iaculatoriam, aut considerationem, quam sibi magis intus Deus in oratione docuerit, in mente versare. Lectioni vacabunt librorum piorum de vitis sanctorum, aliorumque spiritualium, ex quibus praecipuum unusquisque eum habebit, quo magis ad pietatem excitatur, et in cuius lectione maiorem devotionis affectum et doctrinae fructum experiatur; huncque magis frequenter leget. Noctu examinabunt exacte conscientiam ante accubitum, multum dolentes de illius diei defectibus, emendationemque proponentes; cogitent tantisper de morte, reducantque in memoriam, quot ea interceperit in somni tenebras, cum nihil minus ii, cum quieti se dederunt, extimuerint, absque eo quod corporales oculos videndo lumini aut spiritualia lumina implorandae a Deo misericordiae aperire ultra iis concessum sit.

Singulis septimanis ad minus semel Eucharistiam sument in quo confessorum et spiritualium patrum nutum sequentur. Visitabunt pauperes in nosocomio die sibi praescripto, assistentque ad horam prandii, servientque eis cum humilitate, et in eis Domino et Magistro nostro, corporaliterque et spiritualiter, secundum uniuscuiusque captum, eos consolabuntur: advertentes se eo ad serviendum et obediendum, non ad alteri negotio se ingerendum venisse. Sacerdotes vespertinis horis sibi expeditioribus accedent ut confessiones aegrotorum audiant et spiritualia eis so-

lita ministrent. Ad eaque officia dies hebdomadae inter fratres sacerdotes et laicos distribuentur. Curet autem specialiter Obedientia ne hoc pietatis opus Deo gratissimum praetermittatur, omnesque exercitantes et exercitati super hoc interrogentur an id exequuti sint.

Quotannis ter ibunt fratres, quos Obedientia deliget, ad visitandos carceratos, hoc est in quadragesima, in die Portiunculae et Natali dominico: sacerdotes scilicet ad confessiones excipiendas, seculares vero ad exercendum id opus pietatis, quod sibi magis placuerit, non sine praevia Obedientiae notitia et approbatione.

Vestes et ornatus exterior ab interiori non discordabunt. Sit decens et conditioni status conformis¹, ita ut nota omni liber sit, et adhuc, intra uniuscuiusque statum, communemque usum, appropinquet magis modestiae, quam splendori, ab omni profanitate procul absit. Longe aberunt a fratrum modestia, temperantia et humilitate contentiones discordiaeque, imo aliis erunt imitationi et exemplo, ut composite se gerant. Semperque ante oculos habebunt Christi patientiam et humilitatem, quantum pro nobis toleravit, ac fuit perpressus, et quam nobis suam ipsius in hoc imitationem voluit commendatam; haec enim doctrina eius et consilium est discipulis maximam in veneratione habenda, et pro viribus exequenda: *Ego autem dico vobis, quia omnis, qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio: Ego autem dico vobis non resistere malo: Ego autem dico vobis, diligite inimicos vestros* (MATTH. V).

Scholae exercitia et particularia quaeque iis qui extranei sunt non facile referent; palam enim id evenire quod

¹ Male ed. Main. legit aut pro an (R. T.).

² Edit. Main. legit conformet (R. T.).

taepidius fit, edificatione caret; quod autem devote ac servide agitur, si publicae, plausum emendicare videberis. At id facere poterunt, quoties speciale aliquod motivum obvenerit praestandi Deo servitii, aut procurandae scholae utilitatis, aut si interrogati a superioribus fuerint.

In his omnibus, quae pro generali regula laicis fratribus imponuntur, sacerdotes intelligent haud quidem se excellentiae et obligationibus status sui paria facere, nisi in exequendis iis optimos quosque ex laicis longe superent, atque adeo sacerdotis unius exemplum et virtutem ad conversionem universae cuiusque reipublicae debere sufficere.

CAPUT XV.
Quod festa nulla publice ac solemniter celebrentur, et quod nulla exercitia hic exercitiis adiungantur.

XV. Festa publica et solennia, cuiuscumque sint generis, nunquam celebrabuntur, et in hoc nulla ex causa aut ratione superveniente innovabitur. Haec enim schola interior est et occulta, eiusque praecipuum institutum poenitentiae et mortificationis sunt exercitia. Pietas autem fratrum in tot aliis festis, quae ubique fiunt, proficere poterit.

Nulla autem exercitia adiungentur de novo: *Nihil aliud, quam constitutum est vobis, faciatis* (LUC. III). Nisi ea forma servetur, et eae qualitates concurrent, quas mutandis constitutionibus praescribet caput XXII.

Evitentur expensae, quae omnino evitari possunt: cum enim haec schola ad imitationem Christi Domini nostri aspi-ret, sanctam eius paupertatem continuo ante oculos habere debet.

Nulla unquam pecuniarum indictio fratribus fiet; si quando autem omnino id opus sit, Obedientia prius de ea re ad consessum antianorum referet, qui si annuerint, proponet eam necessitatem scholae, ita ut illo vel illo modo fratres, qui velint, eleemosynam pro modo suae devotionis elargiri possint.

XVI. Obedientia et deputati summe ob-rare debent constitutiones observari, et ad unguem adimpleri, nec ullo colore aut titulo relaxationem ullam aut novitatem admittere. Obedientia deputatos de omnibus consultit; suffragiaque eorum, ac secretarii, sive eius coadiutoris, ae-que ac suffragium Obedientiae decisiva sunt; et quod horum omnium maior pars iudicabit, exequutioni mandabitur.

De rebus gravioribus referetur ad antianorum consessum, qui habebitur omnino secunda dominica post meridiem uniuscuiusque mensis, in quo assistent, et suffragia decisiva habebunt, Obedientia et deputati, et reliqui antiani, secundum ordinem antiquitatis, ad quindecim usque, septem ecclesiastici et septem seculares, cum secretario, sive eius coadiutore, qui vel ecclesiasticus esse poterit, vel secularis. Inter ecclesiasticos post Obedientiam et deputatos praesentis temporis numerentur illi omnes, qui Obedientiae munere functi sunt, deindeque ii qui deputati ecclesiastici aliquando fuerint, secundum antiquitatis gradum, usque ad praedictum septenarium numerum. At si ex his aliquis absens sit, aut occupatus, vocabitur antiquior, qui subsequetur in unoquoque ordine, ut completus sit quindenarius numerus.

Quandocumque res momenti obtigerit, quam expediri oporteat ante diem consessus, vocabit extraordinarie alium, quo die sibi visum fuerit, Obedientia. Quidquid determinabitur in dictis consessibus inviolabiliter observabitur, nec nisi gravissima ex causa mutabitur. Specialem curam habebunt non variandi; nec multiplicandi decreta; eapropter, in resolvenda quaque re, multo consilio, regulisque aequalibus, tutis ac solidis uti debent.

Pari accuratione servabunt modestiam,

CAPUT XVI.
De regimine scholae.

silentiumque in consensibus: *Nihil per contentionem, nec per inanem gloriam, sed in humilitate superiores sibi invicem arbitantes* (Ad Philipp., II). Super quae Obedientia proponet, singuli ordine servato sententiam dicent (nisi alias ab Obedientia interrogabuntur) quambrevius poterunt, sine eo tamen quod substantiale quidquam omittant; quod autem alius priore loco attigerit, confirmet tantum, non repetant, aut exornent: *Sit sermo vester, est, est, non, non* (MATTH., V). Si quis de aliquâ remonere habebit, proponereve quod utile futurum credat, poterit quidem id, postulata prius Obedientiae licentiâ, eaque praevia; attenteque curabit, ne eum qui loquitur interrumpat, impediatur.

Obedientia occupabit praecipuum locum sibi designatum, et ex utroque latere immediate habebit duos deputatos praesentis temporis sacerdotem et secularem, secretariumque, sive eius coadiutorem; ceteri promiscue sedebunt quo ordine venient sine ullâ differentiâ aut urbanae invitationis officio.

Universa schola habet suffragium decisivum in electione Obedientiae ac deputatorum, ut in capite XVII dicetur, in fratrum receptione, ut in capite XIX, et in iis quae adiungi constitutionibus tollique¹ ab eis mutareve oportebit, ut in capite XXII, ac tandem in omnibus causis maioris momenti, de quibus antianorum consessus referri debere ad universam scholam censerit. Fratres tamen, qui nondum octo menses in eâ compleverint, suffragio carebunt.

Electiones et receptiones quae absque ullâ praecedente collatione fiunt in scholâ, et quaeque alia possunt hac ipsâ formâ per suffragia confici, cum brevitate et silentio quovis scholae die ex-

¹ Ed. t. Main. legit sive pro sine (R. T.).

² Ed. Main. legit tollere qui pro tollique (R. T.).

pediuntur, exercitia restringendo, aliquodve ex his omittendo. At si negotium contigerit, de quo opus sit informari fratres, et sententiam suam dicere, assignabitur huic rei et suffragationi alia dies scholae vacua. Commendaturque in primis loquendi gravitas et modestia, et ne aliquis extra ordinem, nisi rogatus ab Obedientia, loquatur.

Receptio exclusioque fratrum tam in scholâ quam in consensibus expeditur per suffragia secreta, quemadmodum et officialium electio, eaque omnia in quibus grave aut molestum alicui esse possit sensum animi sui manifestare, omnino ut libertas rei conveniens servetur.

Consessus omnes in oratorio fient, nisi aliqua causa impediatur.

Secretarius scribet in decretorum libro quidquid in eis consensibus decernetur, clare ac distincte, adiunctis concurrentium nominibus, annotatisque praecipuis stabilitorum rationibus; semper ut habeantur prae oculis non res tantum decretae, sed et earum rationes et fundamenta: subscribentque iis nomina sua Obedientia et secretarius sive eius coadiutor.

In quocumque consessu ante alia secretarius leget antecedentis decreta, ut in primis de adimplemento eorum considerent, aut, si opus sit, super iis quidquam ordinare de eo in consilium eant.

Si quid ex his, quae decreta sunt non observabitur, monebit de eo secretarius; at si in aliquâ ex constitutionibus id contigerit, quicumque ex fratribus in consessum venientibus, qui hoc animadvertit, referre id tenebitur, ne relaxationi aut novitati aliquis detur aditus.

Consessus deputatorum ut dicatur, interesse debent Obedientia cum duobus deputatis et secretario sive eius coadiutore; consessus autem antianorum hic

dicetur in quo intervenierint ad minus Obedientia cum secretario, aut secretarii coadiutore, et septem aliis. Consessus antianorum plenus is cui intererunt Obedientia cum secretario aut coadiutore et aliis undecim suffragatoribus. Et in quocumque horum consessuum, si proprius Obedientia aberit, pro tali habebitur, qui loco eius praerit, suffragiorum numero ceteroquin completo.

Ad principium et finem dictorum consessuum, orationes capituli ultimi recitabuntur.

CAPUT XVII.
De electione
Obedientiae ac
deputatorum.

XVII. Quo die fieri debet in scholâ electio Obedientiae ac deputatorum, habebitur mane congregatio antianorum in oratorio, ad nominandum personas idoneas, quae pro gerendis his officiis proponantur, ex quibus schola electura sit quos aestimaverit magis idoneos.

Proponi debent tres pro officio Obedientiae, singulique duo pro unicuiusque deputati. Qui pro munere Obedientiae proponuntur, sacerdotes esse debent, sive seculares, sive regulares, iis meritis, eaque virtute ac doctrinâ praediti, quae dicta iam sunt, et qui ante annum ad minus in eam admissi fuerint. Pro deputatorum ecclesiasticorum similiter sacerdotes seculares aut regulares, et qui Obedientiae locum supplere possint, et minusque octo mensium antiquitatem habentes. Pro deputatorum quoque secularium fratres seculares magnâ vitae probitate ac prudentiâ.

De iis, qui pro Obedientiae munere proponendi sunt, congregati in suffragia ibunt, hoc est, primo loco de eo, qui primo loco proponi debet, calculatisque suffragiis, notaque quis proponendus est, suffragia ferentur simul de duobus reliquis, qui unâ cum priore illo proponendi sunt. Suffragiumque hoc modo

¹ Videtur legendum ad minusque (R. T.).

dabitur, ut unusquisque in schedula ibi propria, aut quam e domo sua portaverit, nomen eius quem elegerit scribat.

Suffragia numerabunt Obedientia et priores duo deputati, alter sacerdos et alter secularis, unâ cum secretario, et qui plura habebunt, hi nominati intelliguntur. Si paria sint pro duobus suffragia, iterum fiet suffragatio; et, si adhuc paria erunt, sortes iacentur.

Si ipsi¹, qui pro Obedientiae officio proponantur, remanent et pro deputatorum officio propositi, excepto tamen eo qui actu fuerit deputatus. Quapropter, si tres illi manebunt propositi, suffragia ferentur pro duobus aliis, ad hoc, ut, levato per secretarium eius nomine qui Obedientia eligetur, quatuor pro deputatis remaneant propositi. Si vero duo manebunt propositi, suffragatio pro tribus aliis fiet; at si unus tantum, pro aliis quatuor ad hoc ut, in quocumque istorum casuum, quinque personae scriptae sint. Si unus eorum Obedientia eligetur, secretarius nomen illius auferat, at si nullus eorum eligatur, nomen auferat ultimo loco propositi, atque omnino qui scholae pro officio hoc deputatorum proponuntur, quatuor sint.

Pro deputatis secularibus, quatuor eligentur per suffragia, et in casu paritatis suffragiorum tam in his quam in sacerdotibus sortes iacentur.

Secretarius et coadiutor scribent in schedulis tria nomina propositorum pro Obedientiae officio, iuxta numerum fratrum, qui suffragari debent.

Totidem fient eiusdem formae schedulae cum nominibus propositorum pro deputatis, tantisper separatis sacerdotibus (priori quidem loco scribentis²) a secularibus. Afferetque secum eas se-

¹ Forsan legendum *Si ipsi* (R. T.).

² Forsan scribentibus (R. T.).

cretarius iustae magnitudinis semirectus, hoc est, priores Obedientiae secundum nomina propositorum in tres partes, posterioresque deputatorum in novem partes, ad hoc ut commodius divideret fratres possint a ceteris nominibus, eius, quem elegerint, nomen.

Post meridiem in schola, orationis spatio completo, atque uno ex tribus exercitiis facto, proponit Obedientia debere tunc eligi aliquem, qui per quatuor menses sequentes errores suos ac defectus corrigat, fratresque exhortatur, ut in eum oculos coniciant, qui munus id gesturus sit ad maiorem Dei gloriam, scholaeque utilitatem, unum scilicet ex tribus a congregatione antianorum propositis; nomina eorum referet, iubebitque exire ab oratorio eos, qui ex his adfuerint: secretariusque et eius coadiutor distribuent schedulas fratribus scholae, qui suffragium habebunt, quos omnes numerabunt, et eorum alternas quodam constituet ad pedes Christi Domini crucifixi, in quem suffragia mittentur. Eligit unusquisque eum, quem magis idoneum existimat, ceterorumque nomina frustatim conscindit. Erigit tunc se Obedientia cum duobus primis deputatis, quos consequuntur ceteri singuli terni ex quocumque choro alternatim; factaque genuflexione, oblatisque Christo, Domino nostro, corde et recta intentione, mittunt in vas schedulas, redeuntque in sedes suas, venientes non impediendo.

Suffragatione completa, secretarius vas ad mensam Obedientiae adducit, ubi,

1 Quid sit alternas quodam iudicet lector sciens; videtur legendum alter vas quoddam (R. T.).

2 Potius lege in quod, nempe vas (R. T.).

3 Ed. Main. habet *Elegit* (R. T.).

4 Pessime edit. Main. legit *Exigit* (R. T.).

5 Edit. Main. legit *oblatisque* (R. T.).

numeratis schedulis, totidemque repositis, quot fratres cum suffragandi vice in oratorio sunt, calculantur omnes ab Obedientia, deputatis duobus prioribus, ecclesiastico et seculari, et secretario. Qui ex tribus maiorem habebit suffragiorum numerum in Obedientiam electus manet, et in paritate sortes mittuntur. Tunc Obedientia iubet intrare eos, qui exierant, cumque ii loca sua occupaverint, e suo ipse exit, dicensque cum fratribus hymnum *Vexilla regis prodeunt*, imaginemque Christi e cruce pendentis parvam in manibus portans, deponit eam in manibus noviter electi, qui tunc primum declaratur, significare volens committi ei et confidi servitium, cultum, reverentiam et imitationem superni huius Domini, ut ea in se operetur, et alios doceat. Comitatur eum usque ad scamnum, hymnum continuans, tuncque locum aliquem sedendi, ubi laxitas sit maior, petit. Novus Obedientia brevi oratione fatetur incapacem se illius muneris esse, et ab omnibus postulat, se ut precibus suis adiuvent impetrare a Domino ut vitam suam in melius transformet, gratiamque conferrat, ut vel eorum aliquid, quae ex munere debet, perficere possit. Si electus adfuerit, Obedientia electionem publicam facit, continuatque electionem deputatorum, et reliqua exercitia.

Distribuantur schedulae pro deputatis, suffragatioque fit et calculatio eadem forma, manetque deputatus prior in suo ordine is qui plura suffragia sibi favorabilia meruerit, aut in paritate suffragiorum sortis iactum. Exit de loco suo primus deputatus ecclesiasticus, exportatque calvariam, quae in mensa est, ad

1 Legendum voce (R. T.).

2 Forsan ipse pro in se legendum (R. T.).

3 Forsan abfuerit legendum; ceterum tot fere errores, quot verba (R. T.).

nove electum, in quo admonetur, curae ei debere esse tam propriam ipsius, quam fratrum mortificationem. Reportatis eam ad Obedientiae praedictam mensam, ac suo loco sedet. Eliguntur deinde tres alii deputati, secundusque ecclesiasticus locum suum occupat. Flagellatio demum et cetera quae moris sunt expediuntur.

At, quia cunctis officialibus de novo venientibus, deesse in consensibus deputatorum aliquem bene instructum de causis et rationibus rerum prius decretarum praeiudicium aliquod inferre poterit, congregationi antianorum permittitur reeligere posse eum, quem voluerit, ex quatuor deputatis, qui primus erit in suo ordine. Et quando ita placuerit, reelectio scholae referetur, proponenturque ei sex tantum pro tribus aliis deputatis.

Obedientia iterum eligi ad hoc officium sive ad alterum nequit, nisi elapso quadrimestri; nec deputati denuo eligi ad idem munus possunt, excepto uno, uti dictum est; at vero in Obedientiam quilibet eorum potest eligi.

Fiet electio Obedientiae ac deputatorum modo iam dicto, post singulos quatuor menses, nempe in fine decembris, aprilis et augusti. Prior illa decembris anteponetur, itaut nec in Natalis dominici diebus, nec in vespers fiat, ad hoc ut exercitia horum dierum omnia sint contemplationis et amoris erga hoc supernum et dulce mysterium, omni alia cura posthabita.

CAPIT. XVIII.
De electione
secretarii, nuntiorum
atque
coadiutorum.

XVIII. Quo die novo Obedientiae placuerit, ante tamen primam ab sua electione feriam quintam, congregabit deputatos cum secretario antiquo, ut novum alium secretarium et nuntios pro quatuor suis

1 Videtur legendum noviter (R. T.).

2 Videtur legendum reportat (R. T.).

3 Edit. Main. legit suo pro sua vel sui (R. T.).

mensibus eligant. Collationeque inter se facta, super iis, qui magis idonei ad haec munera inter fratres scholae videbuntur, sive ex consensu, sive per suffragia secreta, nominabunt secretarium eiusque coadiutorem, annum ad minus unum antiquitatis habentes, requisitisque illis ante in capite v annotatis gaudentes, duosque nuntios altaris, atque duos coadiutores, qui ecclesiastici sint: duos item nuntios portae, atque duos coadiutores seculares, eius conditionis, quae dicta fuit in capite vi, saltemque octo menses antiquitatis habentes.

XIX. Attentissime considerandi sunt ii, qui ad hanc sanctam scholam admittendi erunt; siquidem inde conservatio eius, augmentumque aut relaxatio omnino pendet. In qua re id omnibus commendatur, praesertimque Obedientiae et officialibus, ut exactissime inquirent in eius indolem, et animi dotes, qui admitti desiderat, nil propter humanum aliquem respectum dissimulando aut dispensando.

In capite ii dictum fuit quibus dotibus praediti esse debent scholae huius fratres, ut in sequentibus qualis eorum professio, exercitia et obligationes, luttique considerabitur, an is, qui se admitti postulat, iis qualitatibus gaudeat, quas institutum hoc requirit; ea scilicet animadversione habita necessarium non esse quod completus sit fratrum numerus, sicuti necessarium est eorum neminem magnae virtutis et exempli non esse.

Habebunt saltem in aetate viginti quatuor annos, nisi cum aliquo in hoc dispensandi peculiaris aliqua fuerit ratio; in quo concurrere opus erit duas tertias partes suffragiorum in congregatione antianorum; naturali docilitate et probitate ornatu esse debent, et qui sese in

1 Forsan legendum et pro ut (R. T.).

CAPIT. XIX.
De qualitatibus
admittendorum
ad hanc sanctam
scholam,
ac de forma eos
recipiendi.

oratione, mortificatione, frequentiaque sacramentorum exercuerint, nec tamen religiosi alicuius Ordinis aut professi aut novitii fuerint, exceptis tamen Ordinibus militariis.

Prima eius, qui ad scholam admitti desiderat, cura erit Obedientiae manifestum facere hoc suum propositum, qui de eo certiores facit deputatos; quibus si haud idoneus fuerit visus, priusquam ulterius procedat, divertent eum quo magis poterunt suaviter ab hoc proposito. At, si nullum ei obesse manifestum impedimentum censebunt, Obedientia probabit eum in aliquot experimentis prudentibus mortificationis et humilitatis; iniungetque deputato cuidam ecclesiastico ut examinet eum, experiatur et instruat; duobusque aliis fratribus, ut vitae eius, atque operum notitiam sumant: *A fructibus eorum cognoscetis eos* (MATTH., VII). Quorum singuli secreto nuntiabunt Obedientiae quae compererint. Si quidquam inde erit deductum, quod impedimento sit eius admissioni, divertet eum Obedientia ab hoc proposito; quod si nil tale adductum sit, proponet scholae intentionem eius, intimato, si quidquam scierit aliquis fratrum quo minus ille admitti debeat, secreto ut Obedientiam certorem faciat, si forte res incerta nuntiabitur, de eâ inquisitio agetur. Quod si impedimentum nullum sit, imponetur ut confessionem generalem faciat, et tamquam moriturus testamentum condant; cuius confessionis exhibebit schedulam a confessore signatam, tuncque permittetur ei semel, aut bis, quando Obedientiae cum consilio deputatorum placuerit, in scholam venire, pallium tamen non deponet. Post haec omnia, si cum humilitate et bono exemplo persevera-

verit, de admissione eius antiam in congregatione sua in suffragia ibunt secreta, praecedente informatione Obedientiae atque illius deputati, qui eum examina-verit et instruxerit. Qui, si approbationem maioris partis meruerit, veniet inde per suffragia secreta totius scholae, si maior pars ipsum probaverit, admit-tendus.

Proxima quinta feria, aut si hac non possit, eâ, quae proximam consequetur, receptio hac formâ fiet:

Introducet eum in oratorium unus ex nuntiis portae, statim post semihoram orationis decursam, ingressus se prosternet, dicentque ex genibus, alternis choris, fratres psalmum *Miserere*; deinde ille ter dicet *Sanctissimum Sacramentum laudetur et purissima Conceptio, etc.*, respondentibus fratribus, *Amen*. Tunc interrogabit eum Obedientia ad quid veniat; respondetque: *Ad emendandam vitam meam, discendumque quo modo melius Deo serviam*. Monebit eum brevi sermone de iis quae facere debet, et quantum procurare opus habeat ut affectibus suis moriatur Deoque vivat. Tunc iurat is in manibus Obedientiae defensurum se Immaculatam Deiparae Virginis absque labe originalis peccati Conceptionem, deinde, dum dicitur *Te Deum laudamus*, alternis choris, ut in capite finali, amplexatur Obedientiam et fratres; Obedientiaque ac deputati, unâ cum amplexu, salutare aliquod ei consilium auribus instillabunt. Omittitur unum ex tribus exercitijs, ne excedant praescriptum tempus, duoque tantum fiunt, et cetera quae moris est facere. Eodem scholae die poterit fieri electio duorum, aut plurium, seorsim tamen; at receptio eorum simul fiet.

Regulares maioris vitae probitatis et melioris exempli, qui desideraverint in scholae fratres recipi, uti hodie sunt cum

generali aedificatione praelati quidem et religiosi diversorum Ordinum, admittentur ad fratrum numerum, insuper habitis, propter notorietatem virtutis, mortificationis et maioris perfectionis religiosi status, iis quae diximus examini et probationi subiicienda. Proponet Obedientia in antianorum congregatione eum qui admitti in votis habet, manebitque admissus, si pro se maiorem partem suffragiorum habuerit, idque notum scholae fiet.

Cum hic recipitur, statim atque introductus sit, se prosternet, dictoque per fratres *Miserere mei Deus*, et per eum ter *Laudetur Sanctissimum Sacramentum et purissima Conceptio, etc.*, ut supra, Obedientia et dicet sperare in Deum illi gratiam concessurum ad hoc ut cum animae suae magno profectu exemplum fratribus in viâ sit perfectionis, respondebitque, *Amen*; iuratque Conceptionem, ut supra. Dicitur *Te Deum, etc.*, amplexabiturque Obedientia et fratres.

Cum ultra numerum nullus, sed in locum alterius vacantem recipiendus sit, contingere poterit competitores unius loci duos esse, aut plures, super quibus omnibus supradicta examina facta sint; in quo casu congregatio antianorum secretis suffragiis super approbatione eorum omnium resolvet, et quisnam ex iis tunc scholae proponendus sit; et quidem is proponetur, cui maior suffragiorum pars, aut in pari numero sortes favebunt. Quandoque vero iam approbati duo aut plures erunt, etiamsi eorum aliquis prior ceteris tempore approbationem meruerit, in suffragia ibunt fratres super eo qui ad locum vacantem proponi debet. Tuncque, si de aliquo examen factum erit, super approbatione

1 Forsan quidam pro quidem legend. (R. T.).

2 Videtur legend. praeter non propter (R. T.).

3 Videtur legendum ei pro et (R. T.).

eius suffragatio habebitur, concurretque cum aliis olim approbatis, ut ex omnibus deligatur is qui proponi debet.

Cum fratrum aliquis proficiscetur sine animo redeundi, locus eius vacans implebitur, et si redierit, denuo ad omnia admittetur, locusque primo vacaturus ei destinabitur, ne fratrum numerus ultra praescriptum sit.

XX. Sero et cum ingenti dolore ad hoc ultimum devenietur remedium excludendi ab scholâ eos qui suavioribus aliis corrigi non potuerint. Aliquando tamen contingit quod charitas bene ordinata, totum ut conservet, expellit partem: Si oculus tuus scandalizat te, eiice eum (MATTH., IX).

Si qui delictum aliquod gravis scandalii commiserit, expelletur ab scholâ et cancellabitur admissio eius in libro fratrum. Quae expulsio ita fiet: congregatio antianorum per suffragia secreta id expediet: necessariumque erit pro expulsionem esse duas ex tribus partibus suffragiorum: Obedientia inde eam notam faciet scholae. At, quia de re tam gravi consultatio est, cum magnâ deliberatione et maturitate hoc negotium tractabitur, id quod factum fuerit examinando, itemque circumstantias quae culpam augere vel minuere possint: siquidem ex iis licitum quandoque, aut non tam grave est, quod aliâs peccatum esset gravisimum. Et in re ambigua potius excusare quam condemnare fratrem debent. Dum pendet examen rei et resolutio, Obedientia faciet moneri eum scholâ ut abstineat usque dum facultas veniendi datur.

In aliis causis non sic gravibus, quae tamen discipulorum huius scholae professioni male conveniunt, eamque dedecorant, Obedientia ex consilio deputatorum

1 Edit. Main. legit ad pro ab (R. T.).

1 Particula si nos addimus (R. T.).

admonebit eum fratrem, qui vel debito suo non responderit, vel indebitum quidquam fecerit, semel, bis, tertioque: quo se non emendante aut ex aequo satisfaciente, proponet id congregationi antianorum, quorum prudentiae committitur ut aestiment qualis sit defectus, sive excessus, qui ei imputatur, duritiesque etiam communes facti in malo perseverandi, praescribentque ea quae cum eo ultra facienda erant. Quae si nullo cum fructu emendationis executioni mandata erunt, exclusio uti supra decernetur. Eaene duarum ex tribus partibus munita suffragiis, congregatio ex circumstantiis negotii censebit, an publicanda sit in schedula¹, an, evitandi scandali causa, quasi de re facta non ultra tractandum. Omninoque id fiet, quod ea censebit.

CAPUT XXI.
De communicatione cum aliis scholis.

XXI. Haec sancta schola poterit fraternitatem cum aliis eiusdem instituti contrahere, communicareque cum iis fructus et suffragia, de quo tamen attente admodum et mature consultabitur.

Fratres scholarum, cum quibus fraternitas contrahitur, si Obedientiae et deputatis se tales esse documentis idoneis ostenderit, in hac admittentur cum vera charitate ad omnia eius exercitia, deponent pallia, exercebuntque et exercebuntur, ac ceteris mortificationibus subiicientur, profectusque earum², ita uti nostrae scholae fratrum, cura habebitur. Nusquam tamen sive activa sive passiva, ut aiunt, voce gaudebunt. Quod si ob numerum, vel alias causas, impedimentum seu inconueniens nascetur scholae, quid tunc fieri debeat congregatio antianorum decernet. Ad quae³ ipsum in aliis illis scholis cum nostrae fratribus fiet.

¹ Forsan schola pro schedula (R. T.).

² Videtur legendum eorum pro earum (R. T.).

³ Legerem Atque pro Ad quae (R. T.).

Si casus aliquis gravis postulaverit, litterae ad ipsas dabuntur, litterisque earum respondebitur.

Fraternitas haec per suffragia secreta conferetur et resolvetur in plena congregatione antianorum, quae si a duobus partibus suffragiorum approbabitur, tunc scholae proponetur secreto iterum ibi discutienda; cui, si fuerint duae ex tribus partibus suffragiorum, admissa intelligetur.

XXII. Quoniam contingere possunt casus aliqui, de quibus in his constitutionibus non sit provisum, aut experientia docere potest oportere quidquam in provis quoque variare, scholae reservatur facultas adiungendi, reformandi, corrigendi et variandi ea quae his continentur; ita tamen ut omnino tractari ante alia debeat in congregatione Obedientiae ac deputatorum, an expediat congregationi antianorum id proponere. Quod si expedire visum sit, proponetur eis, et in congregatione plena tractabitur; nec tamen in ea resolvetur, sed, ut deliberate magis et attente id fiat, ad aliam similiter plenam remittetur. In qua hoc per suffragia exquiretur secreta, an scilicet variatio expediat; concurrentibusque pro convenientia ex trinis duabus suffragiorum partibus, proponetur scholae, quae non aliter mutationem decrevisse videbitur, quam duobus similiter ex tribus partibus id volentibus. Quod si quidquam sit ad substantiam instituti pertinens, non sine Ordinarii licentia et approbatione fiet. Requisitis vero his aut eorum aliquo deficiente, nihil mutari poterit; si res enim valde perspicua erit, nemo non eam agnoscat; si ambigua, mutare aliquid ex constitutionibus opus non erit. Dubia autem super sententia seu observantia earum solvere, ad congregationem antianorum spectabit.

CAPUT XXII.
De facultate augendi his constitutionibus, et eas moderandi, aut variandi.

CAPUT XXIII.
De orationibus quae in schola dicuntur.

XXIII. Orationes quae in schola dicuntur.

Principio scholae.

Obedientia. Laudetur Sanctissimum Sacramentum.

Fratres. Amen.

Ob. Et purissima Conceptio Dominae Nostrae sine labe peccati originalis.

Fr. Amen.

Ob. Adiutorium nostrum in nomine Domini.

Fr. Qui fecit caelum et terram.

Ad aspersionem.

Ob. Asperges me,

Fr. Domine, hyssopo, et mundabor, lavabis me, et super nivem dealabor.

Ob. Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam,

Fr. Et secundum multitudinem miserationum tuarum, dele iniquitatem meam.

Ob. Gloria Patri, etc.

Fr. Sicut erat, etc.

Ob. Asperges me,

Fr. Domine, hyssopo, etc.

Ob. Pater noster, secreto. Et ne nos inducas in tentationem,

Fr. Sed libera nos a malo.

Ob. Salvos fac servos tuos,

Fr. Deus meus, sperantes in te.

Ob. Mitte nobis, Domine, auxilium de sancto,

Fr. Et de Sion tuere nos.

Ob. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis

Fr. A facie inimici.

Ob. Nihil proficiat inimicus in nobis,

Fr. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis.

Ob. Confiteor, etc.

Fr. Misereatur tui, etc.

Ob. Amen.

Fr. Confiteor Deo, etc.

Ob. Misereatur vestri, etc.

Fr. Amen.

¹ Edit. Main. legit Misereatur (R. T.).

Ob. Indulgentiam, absolutionem, etc.

Fr. Amen.

Ob. Domine, exaudi orationem meam.

Fr. Et clamor meus ad te veniat.

Ob. Dominus vobiscum.

Fr. Et cum spiritu tuo.

Ob. Oremus.

Deus, cui proprium est miserere semper et parcere; suscipe deprecationem nostram, ut nos et omnes famulos tuos, quos delictorum catena costringit, miseratio tuae pietatis clementer absolvat. Per Christum Dominum nostrum.

Fr. Amen.

Ob. Veni, Creator Spiritus,

Mentes tuorum visita, etc.

Ob. Emitte Spiritum tuum et creabuntur,

Fr. Et renovabis faciem terrae.

Ob. Memento Congregationis tuae,

Fr. Quam possedisti ab initio.

Ob. Oremus.

Deus, cui omne cor patet, et omnis voluntas loquitur, et cui nullum latet secretum, purifica per infusionem Sancti Spiritus cogitationes cordis nostri, ut te perfecte diligere et digne laudare mereamur.

Actiones nostras, quaesumus, Domine, aspirando praeveni et adiuuvando prosequere, ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat, et per te coepta finiatur.

Deus, qui beatum Philippum confessorum tuum sanctorum tuorum gloriam sublimasti, concede propitius, ut cuius solemnitate laetamur, eius virtutum proficiamus exemplo. Per Dominum nostrum, etc.

Fr. Amen.

Ob. Divinum auxilium maneat semper nobiscum.

Fr. Amen.

Post orationem.

Ob. Sub tuum praesidium

Fr. Confugimus, sancta Dei Genitrix, etc.

Ob. *Domina nostra, auxiliatrix nostra, tuo Filio nos concilia, tuo Filio nos commenda, tuo Filio nos repraesenta. Mater admirabilis, consolatrix afflictorum, regina sanctorum omnium, ora pro nobis.*

Fr. *Ut digni efficiamur, etc.*

Ob. Oremus.

Defende, quaesumus Domine, beata Maria semper Virgine intercedente, istam ab omni adversitate familiam, et toto corde tibi prostratam ab hostium propitius tuere clementer insidiis. Per Christum Dominum nostrum.

Fr. Amen.

Litaniae B. M. V.

Kyrie eleison, Christe eleison, etc.

Ob. *Ora pro nobis, sancta Dei Genitrix,*

Fr. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

Ob. Oremus.

Gratiam tuam, quaesumus Domine, mentibus nostris infunde, ut qui Angelo nunciante Christi Filii tui incarnationem cognovimus, per Passionem eius et Crucem ad Resurrectionis gloriam perducamur. Per eundem Christum, etc.

Fr. Amen.

Ante flagellationem.

Ob. *Passio Domini nostri Iesu Christi sit semper in cordibus nostris.*

Fr. Amen.

Ob. *Recordemini, fratres carissimi, quod Dominus noster Iesus Christus fuit pro nobis venditus, osculo traditus, ad Annam primum, deinde ad Caipham pontificem ductus, et postremo in praetorium ad Pilatum, ubi fuit ad columnam ligatus et flagellatus, spinca coronatus, ac veste purpurea circumdatus, alapis percussus, atque consputus, et Iudaeis traditus ut crucifigetur, ad Calvariae locum deductus et crucifixus, et cum eo crucifixi sunt*

latrones duo, unus a dextris et alter a sinistris, et, cum dixisset, Sitio, porrexerunt ei acetum, quod cum accepisset, dixit: Consumatum est, et inclinato capite, emisit spiritum. Deinde unus militum lancea latus eius aperuit, et continuo exivit sanguis et aqua, et de cruce depositus fuit, in monumento novo sepultus, tertia autem die resurrexit a mortuis. Tu autem, Domine, miserere nobis.

Fr. Deo gratias.

Ob. *Fratres, servite Domino in timore, et exultate ei cum tremore. Apprehendite disciplinam (hic incipit flagellatio) ne quando irascatur Dominus, et pereatis de via iusti.*

Ob. *Miserere mei Deus, etc.*

Fr. *Et secundum multitudinem, etc.* (dicitur integer psalmus).

Ob. *Gloria Patri, etc.*

Fr. *Sicut erat, etc.*

Ob. *De profundis clamavi, etc.*

Fr. *Fiant aures tuae intendentes, etc.* (dicitur integer psalmus).

Ob. *Requiem aeternam dona eis Domine,*

Fr. *Et lux perpetua luceat eis.*

Ob. *A porta inferi*

Fr. *Erue, Domine, animas eorum.*

Ob. *Requiescant in pace.*

Fr. Amen.

Ob. *Dominus vobiscum.*

Fr. *Et cum spiritu tuo.*

Ob. Oremus.

Deus, qui culpa offenderis, poenitentia placaris, preces populi tui supplicantis propitius respice, et flagella tuae iracundiae, quae pro peccatis nostris meremur, averte.

Fidelium omnium conditor et redemptor, animabus famulorum, famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum, ut indul-

1 Ed. Main. legit nec pro ne (R. T.).

2 Ed. Main. legit minus pro Dominus (R. T.).

gentiam, quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui vivis, etc.

Fr. Amen.

Ob. *Domine, Iesu Christe, etc.*

Ad finem signum facit, et dum se componunt, iniungit eis, ut dicant semel *Pater noster* et *Ave Maria* pro S. M. E., fidei exaltatione, pro Summo Pontifice, et cardinalibus, praelatisque eiusdem Ecclesiae. Alterum *Pater noster*, *Ave Maria*, pro rege et regia domo. Alterum pro augmento congregationis. Alterum pro fratribus infirmis et absentibus. Alterum pro iis, qui sunt in peccato mortali. Deinde dicit: *Nunc dimittis, etc.* Cumque pervenit ad verbum: *Lumen ad revelationem, etc.*, lux intromittitur. Dicto *Nunc dimittis.*

Ob. *Benedicamus Patrem et Filium cum Sancto Spiritu.*

Fr. *Laudemus et superexaltemus eum in secula.*

Ob. Oremus.

Deus, cuius misericordiae non est numerus, et bonitatis infinitus est thesaurus, piissimae maiestati tuae pro collatis donis gratias agimus, tuam semper clementiam exorantes, ut qui petentibus postulata concedis, eosdem non deseras, sed ad praemia futura disponas. Per Christum Dominum, etc.

Fr. Amen.

Ob. *Fratres, emendemus in melius quae ignoranter peccavimus, ne subito praecipitati die mortis quaeramus spatium poenitentiae, et invenire non possimus.*

Ad adorationem Crucifixi in tribus genuflexionibus.

Ob. *Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi, quia per sanctam Crucem et Passionem tuam redemisti mundum, miserere nostri.*

Id fratres ter repetunt.

Oremus.

Ob. *Respice, quaesumus, Domine, super hanc familiam tuam, pro qua dominus noster Iesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, et crucis subire tormentum. Qui tecum, etc.*

Fr. Amen.

Ad Virginem Deiparam in tribus genuflexionibus.

Ob. *Ave, filia Dei Patris.*

Ave, Mater Dei Filii.

Ave, Sponsa Spiritus Sancti.

Ave, Templum Sanctissimae Trinitatis.

Repetunt id fratres.

Ob. *Dignare me, laudare te, Virgo sacra,*

Fr. *Da mihi virtutem contra hostes tuos.*

Ob. Oremus.

Famulis tuis, quaesumus, Domine, caelestis gratiae munus impertire, ut quibus beatae Virginis partus extitit salutis exordium, Conceptionis eius votiva solemnitas pacis tribuat incrementum. Per Dominum, etc.

Fr. Amen.

Obedientia legit meditationem dominicae subsequens, et fratres ter dicunt iaculatoriam, cadentes in faciem suam.

Duo Nuncii altaris distribuunt meditationes, et in fine ait Obedientia:

Ob. *Procedamus in pace,*

Fr. *In nomine Domini.*

Ad adorationem crucis in maiori hebdomada.

Vexilla regis prodeunt,

Fulget crucis mysterium,

Qua vita mortem pertulit,

Et vita mortem protulit.

Quae vulnerata lanceae

Mucrone diro criminum,

Ut nos lavaret sordibus

Manavit unda et sanguine.

Impleta sunt quae concinit

David fidei carmine

*Dicendo nationibus
Regnavit a ligno Deus.
Arbor decora et fulgida,
Ornata regis purpura,
Electa digno stipite.
Tam sancta membra tangere.
Beata cuius brachiis
Pretium pependit seculi,
Statera facta corporis,
Tylitque praedam tartari.
O Cruz, ave spes unica,
In hac triumphi gloria,
Piis adauge gratiam
Reisque dele crimina.
Te, fons salutis Trinitas,
Collaudet omnis spiritus:
Quibus crucis victoriam.
Largiris, adde praemium.*

Fr. Amen.

Ob. Adoramus te, Christe, etc.

Fr. Quia per sanctam Crucem tuam, etc.

Ob. Oremus.

Respice, quaesumus, Domine, etc.

Fr. Amen.

Ad adorationem in Inventione Crucis.

Ob. Vexilla regis prodeunt, *

Fulget crucis mysterium, ut supra.

Ob. Hoc signum crucis erit in caelo,
alleluia.Fr. Cum Dominus ad iudicandum vene-
rit, alleluia.

Ob. Oremus.

Deus, qui, in praeclara salutiferae cru-
cis inventione, Passionis tuae mi-
racula suscitasti, concede ut vitalis
ligni pretio aeternae vitae suffragia
consequamur. Qui vivis et regnas, etc.

Fr. Amen.

Ad finem adorationis in praesepio.

Ob. Hodie Christus natus est,

Fr. Hodie Salvator apparuit, hodie in
terra canunt Angeli, laetantur archan-
geli, hodie exultant iusti, dicentes:
Gloria in excelsis Deo, alleluia.

Ob. Verbum caro factum est, alleluia.
Fr. Et habitavit in nobis, alleluia.

Ob. Oremus.

Concede, quaesumus, omnipotens Deus,
ut nos Unigeniti tui nova per carnem
Nativitas liberet, quos sub peccati iugo
vetusta servitus tenet. Per Christum
Dominum nostrum.

Fr. Amen.

Ad finem adorationis Regum.

Ob. Videntes stellam Magi

Fr. Gavisunt gaudio magno, et intran-
tes domum, obtulerunt Domino aurum,
thus et myrrham, alleluia.

Ob. Reges Tharsis et insulae munera of-
ferent,Fr. Reges Arabum et Saba dona addu-
cent.

Ob. Oremus.

Deus, qui hodiernâ die Unigenitum tuum
gentibus stellâ duce revelasti, con-
cede propitius, ut qui iam te ex
fide cognovimus, usque ad contemplan-
dam speciem tuae celsitudinis perdu-
camur. Per eundem Dominum no-
strum, etc.

In receptione fratrum.

Dicitur Miserere alternis choris: *Mise-
rere mei Deus, etc.*

Gloria Patri, etc.

Novitius ter dicet.

Nov. Laudetur Sanctissimum sacramen-
tum et purissima Conceptio, etc.

Fr. Amen.

Ob. Frater, ad quid venisti ad hanc scho-
lam?

Nov. Ad emendandam vitam meam et di-
scendum melius Deo servire.

Obedientia dicet ei unum aut alterum
verbum, iuratque ille in eius manibus
se Conceptionem defensurum Deiparae
Virginis.

Alternis choris dicitur *Te Deum*, et
interim amplexatur Obedientiam et de-

putatos, qui eum sancto aliquo consilio
instruent.

Te Deum laudamus, etc.

Ob. Benedicamus Patrem et Filium cum
Sancto Spiritu.Fr. Laudemus et superexaltemus eum in
secula.

Ob. Dominus vobiscum.

Fr. Et cum spiritu tuo.

Ob. Oremus.

Exaudi, quaesumus, Domine, supplicum
preces, et devoto tibi pectore famulan-
tes perpetuâ defensione custodi, ut, nul-
lis perturbationibus impediti, liberam
servitutem tuis semper exhibeamus of-
ficiis. Per Christum, etc.

In diebus communionis.

Principio.

Ob. Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum
corda fidelium,

Fr. Et tui amoris in eis ignem accende.

Ob. Dominus vobiscum.

Fr. Et cum spiritu tuo.

Ob. Oremus.

Actiones nostras, quaesumus, Domine, etc.
Fr. Amen.

Ad finem.

Ob. O sacrum convivium,

Fr. In quo Christus sumitur, recolitur
memoria passionis eius.

Ob. Cibavit illos ex adipe frumenti,

Fr. Et de petrâ melle saturavit eos.

Ob. Dominus vobiscum.

Fr. Et cum spiritu tuo.

Ob. Oremus.

Exaudi preces familiae tuae, omnipo-
tens Deus, et presta, ut sancta haec,
quae assumpsimus, incorrupta in nobis
te donante serventur. Per Christum
Dominum nostrum.

Fr. Amen.

Die Corporis Christi.

Principio.

Ob. Veni, Sancte Spiritus, ut supra.

In expositione Sanctissimi Sacramenti.

Ob. Pange, lingua, gloriosi
Corporis mysterium,
Sanguinisque pretiosi,
Quem in mundi pretium,
Fructus ventris generosi,
Rex effudit gentium.

Nobis datus, nobis natus
Ex intactâ Virgine,
Et in mundo conversatus,
Sparso verbi semine,
Sui moras incolatus
Miro clausit ordine.

In supremâ nocte coenae
Recumbens cum fratribus,
Observatâ lege plene
Cibis in legalibus,
Cibum turbae duodenae
Se dat suis manibus.

Verbum caro panem verum
Verbo carnem efficit,
Fitque sanguis Christi merum,
Et si sensus deficit,
Ad firmandum cor sincerum
Sola fides sufficit.

Tantum ergo Sacramentum
Veneremur cernui,
Et antiquum documentum
Novo cedat ritui,
Praestet fides supplementum
Sensuum defectui.

Genitori, Genitoque
Laus et iubilatio;
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedictio;
Procedenti ab utroque
Compar sit laudatio. Amen.

Ob. Panem de caelo praestitisti eis, al-
leluia.Fr. Omne delectamentum in se haben-
tem, alleluia.

Ob. Oremus.

Deus, qui nobis sub sacramento mira-
bili Passionis tuae memoriam reli-
quisti, tribue, quaesumus, ita nos Cor-

poris et Sanguinis tui sacra mysteria venerari ut Redemptionis tuae fructum in nobis iugiter sentiamus. Qui vivis, etc.

Fr. Amen.

In missa pro defuncto.

Principio.

Ob. Veni Sancte Spiritus, etc., ut supra.

In fine missae.

Ob. Oremus pro fidelibus, etc.

Fr. Requiem aeternam, etc.

Ob. Requiescant in pace.

Fr. Amen.

Ob. Absolve, quaesumus, Domine, animam famuli tui N., ut defunctus seculo tibi vivat, et quae per fragilitatem carnis humanae conversatione commisit, tu veni misericordissimae pietatis absterge.

Deus, veniae largitor et humanae salutis amator, quaesumus clementiam tuam, ut nostrae congregationis fratres, propinquos et benefactores, qui ex hoc seculo transierunt, beata Maria semper Virgine intercedente cum omnibus Sanctis tuis ad perpetuae beatitudinis consortium pervenire concedas. Qui vivis, etc.

In diebus exercitiorum mortis.

Principio.

Ob. Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium.

Fr. Et tui amoris in eis ignem accende.

Ob. Dominus vobiscum.

Fr. Et cum Spiritu tuo.

Ob. Oremus.

Actiones nostras, etc.

Fr. Amen, ut supra.

Ad finem.

Ob. Benedicamus Patrem, etc.

Fr. Laudemus, etc.

Ob. Dominus vobiscum.

Fr. Et cum spiritu tuo.

Ob.

Oremus.

Deus, cuius misericordiae n. n. est numerus, etc.

In principio congregationum.

Ob. Veni, Sancte Spiritus, etc., ut supra.

Ob.

Oremus.

Mentes nostras, quaesumus, Domine, lumine tuae claritatis illustra, ut videre possimus quae agenda sunt, et quae recta sunt agere valeamus. Per Christum, etc.

Fr. Amen.

In fine.

Ob. Confirma hoc, Deus,

Fr. Quod operatus es in nobis.

Ob. Dominus vobiscum.

Fr. Et cum spiritu tuo.

Ob.

Oremus.

Praesta, quaesumus, Domine, auxilium gratiae tuae, ut quae te auctore facienda cognovimus, te adiuvante eadem impleamus. Per Christum Dominum nostrum.

Fr. Amen.

Ob. Fidelium animae, etc.

Fr. Amen.

Finis.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes constitutiones praedictas, quo firmiter subsistant et servantur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri, aliisque confraternitatibus¹, sub eodem instituto et nomine Scholae Christi erectis seu erigendis, appellatione, ut infra, a nobis indulgeri summopere desiderant; nos, piis eorumdem exponentium votis, quantum nobis ex alto conceditur, favorabiliter annuere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homi-

¹ Ed. Main. legit confraternitatibus; sed fortem syntaxis defectiva et implexa (R. T.).

Pontifex confirmat ut in rubrica.

ne, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertas constitutiones in congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita de mandato nostro examinatas et approbatione et confirmatione apostolica dignas iudicatas, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus pro congregationibus seu confraternitatibus sub nomine Scholae Christi et sub earundem constitutionum observantia, tam hucusque erectis quam in posterum erigendis in universis regnis et dominiis Hispaniarum, ac etiam in alma Urbe nostra; et huiusmodi congregationes seu confraternitates de indulgentiis concessis praedictae congregationi seu confraternitati Madritensi eiusdem nominis participare indulgemus.

Derogatum in rubrica.

§ 3. Decernentes omnes et singulas constitutiones praeinsertas ac praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contraria.

§ 4. Non obstantibus nostra et cancellariae apostolicae regula de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque

constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium adhibeatur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptum hinc.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x aprilis MDCCLXV, pontificatus nostri anno x¹.

Dat. die 10 aprilis 1665, pontif. anno x.

DVII.

Commissio nuncio Poloniae super convocatione novi capituli monachorum Ruthenorum Ordinis sancti Basilii magni cum opportunis facultatibus².

Dilecto filio, nostro et Apostolicae Sedis apud carissimum in Christo filium nostrum Ioannem Casimirum Poloniae et Sveciae regem Illustris nuncio,

Alexander Papa VII.

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

Sollicitudo pastoralis officii, quo catholicae Ecclesiae regimini divina dispositione praesidemus, nos admonet, ut exortas inter quoscumque christifideles, et praesertim illos qui a fluctibus seculi in religiosae vitae portum confugerunt, dissensiones opportunis remediis tollere, et pacem, sine qua non bene colitur pacis Auctor, reducere et stabilire satagamus, sicut, maturam consulta-

Exordium.

¹ Ab electione xi (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brevium.

tionem adhibita, conspicuus in Domino salubriter expedire.

Motiva.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, christifideles Rutheni, cum sancta Romana Ecclesia uniti, variis dissidiis agitentur; et eiusmodi dissensionibus praecipue causam dederit celebratio duorum capitulorum, in quorum una venerabilis frater archiepiscopus Polocensis cum adhaerentia quorundam paucorum suorum sequacium se in abbatem sive superiorem generalem monachorum Ruthenorum Ordinis S. Basilii Magni ad sui vitam eligi curaverat, in altero vero reliqui monachi Rutheni venerabilem etiam fratrem episcopum Chelmensem in eorum abbatem sive superiorem generalem elegerant; memoratus autem episcopus Chelmenensis apud congregationem venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium negotiis propagandae fidei praepositorum pluries insteterit ut primodictum capitulum nullum declaratur, quippe quod legitimum esse non poterat propter defectum auctoritatis qua dictus archiepiscopus caruisse reperiatur:

Commissi nuncio ut novum capitulum convocet.

Hinc est quod nos, eiusmodi dissidiis et dissensionibus remedium quantum nobis ex alto conceditur adhibere, utque monachi praefati solliciti servant unionem spiritus in vinculo pacis providere cupientes, ac de tua fide, prudentia, charitate, integritate et religionis zelo plurimum in Domino confisi, de praefatorum cardinalium consilio, discretionis tuae per praesentes committimus et mandamus, ut, minime attentis dictis duobus capitulis, novum capitulum dictorum monachorum Ruthenorum auctoritate nostra apostolica convoces et canonice congregari cures, illique eadem auctoritate praesideas, ac sedulo

1 Ed. Main. legit *elegi* (R. T.).

procures ut in eodem novo capitulo electio abbatis seu superioris generalis monachorum praefatorum de personam alicuius monachi expresse professi dicti Ordinis, qui utrique partium quantum fieri poterit minus suspectus, iisque moribus, discretionem, prudentiam, charitate, ac pacis et religionis zelo praeditus sit, ut ad reconciliandos animos, concordiamque quantum divina bonitas dederit restituendam et constabiliendam aptus habeatur, fiat; nos enim te novi capituli huiusmodi nostro et Apostolicae Sedis nomine praesidentem, cum auctoritate, facultatibus, iurisdictione, honoribus et oneribus similibus praesidentibus et aliis solitis et consuetis, dictam auctoritate harum serie facimus, constituimus et deputamus, tibi quoque quas-cumque necessarias et opportunas ad praemissa facultates tribuimus et impertimur; salva tamen semper in praemissis auctoritate congregationis praefatorum cardinalium.

Ceterum te in Domino hortamur et monemus ut novum capitulum huiusmodi fideliter regere, ac in illo omnia, quae ad prosperum dictorum monachorum Ruthenorum regimen et gubernium pertinent, decerni, statui et ordinari cures et facias.

§ 3. Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae dilectis filiis eorumdem monachorum superioribus quocumque nomine nuncupatis, ceterisque monachis, et specialiter vocalibus in praefato novo capitulo congregandis, aliisque ad quos pertinet, ut te eiusdem capituli nostro et dictae Sedis nomine praesidentem reverenter suscipiant, tibi quoque in praemissis pareant, obediant et assistant, ac tua salubria monita et mandata humiliter suscipiant et efficaciter adimplere procurent, alioquin sententiam sive poenam, quam rite tuleris seu statueris in re-

Cum omni-multa facultate etiam puniendi inobedientes.

belles, ratam habebimus et faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Derogat contrariis.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dicti Ordinis, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die xxx maii MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 30 maii 1665, pontif. anno xi.

DVIII.

Ut Breve super confirmatione quorundam decretorum provinciae S. Ivonis tertii Ordinis sancti Francisci congregationis Gallicanae servetur in provincia S. Ludovici Ordinis huiusmodi.

Alexander Papa VII, ad futuram rei memoriam.

Expositio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Claudius Salivensis, frater expresse professus ac in Romana curia procurator provinciae S. Ludovici congregationis Galliae fratrum tertii Ordinis sancti Francisci, quod ad avertenda gravia

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Edit. Main. legit *evetenda* (R. T.).

inconvenientia, quibus in casibus occurrentibus per statuta generalia Ordinis huiusmodi a Sede Apostolica approbata, praesertim adveniente morte ministri provincialis, ac morte pariter seu vacatione definitoris cuiuslibet, sufficienter provisum non est, in ultimo capitulo provinciali provinciae praefatae unanimi consensu omnium vocalium decretum fuit sub nostro et dictae Sedis beneplacito in provincia S. Ludovici huiusmodi in posterum observanda fore nonnulla decreta antehac pro provincia S. Ivonis dicti tertii Ordinis facta et a nobis per quasdam nostras in simili forma Brevis die xxvi februarii MDCLX expeditas litteras confirmata, tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 2. Quod si provincialem ministrum in officio mori contigerit, guardianus loci, ubi obierit, et secretarius defuncti scripturas quascumque ad provinciam et negotia quovis modo spectantes, nihil omnino legendo, minoribus provinciae et loci sigillis bene munitas, ad provincialem novissime absolutum, vel, eo deficiente, ad antiquiorem in religione patrem, qui praelatus vel provinciae vicarius, vel, utriusque defectu, qui definitoriatus officio functus fuerit, una cum sigillis provinciae deferant et assignent; praedicta vero ubi provincialis absolutus aut unus ex supradictis iuxta praescriptum ordinem acceperit, is absque mora, convocato definitorio, faciet vicarii provincialis electionem, in qua votum activum ipse, cum aliis, qui munus provincialatus et vicariatus provincialis munus egerint, definitores tam actualibus quam qui olim fuere, habebit; passivum vero omnes, quos ad provincialatum habere statuta decernunt: quod si minister generalis intra tres dies consistat, consulendus est, et eius responsio expectanda; si tamen longius absit, eo inconsulto fiat

Decretum pro provincia S. Ivo-ni-statum.

electio. In capitulo autem provinciali proxime sequenti, si biennio integro, seu in duobus definitoriis consecutivis, provinciae vicariatu functus fuerit, ad provincialatum minime assumi valeat, sed toto triennio consequenti exprovincialatus iure gaudeat. Si quis definitor actualis moriatur, sive aliâ ratione vacaverit, eius loco subrogetur, et pro subrogato habeatur ipso facto, qui antiquior in religione provincialatus vel vicaristatus provincialis, et, iis deficientibus, definitoriatus munere aliâs functus est; si vero tales defuerint, subrogentur guardiani actuales in religione antiquiores; subrogatus autem ultimum locum in consessu habeat inter reliquos definitores, et in capitulo provinciali proxime sequenti ad huiusmodi definitoriatus munus assumi minime valeat, si biennio integro in eo munere extiterit, seu duobus definitoriis adfuerit ».

Ut Breve expositum pro provincia S. Ivonis servetur in provincia S. Ludovici Pontifex mandat.

§ 3. Quare dictus Claudius nobis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignemur. Nos igitur, ipsum Claudium specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, necnon dictarum litterarum nostrarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, ac audito per eosdem cardinales venerabili etiam

fratre nostro Francisco episcopo Portuensi eiusdem S. R. E. cardinali Barberino nuncupato Ordinis huiusmodi apud nos et Sedem praefatam protectore, ut praefatae nostrae in formâ Brevis litterae pro S. Ivonis provinciâ expeditae, iuxta tenorem supra expressum, in poterum etiam in dictâ provinciâ S. Ludovici, prout resolutum fuit in capitulo provinciali, inviolabiliter observentur, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, mandamus.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae S. Ludovici huiusmodi, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maior-

Decretum irritans.

Derogatio contrariorum.

rem, sub annulo Piscatoris, die v iunii MDCLXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 5 iunii 1665, pontif. anno XI.

DIX.

*Constitutio contra quasdam censuras facultatis theologiae Parisiensis*¹.

Alexander Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam

Pontifex damnat censuras quasdam laeas a facultate Parisiensi inconsulto Pape.

Cum ad aures nostras pervenerit duos prodisse libros, quorum alteri titulus est: *Censura sacrae facultatis theologiae Parisiensis in librum cui titulus est La défense de l'autorité de N. S. P. le Pape, de nosseigneurs les cardinaux, les archevêques et evesques, et de l'emploi de la religion des Mendians contre les erreurs de ce temps, par Jacques de Vernet à Mels, 1658*; alteri vero titulus est: *Censura sacrae facultatis theologiae Parisiensis in librum, cui titulus est Amadei Grimensis Lomarensis, olim primarii sacrae theologiae professoris, opusculum singularia universae fere theologiae moralis complectens ad versus quorundam expostulationes contra nonnullas Iesuitarum opiniones morales ad tractatus de peccatis, de opinione probabili, editum novissime, etc., Lugduni, sumptibus Philippi Borde, Laurentii Arnaud, Petri Bordé et Guillemi Barbier, 1664, cum appositione et superiorum permissu, Parisiis, MDCLXV*; in quibus libris censurâ praesumptuosâ notantur aliquae propositiones, eaeque praesertim quae ad Romani Pontificis et sanctae Sedis Apostolicae auctoritatem, episcoporum iurisdictionem, parochorum munus, privilegia a Sanctâ Sede concessa, dispensationes apostolicas, actionumque moralium regulam pertinent, et aliae

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Bull. Rom. — Vol. XVII.

47

quae et gravissimorum scriptorum auctoritate et perpetuo catholicorum munimentur; et cum fieri non possit sine publico catholicae religionis detrimento ut praedictae censurae in commemoratis libris sine debita Ecclesiae animadversione et damnatione remaneant: nos, pro apostolico munere, quo licet immeriti fungimur, ut gravissimo scandalo, quod inde catholicis accidere posset, occurramus, habita prius doctissimorum ac insignium in sacra theologia magistrorum ac professorum ac sacrarum Sedis Apostolicae congregationum qualificatorum, quos ad haec specialiter deputavimus, consultationibus, ut rei gravitas videbatur postulare, necnon suditis suffragiis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium in totâ republicâ christianâ generalium inquisitorum, motu proprio, et ex certâ scientiâ nostrâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, praedictas censuras, uti praesumptuosas, temerarias atque scandalosas, auctoritate apostolicâ damnamus et pro damnatis haberi volumus, easque nullius valoris et roboris fuisse, sed cassas et irritas esse declaramus.

§ 1. Mandamus insuper ne quisquam ex christifidelibus, cuiuscumque gradus ac dignitatis existat, etiam episcopali, archiepiscopali, patriarchali, aut aliâ maiori dignitate, etiam speciali et specialissimâ notâ dignâ, suffulti, praedictas censuras approbet, sequatur atque defendat, neve in publicis aut privatis lectionibus, disputationibus, sessionibus, aut aliis actibus publicis illas sequatur, tueatur aut doceat, neve in libris, aut etiam scripturis publicis vel privatis, aut alio quocumque modo illas alleget, sub poenâ excommunicationis latae sententiae ipso facto incurrendae, cuius absolutionem nobis et Sedi Apostolicae reservamus.

Ad illas censuras contra Iesuitas.

Ad. Type—
photo at 1000-
pound. This ex-
tending at 1000-
pound.

§ 2. Praeteres typographis ac bibliopollis expresse prohibemus, ne praedictos libros et censuras imprimere, ac typis mandare, minusque impressas vendere audeant ac praesumant, sub eadem poena excommunicationis latae sententiae ipso facto incurrenda.

Libros et scri-
pturas quas-
cunque circa
hanc materiam
prohibet.

§ 3. Insuper libros, scripturas et alia opera, in quibus praedictae censurae quomolibet continentur, laudantur et defenduntur, apostolica autoritate prohibemus, ac pro vetitis haberi volumus, mandamusque ne amplius illos ac illa legere aut penes se retinere praesumat, sed locorum Ordinarius, aut haereticae pravitatis inquisitoribus in locis in quibus sanctissimae inquisitionis officium exercetur, consignent, sub poenâ excommunicationis, ut supra, ipso facto incurrendae; dictisque Ordinariis, ut etiam tanquam Apostolicae Sedis delegatis, necnon praedictis haereticae pravitatis inquisitoribus, districte praecipimus ut contra transgressores, inobedientes, ac rebelles diligenter inquirent ac procedant, et ad declarationem dictae excommunicationis, et ad alias poenas pro gravitate ipsorum inobedientiae et transgressionis pro eorum arbitrio procedant'.

Ultioris indi-
cium sibi reser-
vat.

§ 4 Ceterum ulterius de praedictis censuris iudicium, deque opinionibus in dictis libris Iacobi Vernat et Amadei Grimensis contentis, necnon de aliis in eisdem censuris expressis, sive in eis praememoratae opiniones notentur, sive non, nobis ac sanctae Sedi Apostolicae reservamus.

Decretum ir-
ritans.

§ 5. Decernentes insuper praesentes litteras semper et perpetuo validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, ubique iudicari

1 Edit. Main. legit *procedat* (R. T.).

et damni debere sublata eis et eorum
cuiuslibet quavis, aliter iudicandi et inter-
pretandi facultate et auctoritate, ac
irritum et inane esse quidquid secus
super his a quoquam, quavis auctoritate,
scienter vel ignoranter, contigerit at-
tentari.

§ 6. Volumus autem ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem fides prorsus adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si essent exhibitae vel ostensae.

§ 7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc nostram constitutionem et ordinationem infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iorem, anno Incarnationis Dominicae
MDCLXV, vii kalendas iulii, pontificatus
nostri anno XI.

Dat. die 25 iunii 1665, pontif. anno XI.

DX.

*Concedit facultatem congregationi Cas-
sinensi Ordinis sancti Benedicti alie-
nandi bona stabilia usque ad sum-
mam centum sexaginta duorum mil-
lium nongentorum novem scutorum,
pro liberatione monasteriorum ab aere
alieno.*

**Venerabili fratri nostro Francisco episcopo
Portuensi S. R. E. cardinali Barberino
nuncupato, Congregationis Cassinensis Or-
dinis sancti Benedicti apud nos et Sedem
Apostolicam protectori.**

Alexander Papa VII.

i Male ad marg. ed. Main. habet *iulii*. (R. T.).

Transumptio-
rum fides.

Expositio.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis congregationis Cassinensis Ordinis sancti Benedicti, quod dicta congregatio, propter bellorum, pestis, inundationum et tempestatum, aliaque infortunia, quae eius monasteria cum extremâ fere eorum ruinâ respective passa sunt, a multis annis miserabilem in statum redacta reperitur, ac ex causâ tot malorum cum singula monasteria procurariae generali de taxis debitis iuxta repartitionem pro solvendis oneribus cameralibus satisfacere nequirent, congregatio ipsa aes alienum centum sexaginta duorum millium nongentorum novem scutorum et viginti trium baioccorum monetae in sorte principali diversorum annuorum perpetuorum et redimibilium censuum ad favorem diversarum personarum, ac etiam locorum piorum, respectivè impositorum, contrahere coacta fuerit, nempe, pro ratâ centum quinque millium quingentorum septuaginta octo scutorum, nomine monasteriorum particularium, pro quibus pecunias reperire eidem Congregationi facile fuit, ac, pro ratâ reliquorum quinquaginta septem millium trecentorum triginta unius scutorum et viginti trium baioccorum, nomine proprio ipsius Congregationis pro illis monasteriis, pro quibus eorum nomine tantae pecuniae reperiri nequiverunt, quaeque proinde in debito huius summae erga procurariam generalem peculiari ratione remanserunt, prout distinctius exprimitur in notis vulgari idiomate factis tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 1. Nota de' censì, che in sorti principali si sono imposti dalla Congregazione Cassinese in nome proprio per causa dell'infrascritti monasterii, che non hanno corrisposto al pagamento delle

tasse, che ciascuno di esse doveva per la sua rata, per li quali a nome loro il danaro non si è potuto trovare, e perciò ciascuno di quelli è restato debitore alla procureria generale nella somma, che gli si assegna, come segue: Monasterio di Gangi scudi 545, baiocchi 78; di Monte Scaglioso scudi 10250, baiocchi 48; di Castrovillari scudi 3596, baiocchi 78; di Gaeta scudi 1215, baiocchi 20; di Perugia scudi 1504, baiocchi 30; di Cesena scudi 1051, baiocchi 50; di Modena scudi 2837, baiocchi 77; di Bobbio scudi 2128, baiocchi 23; di Pavia scudi 2455, baiocchi 16; di SanSimpliciano scudi 8740, baiocchi 80; di San Pietro Gessa scudi 1149, baiocchi 1; di Asti scudi 16935, baiocchi 32; di Ragusa scudi 2623, baiocchi 2 e $\frac{1}{2}$; di Lerino scudi 2297, baiocchi 67 e $\frac{1}{2}$. Nota dei capitali de' censì, che dalla Congregazione Cassinese sono stati imposti a nome particolare di ciascun dell'infrascritti monasterii, li quali ne restano debitori nella somma, che a ciascuno viene assegnata, secondo il ripartimento che segue, per non aver soddisfatto le tasse, che ognuno di loro doveva per la sua rata alla procureria generale, per pagare li pesi camerali: Monasterio di Monreale scudi 1000; Monte Scaglioso scudi 29267, baiocchi 50; Cava scudi 6000, baiocchi 100; Napoli scudi 800; Aversa scudi 500; Monte Cassino scudi 5769; Perugia scudi 34550; Cessaua scudi 1548, baiocchi 50; Ravenna scudi 900; Mantova scudi 700; Modena scudi 3600; Reggio scudi 1000; Parma scudi 7550; Bobbio scudi 2392; Santo Spirito di Pavia scudi 1400; San Simpliciano scudi 3500; Fiorenza scudi 1000; Cassa Veneta scudi 4000.

§ 2. Quia vero aes alienum huiusmodi in dies augetur, nec possibile est illud ex redditibus monasteriorum prae-

Methods

dictorum extenuare, necdum extinguere, quinimo ipsum aes alienum impedimento est quominus eadem monasteria oneribus cameralibus, quae quoddie maturantur, satisfacere valeant. Idcirco, his omnibus in capitulo generali dictae congregationis, hoc anno Perusii celebrato, mature consideratis, cognitoque nullum aliud superesse remedium, quo eadem congregatio ab aere alieno huiusmodi, illiusque interusuriis liberetur, atque ita afflictus illius status aliquantum sublevetur, quam si ad alienationem tot bonorum stabilium ad monasteria superscripta spectantium pro rata debiti unumquodque illorum respective iuxta notas praeinsertas contingenti deveniatur, dilecti pariter filij praesidens et definitores ipsius congregationis memorato procuratori generali commiserunt, ut a nobis et hac sancta Sede facultatem obtinere contenderet eidem congregationi eiusque monasteriis ex eorum bonis stabilibus alienandi usque ad summam dicti aeris alieni (pro rata tamen et quantitate bonorum singulis quibuscumque monasteriis per ipsum procuratorem generalem cum consensu et decreto tunc servanda et distribuenda iuxta respective debitum quod unumquodque ex monasteriis praefatis cum dicta procuraria generali habet) ad effectum pecunias retrahendas ex bonis per singula monasteria alienandis persolvendi in manibus eiusdem procuratoris generalis in satisfactionem debiti cum dicta procuraria singula monasteria tangentis, quas pecunias dictus procurator generalis teneatur unico contextu deponere penes Montem Pietatis de Urbe ad creditum congregationis, et sui liberam dispositionem, ad hoc ut erogentur non in alium usum quam in extinctionem tot censuum arbitrio suo specificandorum ex causa praedicti debiti a monas-

teriis non satisfacti, respective, sicut praemittitur, impositorum cum pactis solitis et consuetis, ac in contractibus conveniendis, et alias prout in eorundem praesidentis et definitorum decreto in capitulo generali huiusmodi die xi proxime praeteriti emanato uberius dicitur contineri.

§ 3. Quare dictus procurator generalis nobis humiliter supplicari fecit ut licentiam alienandi bona monasteriorum supra expressorum pro summa et quantitate centum sexaginta duorum millium nongentorum novem scutorum et viginti trium baioccorum huiusmodi, ac pro rata debiti unumquodque ex eisdem monasteriis, sicut in notis praeinsertis expressum est, respective tangentis, concedere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 4. Nos igitur, ipsum procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum consilio, circumspectioni tuae per praesentes committimus et mandamus, ut, veris existentibus narratis, petitam facultatem singulis superscriptis monasteriis pro rata bonorum in notis praeinsertis expressa, auctoritate nostra apostolica, pro tuo arbitrio et conscientia, gratis concedas. Dummodo tamen ante tibi constiterit ipsam facultatem in evidentem eorundem monasteriorum utilitatem esse cessuram, nec alia commodiori ratione

Supplicatio.

Annuit Pontifex.

praenarratum aes alienum posse dissolvi, ipsumque aes alienum fuisse legitime contractum, et non alias, et dummodo bona ipsa vendenda nulli vinculo aut oneri, praesertim vero missarum, obnoxia sint; et in ipsa licentia, ut supra concedenda, singulorum bonorum vendendorum quantitas et speciales et individuae eorum qualitates singillatim explicantur ac describantur, exquisitis etiam atque habitis circa praedicta omnia, si ita tibi videbitur, informationibus Ordinarii locorum ubi monasteriorum bona vendenda existant: ita tamen ut pretium ex huiusmodi venditionibus retrahendum integre atque unico contextu in extinctionem dicti aeris alieni convertatur. Quod si huiusmodi conversio uno et eodem temporis articulo fieri non possit, pecunia apud sacram aedem integre deponatur, inde ad alium quemcumque effectum quam praenarrati aeris alieni dissolvendi gratia nullatenus amovenda; salva tamen semper in praemissis auctoritate congregationis praefatorum cardinalium.

Contrarius de-
nol.

§ 5. Non obstantibus felicis recordationis Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, et aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, congregationis, eiusque monasteriorum praefatorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter

et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii iulii MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 23 iulii 1665, pontif. anno xi.

DXI.

Confirmatio statuti perpetui a capitulo ecclesiae Paderbonensis conditi et iurati, ne ulli episcoporum Paderbonensium ex eorum mense applicatis, et in futurum applicandis redditibus, etc., quidquam per capitulum derogetur, aut alio destinetur, et si quid contra fiat, id pro nihilo habeatur.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Sollicitudo omnium ecclesiarum inscrutabili divinae providentiae arcano nobis commissa nos admonet, ut ea, quae pro tuendis atque conservandis ecclesiarum ipsarum iuribus provido sapientique statuta noscuntur esse consilio, quo perenni firmitate consistentur¹, apostolici muniminis praesidio robaremus.

Proemium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit venerabilis frater Ferdinandus episcopus et princeps Paderbonensis, quod dilecti filii capitulum ecclesiae Paderbonensis, ipsius Ferdinandi episcopi opera et adhortatione, statutum perpetuis temporibus valiturum condiderunt, ne ulli episcoporum Paderbonensium ex eorum mensae episcopali nunc applicatis, aut in futurum applicandis, acquisitis aut acquirendis, redditibus, obventionibus, iuribus ac iurisdictionalibus quicquam per capitulum ipsius ecclesiae derogetur, vel detrahatur, aut alio destinetur, et si quid contra fiat, id pro omnino

Expositio.

¹ Videtur legendum consistant (R. T.).

inimicis, nullo, irrito ac nihilo habeatur; ipsumque statutum iuramento firmiter, et aliis, prout uberius continetur in eorum litteris desuper emanatis tenoris qui sequitur, videlicet:

Statutum capituli Paderbonensis

Nos Ioannes Wilhelmus baro de Sint-
ringh, praepositus; Gasparus Philippus
a Ketteler, decanus; Ioannes Achardus
ab Imbsen, camerarius; Arnoldus a Vit-
tinghoff, conductus; Schell, senior; Wil-
helmus a Winhelhauren, thesaurarius;
Wilhelmus Franciscus a Vittinghoff, con-
ductus; Schell, cantor; Adolphus Hen-
ricus Droste, Hermannus Wermerus,
baro Wolff Metternich, Matthias a Reck,
scholasticus, Ioannes Henricus baro de
Sint-
ringh, Ioannes Adolphus baro de
Frens, Ioannes Wilhelmus baro Wolff
Metternich, Franciscus baro de Frens,
Wilhelmus Goscoinus a Ketteler, Wil-
helmus baro de Furstenberg, Ioannes
Wernerus baro de Leeradt, Ioannes
Rutgerus Torch, Simon Mauritius de
Lippia, Ioannes Georgius de Brugenei,
conductus Hasenkamp, Ioannes Rutge-
rus a Hetteler, canonici capitulares ca-
thedralis ecclesiae Paderbonensis, per
praesentes notum facimus pro nobis et
successoribus nostris, qualiter nos, Wil-
helmus a Winhelhausent, harones de
Metternich et Furstberg quidem ab-
sentes per constitutos procuratores, re-
liqui vero in personam, in capitulo gene-
rali Corporis Christi capitulariter con-
gregati, maturam deliberatione perpen-
derimus, quod ex augmento fulgoris
auctoritatis episcopalis non leve simul
accedat respectu cathedralis capituli in-
crementum. Cum itaque episcopis Ger-
maniae sacri Romani imperii principibus,
pro congruo illi statui ac dignitati ser-
vando splendore, de amplioribus reddi-
tibus ac iuribus provisum esse deceat,
quemadmodum pro tempore episcopo
et principi Paderbonensi de eiusmodi

redditis et iuribus isti dignitati con-
venientibus provisum est: nos, de con-
servatione eorum, et ne in futurum ex-
inde quicquam detrahatur, sed ut tam
princeps statui ac dignitati suae con-
gruenter vivere subditisque praeesse
queat, quam ut nos eius gratiam et ani-
mi clementissimam propensionem in ca-
pitulum et capitulares suos pro eccle-
siae ac patriae bono tanto certius con-
servare possimus, solliciti, unanimi voto
capitulari hodiernam congregatione con-
sensimus, ac perpetuo valituram lege de-
crevimus, prout tenore praesentium san-
cimus, quod nullo unquam tempore,
modo, statuto, decreto aut capitulari
concluso, ulli episcoporum ex mensa epi-
scopali nunc applicatis, aut in futurum
applicandis, acquisitis aut acquirendis
redditis, obventionibus, iuribus, ac
iurisdictionibus per nos aut suc-
cessores nostros quicquam debeat dero-
gari vel detrahi, aut alio deinceps de-
stinari, et si quid contra fiat, id pro
omnino inefficaci, nullo, irrito, ac ni-
hilo haberi. Utque tanto certius nos et
successores nostri ad huius statuti in-
violabilem observantiam obligemur, vo-
lumus illud ipsum expresse sub iis et
inter ea contineri, de quibus accuratis-
sime servandis nos iureiurando astrin-
ximus, et quilibet capitularis iuxta in-
veteratam consuetudinem huius eccle-
siae iureiurando nudis pedibus ad altare
praestito sese astringere tenetur, prout
et nos virtute harum litterarum iurato
astringimus, et successores nostri simi-
liter se astringere tenebuntur. In quo-
rum fidem, et permanentem notitiam
praesens statutum sigilli nostri maioris
appensione duximus communiendum.

Datum et actum Paderbonae in loco nostro
capitulari anno Domini MDCLXIII, die XXIX men-
sis maii.

Locus + sigilli.

Confirmat
Pontifex et la-
rubricat.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expo-
silio subiungebat, memoratus Ferdinan-
dus episcopus statutum huiusmodi, quo
firmitus subsistat, stabiliorique vigore
perennet, apostolicae confirmationis no-
strae patrocínio communiri summopere
desideret: nos, laudabile ipsius Ferdi-
nandi episcopi in tuendis ecclesiae suae
iuribus studium plurimum in Domino
commendantes, eumque specialis favore
gratiae prosequi volentes, et a quibus-
vis excommunicationis, suspensionis et
interdicti, aliisque ecclesiasticis senti-
tiis, censuris et poenis, a iure vel ab
homine, quavis occasione vel causa la-
tis, si quibus quomodolibet innodatus
existit, ad effectum praesentium dum-
taxat consequendum, harum serie ab-
solventes et absolutum fore censes,
supplicationibus eius nomine nobis su-
per hoc humiliter porrectis inclinati,
statutum praefatum, emanatasque de-
super litteras praeinsertas, cum omni-
bus et singulis contentis in illis, aucto-
ritate apostolica, tenore praesentium,
perpetuo confirmamus et approbamus,
illisque inviolabilis apostolicae firmitatis
robur adiicimus, ac omnes et singulos
iuris et facti ac solemnitatum quarum-
cumque in similibus forsitan etiam de
necessitate observandarum defectus, si
qui in praemissis vel eorum aliquo prin-
cipaliter vel accessorie aut alias quo-
modolibet intervenerint, seu interve-
nisse dici, censi vel praetendi possent,
supplemus et sanamus, ac penitus et
omnia tollimus et abolemus.

Decretum in-
tilans.

§ 3. Decernentes easdem praesentes ac
praeinsertas litteras semper firmas, vali-
das et efficaces existere et fore, suosque
plenarios et integros effectus sortiri et
obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro
tempore quodcumque spectabit, in om-
nibus et per omnia plenissime suffra-
gari, et ab illis respective inviolabiliter

observari, sicque et non aliter in praemia-
sis per quoscumque iudices ordinarios
et delegatos, etiam causarum palatii apo-
stolici auditores, ac S. R. E. cardinales,
etiam de latere legatos et Apostolicae
Sedis nuncios, sublata eis et eorum cui-
libet, quavis aliter iudicandi et inter-
pretandi facultate et auctoritate, iudicari
et definiri debere, ac irritum et inane
si secus super his a quoquam, quavis
auctoritate, scienter vel ignoranter, con-
tingerit attentari.

Contrarius
derogat.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac
in universalibus provincialibusque et
synodalibus conciliis editis, generalibus
vel specialibus, constitutionibus et ordi-
nationibus, necnon, quatenus opus sit,
dictae ecclesiae Paderbonensis, etiam
iuramento, confirmatione apostolica, vel
quavis firmitate alia roboratis, statutis et
consuetudinibus, etiam immemorabilibus,
privilegiis quoque, indultis et litteris a-
postolicis eidem ecclesiae, eiusque capi-
tulo, et personis quibuslibet, sub quibus-
cumque verborum tenoribus et formis,
ac cum quibusvis etiam derogatoriis
derogatoriis, aliisque efficacioribus, ef-
ficacissimis et insolitis clausulis, irri-
tantibusque et aliis decretis, in genere
vel in specie, ac etiam consistorialiter,
aut alias quomodolibet, in contrarium
praemissorum concessis, approbatis et
innovatis; quibus omnibus et singulis,
etiamsi pro illorum sufficienti deroga-
tione de illis eorumque totis tenoribus
specialis, specifica, expressa et indivi-
dua, ac de verbo ad verbum, non au-
tem per clausulas generales idem im-
portantes, mentio seu quaevis alia ex-
pressio habenda aut aliqua alia exqui-
sita forma ad hoc servanda foret, teno-
res huiusmodi, ac si de verbo ad ver-
bum, nihil penitus omisso, et formam in
aliis tradita observata, exprimerentur et
insererentur, praesentibus pro plene et

sufficienter expressis et insertis habentibus, illis aliis in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv iulii mdcxv, pontificatus nostri anno xi.

Det. die 24 iulii 1665, pontif. anno xi.

DXII.

Confirmatio decreti congregationis episcoporum et regularium circa praecedentiam inter procuratores generales et commissarios curiae Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio.

§ 1. Alias pro parte dilecti filii Andreae de Arteaga, procuratoris generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod in capitulo generali dicti Ordinis novissime in alma Urbe nostra celebrato, dilectorum pariter filiorum Bartholomaei de Villalva et aliorum exprocuratorum generalium Ordinis huiusmodi interesse habentium nomine, porrectus fuerat venerabili fratri nostro Francisco episcopo Portuensi, eiusdem S. R. E. cardinali Barberino nuncupato, dicti Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam proteetori, supplex libellus pro obtinenda cassatione cuiusdam decreti die ii aprilis mdcxix emanati circa praecedentiam inter procuratores generales et commissarios curiae Ordinis praefati, quod dilectus etiam

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

filius Rochus de Villarejo, tunc commissarius curiae huiusmodi, ab eodem Francisco cardinali protectore subreptitice extorserat; eoque libello per dictum Franciscum cardinalem protectorem ad dilectos filios modernos ministrum generalem et definidores generales eiusdem Ordinis remisso pro informatione et voto, ipse Franciscus cardinalis protector voto huiusmodi inhaerens, praefatum decretum revocaverat et penitus cassaverat per aliud suum speciale decretum die xxx augusti mdcxiv expeditum, quod etiam die xvii novembris subsequens a nobis per nostras in simili forma brevis litteras cum opportunis clausulis confirmatum fuerat; quia vero non videbatur in hoc decreto totaliter expressa nec declarata haec particula *ceteris paribus*, contenta in statuto dicti Ordinis anno mdcxi edito, cuius inviolabilis observatio per decretum huiusmodi specialiter praecipiebatur, nonnulli sub frivolis praetextibus executionem tam statuti quam decreti et litterarum huiusmodi eludere procurabant, tametsi iam dictum decretum in niteretur informationi et voto memoratorum ministri generalis et definitorum generalium, qui expresse dixerunt et declararunt praecedentiam competere procuratoribus generalibus habitualibus super commissarios curiae, etiamsi hi ante illos electi fuerint, idque ratione dignitatis maioris et inaequalis, iuxta praefatum statutum anno mdcxi editum, cui tamquam ultimo decisivo stari debet; ac propterea per eundem Andream procuratorem generalem memoratae cardinalium congregationis supplicato ut votum definitorii generalis huiusmodi approbaret et confirmaret, vel, ad tollendum omnem dubietatis scrupulum et litem, de novo declaret, praefatam particulam *ceteris paribus*, quae dubitandi

ansam praebuit, intelligi debere conformiter voto praefati definitorii generalis, quippe quae secundum ius commune relationem dicat ad gradus et dignitates superiores, itaut commissarii curiae, si aliquam aliam dignitatem vel gradum maiorem non habuerint, cuius respectu eis competit² praecedentia super procuratores generales Ordinis praedicti, semper et utrobique iuxta praefatum statutum debeant, sive actuales sive habituales commissarii fuerint, cedere praecedentiam procuratoribus generalibus Ordinis huiusmodi tam habitualibus quam actualibus, non obstante prioritatem vel posterioritatem electionis, iniungendo pariter sub poenis et censuris tam dilectis filiis ministro provinciali et definitorio provinciae Castellae quam quibusvis aliis, ad quos spectat et spectare possit, cuiuscumque provinciae die i Ordinis sint, ut decretum memorati Francisci cardinalis protectoris, nostrasque litteras huiusmodi, ac ipsius congregationis ordinationes prompte et exacte exequantur: emanavit ab eadem congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum sacrae congregationis episcoporum.

« Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, partibus auditis, et eminentissimo Braccio referente, censuit et declaravit verba illa *ceteris paribus*, apposita in decreto capituli romani anni mdcxi circa praecedentiam servandam inter procuratorem generalem et commissarium Romanae curiae, prout in actis dicti capituli, esse intelligenda, quod, sicuti sine ulla controversia procurator generalis actualis praecedet³ commissarium curiae actualem, ita procura-

tor generalis habitualis omnino debeat praecedere commissarium curiae habitualem, non attenda etiam antiquitate electionis, aut alio simili praetextu, secus vero si commissarius curiae fuisset minister generalis, vel vicarius generalis, vel commissarius generalis familiae, aut obtinisset aliquam aliam dignitatem altioris ordinis, per quam non censeretur esse paris conditionis, nam tunc praecederet procuratori, salvis in reliquis dispositis in dicto statuto. Mandat igitur sacra congregatio omnibus et singulis huiusmodi Ordinis superioribus, ad quos spectat, ut praefatum Breve sanctissimi domini nostri et praesentem declarationem exequi et observari faciant, quibuscumque non obstantibus.

Romae xii iunii mdcxv.

M. cardinalis GINETTUS.

E. episcopus Camerinensis.

§ 2. Cum autem, sicut dictus Andreas procurator generalis nobis nuper exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, pro firmitate illius subsistentia, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsum Andream procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porreetis inclinati, decretum praecursorum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

Pontifex confirmat.

¹ Pessime ed. Main. legit *etius* pro *cuius* (R. T.).

² Aptius lege *competat* (R. T.).

³ Aptius lege *praecedat* (R. T.).

Decretum ir-
ritans.

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat con-
trariis.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dicti Ordinis, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxviii iulii MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 28ⁱ iulii 1665, pontif. anno xi.

DXIII.

Ut in ditionibus et dominiis duci Sabaudiae subiectis de praecepto recitetur officium et missa Conceptionis B. M. V. Immaculae, cum octava¹.

¹ Ed. Main. ad marg. legi 18 (A. T.).

² Ex Regest. in Secret. brev.

Alexander Papa VII.
ad perpetuam rei memoriam.

Praeclara dilecti filii nobilis viri Caroli Emanuelis Sabaudiae ducis et Pedemontii principis erga gloriosissimam Virginem Dei Genitricem Mariam devotio facile nos adducit ut pia eius vota, quibus eiusdem augustissimae caeli reginae advocatae nostrae veneratio promovetur, apostolici favoris benignitate prosequamur.

§ 1. Supplicationibus itaque memorati Caroli Emanuelis ducis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ut in omnibus ditionibus et dominiis eidem Carolo Emanueli duci subiectis, tum a secularibus tum a regularibus utriusque sexus qui horas canonicas recitare tenentur, officium et missa Conceptionis Beatae Mariae Virginis Immaculae, cum octavâ, in posterum de praecepto recitetur, cum lectionibus in octavario romano a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum approbato contentis, et a die octavâ ad decimam quintam decembris rite dispositis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, mandamus et decernimus; idemque officium ad usum cleri ditionum et dominiis praefatorum seorsim ab octavario romano imprimi posse concedimus.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 3. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Motiva.

Supplicatio.

Annuit Pontifex.

Derogatio contrariis.

Transumptis fides praestanda.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii augusti MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 17 augusti 1665, pontif. anno xi.

DXIV.

Committit archiepiscopo Bisuntino, ac eius vicario in spiritualibus generali, usque ad sententiam exclusive, causam assertorum delictorum, quae inquisitori Bisuntino imputantur, eisque tam coniunctim quam divisim mandat, ut processum desuper conficiant, et ad Sanctam Sedem transmittant¹.

Venerabili fratri archiepiscopo Bisuntino, ac dilecto filio eius vicario in spiritualibus generali,

Alexander Papa VII.

Venerabilis frater ac dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

Motiva.

Cum, sicut accepimus, nonnulla asserita delicta dilecto filio Dominico Verneirii, fratri expresse professo Ordinis Praedicatorum, inquisitori haereticae pravitatis in civitate Bisuntinâ auctoritate apostolicâ deputato, imputentur: nos, de illis informationem capi volentes, vobis tam coniunctim quam divisim causam seu causas delictorum huiusmodi contra praefatum Dominicum, cum illius seu illarum incidentibus, emergentibus, annexis et connexis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, usque ad sententiam exclusive committimus.

Processum
councili mandat.

§ 1. Mandantes vobis, tam coniunctim quam divisim, ut omni diligentia processum desuper dictâ auctoritate conficiatis; nos enim vobis et vestrum cuilibet quascumque necessarias et opportunas ad id facultates harum serie eâ-

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

dem auctoritate tribuimus et impertimur; vobisque, ut nullam praemissorum occasione irregularitatem contrahatis, concedimus et indulgemus.

§ 2. Ceterum volumus, ut, si quid contra memoratum Dominicum resultaverit, vos informationes et processum seu processus, quos in executionem praesentium feceritis, seu alter vestrum fecerit, sub vestris sigillis seu alterius vestrum sigillo clausos, ad nos quamprimum transmittatis, ut quod desuper statuendum fuerit, maturâ deliberatione adhibita, decernamus.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, necnon, quatenus opus sit, dicti Ordinis, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die iv septembris MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 4 septembris 1665, pontif. anno xi.

DXV.

Declarat et concedit monialibus Carmelitanis Discalceatis Belgii indultum

Et clausum ad
Urbum mitti.Contrariis
derogatio.

fructu privilegii Carmelitarum Excalceatarum Franciae et Germaniae.

Alexander Papa VII.

ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ex iniuncti nobis divinitus pastoralis officii debito, felici sacrarum virginum et devotarum mulierum, quae, oblitae populum suum et domum patris sui, divinis obsequiis et beneplacitis sese sub suavi religionis iugo devoverunt, statui et progressui, quantum cum Domino possumus, libenter providemus, easque favoribus et gratiis prosequimur opportunis.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilectae in Christo filiae moniales Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo Discalceatae nuncupatae, sub curâ, gubernio et iurisdictione episcoporum in Belgio existentes, quod ipsae primitivam regulam eiusdem Ordinis et constitutiones a primis institutricibus ex Hispania et Gallia in Belgium vocatis sibi exhibitas et optimâ fide a se acceptas hactenus sub strictâ clausurâ viventes religiose observarunt.

Indulget Pontifex ut in rubrica.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praefatae exponentes, ut deinceps pacatiori et abundantiori spiritu in sanctâ religione, quam professae sunt, caelesti earum sponso lesu Christo domino nostro servire valeant, opportune sibi in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri summo-pere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et earum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et penis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

absolutas fore censes, supplicationibus earum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, quod omnia et singula monasteria monialium Carmelitarum Discalceatarum, tam hactenus in civitate Antuerpiensi ac oppidis² Lovaniensi, Lyrano, Alorstano et Vilvordiensi, Mecliniensis et Antuerpiensis dioecesium, erecta, quae iurisdictioni et superioritati venerabilium fratrum archiepiscopi Mechliniensis et episcopi Antuerpiensis respective subsunt, quam deinceps perpetuis futuris temporibus in Belgio sub curâ, gubernio et iurisdictione et superioritate Ordinariorum locorum canonice erigenda, eorumque superiorissae, ac moniales et personae quaecumque, omnibus et singulis privilegiis, facultatibus, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus (non tamen a iurisdictione et superioritate Ordinariorum locorum praefatorum), praerogativis, praeeminentiis, indulgentiis, indultis, favoribus, aliisque gratiis universis, tam spiritualibus quam temporalibus, quibus monasteria monialium Carmelitarum Excalceatarum in regno Franciae, ac Coloniae, Monasterii, Neoburgi, Aquisgrani et alibi in Germania existentia, de iure, usu et consuetudine, seu ex quavis concessione apostolicâ, aut aliâ quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quovis modo in futurum, non solum ad eorum instar, sed etiam aequè principaliter, ac pariformiter, et absque ullâ prorsus differentiâ, uti, frui, potiri et gaudere, libere et licite possint et valeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, declaramus, eisque concedimus et indulgemus.

§ 3. Praeterea supradictorum monasteriorum in Belgio erectorum et erigen-

1 Ed. Main. legit eorum (R. T.).

2 Edil. Main. legit oppidi (R. T.).

Aliaque praedictis monialibus concedit.

dorum monialibus, ut ipsae hominem vicarii generalis et superioris Ordinis fratrum eiusdem Beatae Mariae de Monte Carmelo ex earum constitutionibus delere, illiusque loco nomen episcopi, seu archiepiscopi, Ordinarii loci, eiusque commissariorum, uti illis subiectae, reponere libere et licite valeant, auctoritate et tenore praedictis concedimus similiter et indulgemus; sublata ceteroquin cuivis easdem constitutiones alterandi, mutandi vel innovandi facultate.

Decretum irritans.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quas seu quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuncios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§ 5. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Ordini eiusque superioribus fratribus et personis, aliisque quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac

cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac etiam consistorialiter, aut aliâ quomodolibet, etiam iteratis vicibus, in contrarium praemissorum concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis expressio habenda aut quaecumque alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis, ac formâ in illis tradita, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâ in suo robore permanentibus, ad praedictorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptum fides.

§ 6. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v septembris MDCLXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 5 septembris 1665, pontif. anno XI.

1 Adde, de more solito, servata (R. T.).

DKVI.

Mandatum, ut servetur Breve Urbani VIII circa subiectionem monialium monasterii Lugdunensis primae regulae sanctae Clarae iurisdictioni provincialis et fratrum provinciae S. Francisci in Gallia Ordinis Minorum recollectorum¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Pacificus a S. Valerio, agens generalis fratrum Galliae Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia Recollectorum nuncupatorum, ac procurator specialis dilectorum filiorum ministri provincialis et fratrum recollectorum provinciae eiusdem S. Francisci in Gallia dicti Ordinis, necnon dilectarum in Christo filiarum abbatissae et monialium monasterii Lugdunensis primae regulae sanctae Clarae, quod, licet per varias Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum litteras apostolicas omnium primae regulae sanctae Clarae monialium intra monasterii claustra Deo iugiter famulantium, omniumque conversarum sive servitricum mulierum extra monasterii septa, pro sororum inclusarum servitio et quaestuationum exercitio, viventium, cura, directio et gubernium superioribus dicti Ordinis sancti Francisci commissa fuerint, et praesertim praefatum monasterium Lugdunense primae regulae sanctae Clarae, ac tam omnes illius moniales, intra quas omnes conversae seu servitricae mulieres extra monasterium huiusmodi respective degentes, per quasdam felices recordationis Urbani PP. VIII praedecessoris nostri in simili forma Brevis die viii novembris mdcxxvi, ut asseritur, emanatas, superioritati, iurisdictioni, visitationi,

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

correctioni, curae et gubernio in spiritualibus et temporalibus ministri provincialis et fratrum recollectorum praefatae provinciae concessum, subiectum et suppositum, seu concessae, subiectae et suppositae fuerint, et ab eo tempore dictum monasterium, eiusque moniales et conversae seu servitricae mulieres praedictae, magnā cum secularium aedificatione, ipsarumque monialium et conversarum spirituali profectu et consolatione, memoratorum ministri provincialis et fratrum iurisdictioni, superioritati, correctioni, curae et gubernio in spiritualibus et temporalibus subiectum et subiectae extiterint; nihilominus quaedam ecclesiae et seculares personae, sine iure et auctoritate, ac contra praefatas litteras apostolicas, nec non congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae decreta, super hoc et has quamdam iurisdictionis et superioritatis seu curae et gubernii formam, sive modum, usurpare praesumpserunt. Nobis propterea praefatus Pacificus, tam dictorum ministri provincialis et fratrum, quam memoratarum abbatissae et monialium nominibus, humiliter supplicari fecit, ut omnibus litibus et praetentionibus viam praecludere, utque praedictae moniales et aliae Altissimo iugiter famulantes nullis in futurum obicibus aut dissidiis a divinis obsequiis abstrahantur, sed sub huiusmodi superioritate, iurisdictione, correctione, curā et gubernio ministri provincialis et fratrum Recollectorum dictae provinciae S. Francisci pacifice permaneant, opportune providere de benignitate apostolicā dignaremur.

§ 2. Nos igitur, eosdem Pacificum, ac ministrum provincialem et fratres, necnon abbatissam et moniales, speciali-

Confirmat
Pontifex Const.
tutionem Urba.
ni VIII ut in ru-
brica.

DXVII.

Confirmatio quorundam decretorum circa professiones et electiones in capitulo provinciali factas provinciae S. Elzearii, seu Aquitaniae, congregationis Galliae tertii Ordinis sancti Francisci¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam

Expositio.

bus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavia occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de memoratorum cardinalium consilio, attentis narratis, ac audito per eosdem cardinales dilecto pariter filio procuratore generali Ordinis huiusmodi, memoratas Urbani praedecessoris in forma Brevis litteras iuxta illarum tenorem inviolabiliter exequi et observari, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, mandamus.

Decretum irritum.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrarium.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae in praefatis Urbani praedecessoris litteris concessa sunt non obstande, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xi septembris mdcxlv, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 11 septembris 1665, pontif. anno xi.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Stephanus a Moissaco, frater expresse professus ac in Romanā curiā procurator provinciae S. Elzearii seu Aquitaniae congregationis Galliae tertii Ordinis sancti Francisci, quod aliās a congregatione venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositā circa quasdam professiones a superioribus praefatae provinciae Aquitaniae potestatem legitimam non habentibus acceptatas, ac etiam circa electiones in capitulo provinciali provinciae huiusmodi anno proxime elapso in conventu Tolosano auctoritate apostolicā celebrato, cui venerabilis frater episcopus Lumbariensis praesedit, factas, emanarunt duo decreta, quorum primo quidem sub die xiv decembris mdcxiii decretum fuit, huiusmodi nulliter professos ad novam professionem debere admitti, eos, qui, iuxta late exposita in supplici libello tunc memoratae cardinalium congregationi porrecto, professi erant et profiteri intendebant, dummodo ante primam professionem annum probationis explevisent et omnibus requisitis praediti inventi fuissent, praevia tamen acceptatione capituli conventualis respective, et servatā in reliquis formā statutorum; cuius decreti virtute quidam ex illis nulliter

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

professis ad novam professionem admissi sunt, ceteri autem a religione voluntarie egressi vel dimissi fuerunt: altero vero die XII decembris proxime praeteriti emanato eadem congregatio cardinalium praefatas electiones in dicto capitulo factas approbavit et confirmavit, supplendo omnes defectus tam iuris quam facti, si qui forsitan in eis intervenissent.

Confirmatio Pontificis et argumentis deputatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praefatus Stephanus praemissa, quo firmitus subsistant, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri et alias opportune desuper a nobis provideri summopere desideret: nos, ipsum Stephanum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de praefatorum cardinalium consilio, attentis narratis, ac inhaerendo praefatis eiusdem congregationis cardinalium decretis, eadem iuxta illorum tenorem ac dispositionem, necnon quaecumque gesta in vim dictorum decretorum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, ac memorato episcopo Lumbariensi harum serie committimus, ut conformiter exequi et observari faciat; nos enim facultates necessarias et opportunas illi, earumdem tenore praesentium, dicta auctoritate, tribuimus.

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plena-

rios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, inviolabiliter observari, et illis respective plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Deregatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, primodictae congregationis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XI septembris MDCLXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 11 septembris 1665, pontif. anno XI.

DXVIII.

Ut in ditionibus Ferdinando magno duci Heturiae subiectis de praecepto recitetur officium et missa Conceptionis B. M. V. Immaculatae, cum octava, etc.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Egregia dilecti filii nobilis viri Ferdinandi Heturiae sibi subiectae magni ducis erga gloriosissimam Virginem Dei Genitricem Mariam devotio facile nos adducit, ut pia eius vota ad augendam eiusdem augustissimae caeli reginae cultum tendentia apostolico favore benigne prosequamur.

Supplicationi anni Pontificis

§ 1. Supplicationibus itaque ipsius Ferdinandi magni ducis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ut in omnibus ditionibus eidem Ferdinando magno duci subiectis, tum a secularibus tum a regularibus utriusque sexus qui horas canonicas recitare tenentur, officium et missa Conceptionis Beatae Mariae Virginis Immaculatae cum octava in posterum de praecepto recitetur cum lectionibus in octavario romano a congregatione venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum approbato contentis, et a die octava ad decimanquintam decembris rite dispositis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, mandamus et decernimus; idemque officium ad usum cleri dictarum ditionum seorsim ab octavario romano imprimi posse concedimus.

Contraria tollit.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptum.

§ 3. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem.

Bull. Rom. — Vol. XVII.

rem, sub annulo Piscatoris, die XIV septembris MDCLXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 14 septembris 1665, pontif. anno XI.

DXIX.

Confirmat decretum dietae generalis fratrum Congregationis S. Hieronymi Iesuatorum nuncupatorum pro sustentatione procuratoris generalis pro tempore.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius superior generalis congregationis fratrum S. Hieronymi Iesuatorum nuncupatorum, quod, cum alias (nobis pro parte ipsius superioris generalis inter alia exposito aequum esse ut procurator generalis dictae congregationis, qui pro universa congregatione laborat, ab eadem congregatione per debitam repartitionem manuteneretur) nos unionem officiorum procuratoris generalis congregationis huiusmodi et prioris conventus Ss. Ioannis et Pauli de Urbe eiusdem congregationis pridem factam et apostolica auctoritate confirmatam dissolverimus, ita ut eadem duo officia de cetero per duas distinctas personas, quemadmodum ante unionem huiusmodi fieri solebat, obtineri, geri et exerceri deberent, et alias prout in nostris desuper in simili forma Brevis die XXX augusti MDLXIV expeditis litteris uberius continetur.

§ 2. Dilecti pariter filii fratres memoratae congregationis in eorum dieta proxime celebrata congregati taxam ducentorum scutorum monetae super conventibus ipsius congregationis pro sustentatione et manutentione dicti procuratoris generalis imposuerunt in hunc

Taxa 1000

modum, videlicet: ut S. Eustachii Bononiensis viginti, de ~~Maccarella~~ itidem Bononiensis quatuor, S. Hieronymi Ferrariensis quindecim, S. Mariae Magdalenae Faventinus tria, SS. Trinitatis Urbinatensis tria, S. Mariae della Palomba Viterbiensis tria, S. Ioannis Florentinus quinque, S. Hieronymi Senensis quinque, S. Hieronymi Pistorensis septem, S. Hieronymi Lucanensis viginti, S. Hieronymi Pisanus sex, S. Mariae de Montenero super Liburnum quindecim, S. Mariae de Sambuca quinque, S. Mariae Gratiarum Aretinensis tria, S. Hieronymi Mediolanensis viginti, S. Antonii Papiensis quatuor, S. Petri Laudensis quatuor, S. Hieronymi Alexandrinus quatuor, S. Bartholomaei Placentinus quatuor, S. Benedicti Parmensis quatuor, S. Hilarii Cremonensis sex, S. Mariae in Portu Mantuanensis quatuor, S. Elisabethae Venetiarum decem, Corporis Domini Brixiensis quinque, S. Hieronymi Tarvisinensis septem, S. Spiritus Paduanus quatuor, S. Bartholomaei in Monte Veronensis quatuor, et S. Hieronymi Vicentinus, conventus praedictae congregationis, sex scuta monetae quotannis respective praestare teneantur; imposita superioribus conventuum huiusmodi, qui ratas dictae taxae sese contingentes respective annis singulis per totum mensem maium ad memoratum conventum SS. Ioannis et Pauli de Urbe non transmiserint, poenā suspensionis ab officio ac a voce activā et passivā in dietis et capitulis generalibus dictae congregationis ipso facto incurrendā.

Absolvit orationem a censuris.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedictus superior generalis praemissa, pro firmiori illorum subsistentiā, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summo-pere desideret: nos, ipsum superiorem generalem specialibus favoribus et gra-

tiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

§ 3. Impositionem taxae praedictae super conventibus dictae congregationis pro sustentatione memorati procuratoris generalis ac poenae huiusmodi a praedicta dietā factam, ut praefertur, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Confirmat tam prout in rubrica.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari, et illis respective plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum irritans.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictae congregationis eiusque conventuum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis

Contrarius derogat.

in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliās in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptum fides.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticā dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xiv septembris MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 14 septembris 1665, pontif. an. xi.

DXX.

Damnat plurimas propositiones partim iam antiquatas, partim noviter prodeuntes in animarum perniciem, prohibetque omnibus christifidelibus, sub excommunicationis poenā ipsa facto incurrendā, eas vel earum aliquam privatim vel publice defendere, vel edere, vel ad praxim reducere.

Feria v, die xxiv septembris MDCLXV.

Enarratio.

In congregatione generali sanctae Romanae et universalis Inquisitionis habitā in palatio apostolico Montis Quirinalis coram sanctissimo D. N. D. Alexandro divinā providentiā Papa VII, ac eminentissimis et reverendissimis dominis S. R. E. cardinalibus in totā republicā christianā adversus haereticam pravita-

tem generalibus inquisitoribus a sanctā Sede Apostolicā specialiter deputatis,

§ 1. Sanctissimus dominus noster adivit, non sine magno animi sul mocrere, complures opiniones christianae disciplinae relaxativas et animarum perniciem inferentes, partim antiquatas iterum suscitari, pariter noviter prodire; et summam illam luxuriantium ingeniorum licentiam in dies magis excrescere, per quam in rebus ad conscientiam pertinentibus, modus opinandi irrepsit alienus omnino ab evangelicā simplicitate, sanctorumque patrum doctrinā; et quem si pro rectā regulā fideles in praxi sequerentur, ingens eruptura esset christianae vitae corruptela. Quare, ne ullo unquam tempore viam salutis, quam suprema veritas Deus, cuius verba in aeternum permanent, aetam esse definivit, in animarum perniciem dilatarī seu verius perverti contingeret, idem SS. D. N. ut oves sibi creditas ab eiusmodi spatio-lataque, per quam itur ad perditionem, viā, pro pastoralī sollicitudine, in rectam semitam revocaret, earumdem opinionum examen pluribus in sacra theologia magistris, et deinde eminentissimis et reverendissimis dominis cardinalibus contra haereticam pravitatem generalibus inquisitoribus serio commisit: qui tantum negotium strenue aggressi, eique sedulo incumbentes, et mature discussis usque ad hanc diem infrascriptis propositionibus, super unā-quaque ipsarum sua suffragia Sanctitati Suae singillatim exposuerunt.

Propositio 1. Homo nullū unquam vitae suae tempore tenetur elicere actum fidei, spei et charitatis ex vi praeceptorum divinarum ad eas virtutes pertinentium.

Propositiones

II. Vir equestris ad duellum provocatus potest illud acceptare, ne timiditatis notam apud alios incurrat.

iii. Sententia asserens Bullam *Cœnæ* solum prohibere absolutionem hæresis et aliorum criminum, quando publica sunt, et id non derogare facultati Tridentini in qua de occultis criminibus sermo est, anno mdcxxvi, xviii iulii, in consistorio sacræ congregationis eminentissimorum cardinalium visa et tolerata est.

iv. Praelati regulares possunt in foro conscientiae absolvere quoscunque seculares ab hæresi occulta et ab excommunicatione propter eam incursâ.

v. Quamvis evidenter tibi constet, Petrum esse hæreticum, non teoeris denunciare, si probare non possis.

vi. Confessarius, qui in sacramentali confessione tribuit poenitenti cartam postea legendam, in qua ad venerem incitat, non censetur sollicitasse in confessione, ac proinde non est denunciandus.

vii. Modus evadendi obligationem denunciandae sollicitationis est: si sollicitatus confiteatur cum sollicitante, hic potest ipsum absolvere absque onere denunciandi.

viii. Duplicatum stipendium potest sacerdos pro eadem missâ licite accipere, applicando petenti partem etiam specialissimam fructus ipsimet celebranti correspondentem, idque post decretum Urbani VIII.

ix. Post decretum Urbani potest sacerdos, cui missae celebrandae traduntur, per alium satisfacere, collato illi minori stipendio, aliâ parte stipendii sibi retentâ.

x. Non est contra iustitiam pro pluribus sacrificiis stipendium accipere, et sacrificium unum offerre; neque etiam est contra fidelitatem, etiamsi promittam, promissione etiam iuramento firmatâ, danti stipendium, quod pro nullo alio offeram.

xi. Peccata in confessione omissa seu oblita ob instans periculum vitae, aut ob aliam causam, non tenemur in sequenti confessione exprimere.

xii. Mendicantes possunt absolvere a casibus episcopis reservatis, non obtentâ ad id episcoporum facultate.

xiii. Satisfacit praecepto annuae confessionis, qui confitetur regulari, episcopo praesentato, sed ab eo iniuste reprobato.

xiv. Qui facit confessionem voluntarie nullam, satisfacit praecepto Ecclesiae.

xv. Poenitens propriâ auctoritate substituere sibi alium potest, qui loco ipsius poenitentiam adimpleat.

xvi. Qui beneficium curatum habent, possunt sibi eligere in confessarium simplicem sacerdotem non approbatum ab Ordinario.

xvii. Est licitum religioso vel clerico calumniatorem, gravia crimina de se vel de suâ religione spargere minantem, occidere, quando alius modus defendendi non suppetit, uti suppetere non videtur, si calumniator sit paratus vel ipsi religioso vel eius religioni publice et coram gravissimis viris praedicta impingere, nisi occidatur.

xviii. Licet interficere falsum accusatorem, falsos testes, ac etiam iudicem, a quo iniqua certo imminet sententia, si aliâ viâ non potest innocens damnum evitare.

xix. Non peccat maritus occidens propriâ auctoritate uxorem in adulterio deprehensam.

xx. Restitutio, a Pio V imposita beneficiatis non recitantibus, non debetur in conscientia ante sententiam declaratoriam iudicis, eo quod sit poena.

xxi. Habens cappellaniam collativam, aut quodvis aliud beneficium ecclesiasticum, si studio litterarum vacet, satisfacit suae obligationi, si officium per alium recitet.

xxii. Non est contra iustitiam beneficia ecclesiastica non conferre gratis, quia collator conferens illa beneficia ecclesiastica interveniente pecuniâ, non exigit illam pro collatione beneficii, sed veluti pro emolumento temporali, quod tibi conferre non tenebatur.

xxiii. Frangens ieiunium Ecclesiae, ad quod tenetur, non peccat mortaliter, nisi ex contemptu vel inobedientiâ hoc faciat, puta quia non vult se subicere praecepto.

xxiv. Mollities, sodomia, et bestialitas sunt peccata eiusdem speciei infimae, ideoque sufficit dicere in confessione se procurasse pollutionem.

xxv. Qui habuit copulam cum solutâ satisfacit confessionis praecepto, dicens: commisi cum solutâ grave peccatum contra castitatem, non explicando copulam.

xxvi. Quando litigantes habent pro se opiniones aequae probabiles, potest iudex pecuniam accipere pro ferendâ sententiâ in favorem unius prae alio.

xxvii. Si liber sit alicuius iunioris et moderni, debet opinio censi probabilis, dum non constet reiectam esse a Sede Apostolicâ tamquam improbabilem.

xxviii. Populus non peccat, etiamsi absque ullâ causâ non recipiat legem a principe promulgatam.

§ 2. Quibus peractis, dum similium propositionum examini cura et studium impenditur, interea idem Sanctissimus, re mature consideratâ, statuit et decrevit praedictas propositiones, et unamquamque ipsarum, ut minimum tamquam scandalosas esse damnandas et prohibendas, sicut eas damnat, ac prohibet: ita ut quicumque illas aut coniunctim aut divisim docuerit, defenderit, ediderit, aut de eis, etiam disputative, publice aut privatim tractaverit, nisi forsân impugnando, ipso facto incidat in excom-

municationem, a qua non possit (praeterquam in articulo mortis) ab alio, quicumque etiam dignitate fulgente, nisi a pro tempore existente Romano Pontifice absolvi.

§ 3. Insuper in virtute sanctae obedientiae et sub interminatione divini iudicii prohibet omnibus christifidelibus cuiuscumque conditionis, dignitatis ac status, etiam speciali et specialissimâ notâ dignis, ne praedictas opiniones aut aliquam ipsarum ad praxim deducant.

IOANNES LUPUS sanctae Romanae et universae inquisitionis notarius, etc.

Loco + sigilli.

DXXI.

Renovatio facultatis admittendi in collegium S. Petri universitatis studii generalis Colimbriensis unum collegialem canonistam supranumerarium, qui sit unus ex oppositoribus ad cathedras facultatis sacrorum canonum prope diem vacaturas, et, dati primâ vacatione alicuius ex quatuor locis ordinariis collegialium canonistarum, in locum sic vacantem subintrare debeat.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliâs (pro parte dilectorum filiorum rectoris et collegialium collegii S. Petri universitatis studii generalis Colimbriensis Sedi Apostolicae ut asse- rebatur immediate subiecti nobis expo- sito, quod, cum in dicto collegio quatuor loca ordinaria pro totidem collegialibus facultatis sacrorum canonum, ultra alia loca collegialium aliarum facultatum, re- perirentur, ipsi exponentes, provide con- siderantes, propter tunc imminentem vacationem cathedrarum eiusdem facul-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Prohibito il-
las ad praxim
deducendi.

Expositio.

Damnatio ipso
facto propositio-
num.

tatis sacrorum canonum, expedire, ut alius collegialis canonista supra numerum quatuor ordinariorum collegialium canonistarum praefatorum in idem collegium admitteretur, unum collegiale canonistam supranumerarium in collegium huiusmodi admittendum fore, reservato tamen nostro et dictae Sedis beneplacito, decreverant, eâ lege, ut collegialis canonista supranumerarius sic admittendus, primâ datâ vacatione alicuius ex dictis quatuor locis ordinariis collegialium canonistarum, in locum huiusmodi subintrare deberet) nos, supplicationibus dictorum exponentium nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, eisdem rectori et collegialibus, ut ipsi unum collegiale canonistam supranumerarium, qui, datâ primâ vacatione alicuius ex supradictis quatuor locis ordinariis collegialium canonistarum, in locum huiusmodi sic vacantem subintrare deberet, in collegium praedictum recipere libere et licite possent, licentiam et facultatem auctoritate apostolicâ concessimus, et aliâs prout in nostris desuper in simili formâ Brevis, die xxx iulii MDCLXIV expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, plenius continetur.

Postulatio.

§ 2. Cum autem, sicut praefati rector et collegiales nobis denno nuper exponi fecerunt, litterae nostrae praefatae effectum non habuerint, eo quod tempore illarum adventus ad illas partes iam vacaverat unus ex dictis quatuor locis numerariis sive ordinariis collegialium canonistarum huiusmodi, cui tunc de collegiali provisum fuit; nunc vero dicti exponentes plurimum expedire arbitrentur eiusmodi gratiam sibi a nobis renovari, quo uni ex oppositoribus ad cathedras praefatae facultatis sacrorum canonum propediem vacaturas gratificari

possint: nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignemur.

§ 3. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, memoratis rectori et collegialibus unum collegiale canonistam supranumerarium, qui sit unus ex oppositoribus ad cathedras ut praefertur vacaturas, et, primâ datâ vacatione alicuius ex dictis quatuor locis ordinariis collegialium canonistarum, in locum huiusmodi sic vacantem subintrare debeat, in collegium supradictum recipiendi et admittendi facultatem pariter et licentiam, dictâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

§ 4. Non obstantibus praemissis, nec non omnibus et singulis illis, quae in litteris praefatis concessimus non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die xxii octobris MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die xxii octobris 1665, pontif. anno xi.

DXXII.

Suppressio collegii Maronitarum in civitate Ravennae erectum, etc.¹

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Annuit Pontif. for.

Contrariis derogat.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Romanus Pontifex, ex iniuncti sibi calitus pastoralis officii debito, ea, quae a praedecessoribus suis pio quidem salubrique consilio disposita fuerunt, si progressu temporis non eum qui ab initio sperabatur effectum inde consequi cognoscit, in melius commutat, aliterque disponit, sicut, omnibus maturae considerationis trutinâ perpensis, ad omnipotentem Dei gloriam fideique catholicae conservationem et propagationem salubriter expedire in Domino arbitratur¹.

Collegii pro Maronitis in civitate Ravennae fundatio.

§ 1. Dudum siquidem (per felicitis recordationis Innocentium Papam X praedecessorem nostrum accepto, quod quondam Victorius Scialac Acorensis Maronita, pro catholicae fidei et erga nationem² zelo ductus, nonnulla certorum montium Romanae curiae non vacabilium loca, pro instituendo in civitate nostra, tunc Innocentii praedecessoris, Ravennatensi, uno Maronitarum collegio, reliquerat, aliaque bona postmodum per congregationem venerabilium fratrum nostrorum, tunc suorum, S. R. E. cardinalium negotio propagaodae fidei praepositorum ad eundem effectum adiuncta fuerant) idem Innocentius praedecessor, de praefatae congregationis consilio, ad Dei omnipotentis laudem, sanctaeque ipsius Ecclesiae incrementum, praecipuamque nationis Maronitarum salutem et commodum, in dictâ civitate Ravennatensi unum collegium pro adolescentibus nationis praefatae sub invocatione S. Ephrem Syri perpetuo erexit et instituit; illique sic erecto et instituto, pro congruâ eius dote, ac alumnorum ex praedictâ natione in illo pro tempore educandorum et illis inservientium per-

sonarum sustentatione, onerunque illis incumbendum supportatione, unam domum tunc recens fabricatam in plateâ metropolitanae ecclesiae Ravennatensis, ac unam circiter quadraginta novem in villâ de Gambellaria, et alteram, possessiones, circiter septuagintaseptem tornaturarum mensurae illarum partium in villâ de Sancterna territorii Ravennatensis iuxta suos notos fines, respective sitas, quarum possessionum una tunc in sex et altera in duo petia divisae erant, cum donibus et aliis illarum pertinentiis, necnon novem fabricae secundae, et duo primae erectionum, ac duo Usini¹ secundae erectionis, et quatuordecim novennalis, et quadraginta salis tertiae erectionis montium non vacabilium Romanae curiae loca etiam perpetuo attribuit, applicavit et appropriavit; ipsumque collegium, et illius pro tempore alumnos, collegiales et personas, omnimodae iurisdictioni, regimini et gubernio eiusdem coogregationis, cum facultatibus eidem congregationi aliâs auctoritate apostolicâ concessis super collegiis Avinionensibus, itidem perpetuo subiecit, supposuit et submisit; et quoniam fundatio et dotatio collegii huiusmodi maiori ex parte a praefatâ congregatione provenerat, ideo illud declaravit collegium pontificium, membrumque eiusdem congregationis, cum diversis privilegiis, indultis, concessionibus, declarationibus, gratiis, decretis et derogationibus, et aliâs prout in ipsius Innocentii praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis die vi iulii MDCLXVIII expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberius continetur.

¹ Male ed. Main. legit arbitramur R. T.).

² In loc. parall. tom. xv, pag. 376 a legitur erga suam nationem charitatis, etc. (R. T.).

¹ In loc. parall. tom. xv, pag. 577 a legitur Ursini; quid sit nescio; forsitan usinae de qua voce vide DUCANGE (R. T.).

Suppressio
eiusdem collo-
gii

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, congregatio praefata (multorum annorum experientia comperto quod ex memorato collegio in civitate Ravennatensi, ut praefertur, erecto¹, modicus seu nullus fructus provenerit) collegium ipsum, nobis annuentibus, suppressendum esse censuerit, ita scilicet ut ipsa congregatio illius defectum uberius atque utilius maiorque cum praefatae nationis Maronitarum commodo supplere, ac desuper providere, dictique Victorii intentioni fructuosius obsecundare debeat retractis Romae eiusdem collegii bonis et rebus, venditisque illius bonis stabilibus, et illorum pretio in res maioris fructus quam bona stabilia in illis partibus redant (ubi domus valde modicā pensione elocari, et redditus terrenorum vili pretio aestimari solent) converso et erogato, unde eadem congregatio maiorem numerum alumnorum dietae nationis in collegio Urbano de Propaganda Fide, vel alibi, prout nobis et ipsi congregationi opportunius videbitur, sustentare poterit; et propterea dicta congregatio, post factas mediante venerabili fratre archiepiscopo Ravennatensi multas publicas privatasque diligentias pro eisdem bonis stabilibus quantā maiori fieri posset utilitate vendendis, tandem commiserit dilecto filio nostro Caelio eiusdem S. R. E. presbytero cardinali Piccolomineo nuncupato, nostro et Apostolicae Sedis in provinciā Romandiolae et exarchatu nostris Ravennae de latere legato, ut negotio huiusmodi extremam manum apponeret, concessā ei facultate vendendi domum dicti collegii cum eius ecclesiā seu cappellā sub invocatione S. Ephrem, necnon duas possessiones supradictas, cāque super re instrumentum celebrandi ad favorem dilecti filii Pandulphi Fantutii maioris oblitoris,

¹ Male ed. Main. legit *erecta* (R. T.).

mediante summā sex millium et ducentorum scutorum monetae romanae per eum ad almam Urbem nostram suā impensā transmittendā, et cum aliis pactis ipsi Caelio cardinali benevisis; ipse vero Caelius cardinalis contractum huiusmodi concluderet, et domum cum ecclesiā, ac duas possessiones praefatas, cum omnibus illarum respective membris, iuribus et pertinentiis, per dilectum filium locumtenentem suum in civilibus generalem eidem Pandulpho pretio sex millium et ducentorum scutorum monetae huiusmodi vendi curaverit, reservato tamen desuper, quatenus opus foret, nostro et dictae Sedis beneplacito, concessaque emptori facultate apprehendendi possessionem bonorum venditorum, ac impetrandi a nobis indultum retinendi ecclesiam seu cappellam praedictam ad usum oratorii privati, seu illam profanari faciendi, eāque profanatā utendi, necnon reservatis ad favorem eiusdem congregationis nonnullis iuribus, regaliis et aliis rebus per praefatum Caelium cardinalem seu eius deputatos aestimandis, ex quibus aliquot centenaria scutorum parium dietae congregationi proventura sperantur, ac cum pacto expresso quod ipsa congregatio in actu receptionis dicti pretii venditionem huiusmodi ratificare deberet, et aliās prout uberius in publico desuper celebrato instrumento tenoris qui sequitur, videlicet:

(Hic sequitur tenor instrumenti venditionis huiusmodi rogati per Benedictum notarium publicum Ravennatensem die viii aprilis MDCLXV);

§ 3. Cumque memorata congregatio instrumentum praeinsertum, servato pariter nostro et Sedis praefatae beneplacito, ratificaverit, dictamque summam sex millium et ducentorum scutorum mo-

Confirmat
Pontifex prout
in rubrica.

netas per hancum dilecti filii Thomae Bonelli receperit: hinc est quod nos, opportune in praemissis providere, illorumque validitati, robori et efficaciae, quantum cum Domino possumus, consulere, ac congregationem et Pandulphum praefatos specialis favore gratiae prosequi volentes, dictamque Pandulphum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et penis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, necnon testamenti seu alterius etiam ultimae dispositionis praefati Victorii tenorem, et alia quaecumque etiam specificam et individuum mentionem et expressionem requirentia, praesentibus itidem pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, motu proprio, ac ex certā scientiā et maturā deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, praefatum collegium nationis Maronitarum sub invocatione S. Ephrem in civitate Ravennatensi a memorato Innocentio praedecessore erectum et institutum, ut praefertur, ac eius ecclesiam seu cappellam supradictam, omnemque in illius collegii et ecclesiae seu cappellae titulum, essentiam, naturam et denominationem, tenore praesentium, perpetuo supprimimus et extinguimus; necnon tam pretium dictorum bonorum venditorum, quam cetera omnia et singula eiusdem collegii sic suppressi et extincti bona, mobilia et immobilia, loca montium, actiones et iura quaecumque, memoratae cardinalium congregationi (ita ut liceat ipsi congregationi, per se, seu suos procuratores et ministros, illorum omnium et singulorum veram, realem et actualement possessionem pro-

pria auctoritate apprehendere et apprehensam perpetuo retinere, illaque administrare, locare et arrendare, ac illorum fructus, redditus, proventus, conventiones et emolumenta quaecumque percipere, exigere, levare, ac in sustentationem alumnorum dietae nationis Maronitarum in supradicto collegio Urbano, seu alibi, prout nobis et dictae congregationi opportunius videbitur, manutenendorum, aliosque ipsius congregationis usus, necessitates et utilitatem convertere et erogare, cuiusvis licentiā desuper minime requisitā), itidemque perpetuo, applicamus, attribuimus et appropriamus.

§ 4. Praeterea venditionem domus et ecclesiae, seu cappellae, ac duarum possessionum supradictarum congregationis praefatae nomine dicto Pandulpho factam, et ab eadem congregatione ratificatam; ut praefertur, ac confectum desuper instrumentum praeinsertum, cum omnibus et singulis pactis, conditionibus, conventionibus, declarationibus, reservationibus, obligationibus et aliis in eo contentis, necnon apprehensionem et adeptionem possessionis dictorum bonorum venditorum ab eodem Pandulpho forsā factam, ceteraque inde alias legitime sequuta et secutura, motu, scientiā, deliberatione, potestatis plenitudine et tenore praedictis, confirmamus et approbamus ac convalidamus, illisque inviolabilis et irrefragabilis apostolicae firmitatis robor, vim et efficaciam adiciamus, ac omnes et singulos iuris et facti, necnon solemnitatum quarumcumque, tam ex iuris communis et constitutionum apostolicarum, quam ex congregationis et collegii praefatorum, aliorumve quorumlibet, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliā roboratorum, statutorum, decretorum, ordinationum et consuetudinum, etiam immemorabilium, praescripto, usu et sty-

lo in similibus etiam de necessitate observandam, aliove quocumque quantumvis formales et substantiales ac incogitatos et incogitabiles defectus, si qui in praemissis principaliter vel accessorie aut aliis quovis modo interverint, seu integritatis dici, censeri, intelligi vel praetendi possent, plenissime supplemus et sanamus, ac penitus et omnino tollimus et abolemus.

Ecclesiam collegii suppressi profanari mandatur.

Decretum irritans.

§ 5. Volumus autem ut ecclesia seu cappella praefata, servatis aliis servandis, profanetur, et ad profanos, non tamen sordidos usus memorati Pandulphi emptoris reducatur, qua super re quaecumque necessariam et opportunam facultatem praefato archiepiscopo Ravennatensi, auctoritate apostolica, harum serie, tribuimus et impertimur.

§ 6. Decernentes easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicumque in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, seu causae, propter quas ipsae praesentes emanarunt, adductae, verificatae et iustificatae fuerint, seu ex alia quacumque quantumvis iusta, pia, legitima et privilegiata causa, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus aliove quolibet etiam formali et substantiali ac incogitato et incogitabili defectu notari, impugnari, infringi, invalidari, restringi, retractari, in controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperiitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut im-

petrari, seu etiam motu scientia et potestatis plenitudine paribus concessis vel emanatis, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, neque ipsas praesentes litteras sub quibusvis similibus vel dissimilibus suppressionum et extinctionum, applicationum et appropriationum, ac confirmationum, aliarumque gratiarum revocationibus, limitationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus, etiam per nos et quoscumque Romanos Pontifices successores nostros, Sedemque praefatam, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, ac consistorialiter et aliis quomodolibet pro tempore faciendis, unquam comprehendere aut comprehensas intelligi, sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanaverint, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac etiam de novo sub quacumque posteriori data per eos, ad quos spectat et pro tempore spectabit, eligenda concessas censeri, firmasque, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac congregationi et Pandulpho praedictis aliisque ad quos in futurum quandocumque spectabit in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. camerarium seu procamerarium et alios cardinales, etiam de latere legatos, necnon camerae nostrae apostolicae praesidentes, clericos, ceterosque officiales et ministros, et alios quoslibet quavis auctoritate, praeminentia et potestate fungentes et functuros, sublatam eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam,

Contrariis derogat.

quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus praefatis Innocentii praedecessoris litteris, ac memorati Victorii etiam ultima voluntate, quam quoad praemissa sufficienter et expresse commutamus, aliisque praemissis, necnon recolendae memoriae Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum pariter nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, et pia memoriae Pii Papae IV etiam praedecessoris nostri de gratiis quaecumque interesse dictae camerae concernentibus in eadem camera intra certum tunc expressum tempus praesentandis et registrandis, ita ut praesentes litteras ibidem praesentari, insinuari et registrari nunquam necesse sit, ac de non tollendo iure quaesito, et unionibus et applicationibus perpetuis committendis ad partes, vocatis quorum interest, exprimendoque in illis vero valore, ceterisque nostris et cancellariae apostolicae regulis, necnon Lateranensis concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a iure expressis, fieri prohibentis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac congregationis et collegii praefatorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis etiam congregationi et collegio huiusmodi, aliisque quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, ac consistoria-

liter et aliis quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis, approbatis et pluries innovatis, quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, atque forma in illis tradita observata, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo dictae congregationis seu alicuius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die xxii octobris mdcclxv, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 22 octobris 1665, pontif. anno xi.

DXXIII.

Ut in Statu Mediolanensi et marchionatu Finariensi recitetur officium et missa Conceptionis B. M. V. Immaculatae, cum octava.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Alexander Papa VII.
ad futuram rei memoriam

Exordium.

Ex iniuncti nobis divinitus sacrosancti apostolatus officii debito piis catholicorum regum votis, quibus gloriosissimae Virginis Deiparae Mariae veneratio promoveatur et augetur, apostolici favoris libentissime adiungimus.

Postulatio.

§ 1. Itaque enixis piisque precibus carissimi in Christo filii nostri Caroli Hispaniarum regis catholici nomine nobis per dilectum filium nobilem virum Petrum de Aragonia, ipsius Caroli regis apud nos et Sedem Apostolicam oratorem, humiliter porrectis benigne inclinati, ut in toto Statu Mediolanensi et in marchionatu Finariensi, tum a secularibus tum a regularibus utriusque sexus, qui horas canonicas recitare tenentur, officium et missa Conceptionis Beatae Mariae Virginis Immaculatae eum octavā in posterum de praeepto recitetur cum lectionibus in octavario romano a congregatione venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum approbato contentis, et a die viii ad xv decembris rite dispositis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, mandamus et decernimus; idemque officium ad usum cleri Status et marchionatus praefatorum seorsim ab octavario romano imprimi posse concedimus.

Apostol. Pont. l. 1. a.

Derogatio contrariorum.

Transumptorum fides.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 3. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio, quam extra illud ubique loco-

1 Edit. Main. legit *clarissimi* (A. T.).

rum adhibeatur, quae ipsimet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die xxiv octobris MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 24 octobris 1685, pontif. anno xi.

DXXIV.

Ut in omnibus dominiis et ditionibus regnorum Siciliae et Sardiniae recitetur officium et missa Conceptionis B. M. Virginis Immaculatae, cum octavā.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Sacrosancti apostolatus officii humilitati nostrae per ineffabilem divinae honoris abundantiam impositi ratio postulat, ut pia catholicorum regum vota, ad augendam latiusque propagandam augustissimae Virginis Dei Genitricis Mariae venerationem tendentia, apostolicae charitatis favore libentissime prosequamur.

Proemium.

§ 1. Itaque enixis piisque precibus carissimi in Christo filii nostri Caroli Hispaniarum regis catholici, qui etiam Siciliae et Sardiniae rex existit, nomine nobis per dilectum filium nobilem virum Petrum de Aragonia ipsius Caroli regis apud nos et Sedem Apostolicam oratorem humiliter porrectis benigne inclinati, ut in omnibus provinciis et ditionibus regnorum Siciliae et Sardiniae, tum a secularibus tum a regularibus utriusque sexus, qui horas canonicas recitare tenentur, officium et missa Conceptionis Beatae Mariae Virginis Immaculatae cum octavā in posterum de praeepto recitetur, cum lectionibus in octavario ro-

Expositio.

Concedit Pontifex ut in rubricis.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

mano a congregatione venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum approbato contentis, et a die viii ad xv decembris rite dispositis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, mandamus et decernimus; idemque officium ad usum cleri dictorum regnorum Siciliae et Sardiniae seorsim ab octavario romano imprimi posse concedimus.

Derogatio contrariorum.

Transumptorum fides.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 3. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die xxiv octobris MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 24 octobris 1685, pontif. anno xi.

DXXV.

Confirmatio determinationis domini cardinalis protectoris super restitutione custodiae SS. Trinitatis fratrum Minorum sancti Francisci Recollectorum nuncupatorum in Gallia in pristinum statum.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Narratio ante decretorum.

§ 1. Alias pro parte dilectorum filiorum Theophili Charier custodis, ac om-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

nium fratrum tum superiorum quam inferiorum custodiae SS. Trinitatis fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci Recollectorum nuncupatorum, et praesertim Ioannis Baptistae Baudin, eorum specialis hac in parte procuratoris, nobis exposito, quod, pro reformatione provinciae maioris Turoniae fratrum Minorum dicti Ordinis, vigore quarundam felicitis recordationis Urbani Papae VIII praedecessoris nostri in simili forma Brevis litterarum die xxx augusti MDCLXII et die xii ianuarii et die xx aprilis MDCLXIII nec non die xi martii MDCLXIV respective expeditarum, dicta custodia, iuxta quasdam recolendae memoriae Clementis Papae VIII praedecessoris pariter nostri litteras, in capitulo provincialei eiusdem provinciae die xxix augusti MDCLXIII Rhedonis celebrato per venerabilem fratrem Henricum tunc episcopum Rhedonensem apostolicum hac in re commissarium erecta et confirmata fuerat, illique sex conventus, videlicet Rhedonensis, Venetensis, Corisopitensis, Vastinensis, Inycastrensis et Castri Reginaldensis assignati extiterant; verum nihilominus fratres dictae provinciae maioris Turoniae sic erectam et confirmatam auctoritate apostolica custodiam huiusmodi, imo et ab ipsis receptam, laudatam et approbatam sub propriis ehiographis, propter quasdam difficultates tribus conventibus principalioribus privaverant, eique tres supradictos conventus, Rhedonensem scilicet, Venetensem et Corisopitensem dare noluerant; et in eadem expositione subiuncto, quod tunc nulla supererat spes fratribus reformatis intentam ab ipsis reformationem in dictos tres conventus, imo in totam provinciam introducendi, propter rationes alibi allatas et tantas difficultates de die in diem magis crescentes, quinimo nec pacifice in tribus conventibus, qui eis su-

perarent, vivendi, nisi a dicta provincia maioris Turiniae omnino separarentur, tum propter exiguitatem ipsorum, tum propter penuriam locorum et iniuriam temporum; ideoque nobis eorundem exponentium nomine humiliter supplicato ut eis de medio opportuno regulam ad litteram observandi iuxta praescriptum praefatarum Clementis praedecessoris litterarum, quibus omnes et singuli subscripserunt, providere, et ad hunc finem (cum soli fratres recollecti in Gallia sub dictis Clementis praedecessoris litteris regulam servarent) ipsis ut, unâ cum praefatis suis tribus conventibus, viciniore aut commodiore provinciae fratrum recollectorum seu reformatorum in Gallia, nempe provinciae S. Mariae Magdalenae, quae, annuente tunc existente ministro generali dicti Ordinis, eos recipere parata erat, servato tamen iure uniuscuiusque, uniri et incorporari valerent permittere, ac ad hanc unionem et incorporationem perficiendam commissario per eundem ministrum generalem deputando plenam potestatem concedere de benignitate apostolicâ dignaremur: nos, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, ac audito per eosdem cardinales, et consentiente praefato ministro generali Ordinis huiusmodi, ut memorati tres conventus, nimirum Vastinensis, Inycastrensis et Castrireginaldensis, uniri et incorporari possent provinciae viciniore aut commodiore reformatorum seu recollectorum, auctoritate apostolicâ concessimus et indulgimus, ac huius unionis et incorporationis faciendae facultatem commissario ab eodem ministro generali deputando eadem auctoritate tribuimus, et alias prout in nostris de-

super in simili formâ Brevis die XVII septembris MDCLXII expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus pariter filius Pacificus a S. Valerio, agens generalis omnium fratrum recollectorum Galliae dicti Ordinis et procurator specialis praefatae custodiae SS. Trinitatis, nobis nuper exponi fecit, unio quidem huiusmodi vigore praefatarum nostrarum litterarum facta fuerit, sed non omnem suum effectum habuerit, quia fratres non reformati executioni earundem litterarum sese opposuerunt, variosque desuper recursus ad iudices laicos habuerunt; dicti tamen fratres non reformati fratribus reformatis seu recollectis dictae custodiae promiserint se benevolum reformationi favorem deinceps esse praestituros si eadem custodia in eum, in quo ante dictam unionem erat, statum restitueretur, spesque proinde effulgeat maiorem hac viâ futuram reformationis extensionem iuxta protestationem eisdem fratribus reformatis a non reformatis factam; cumque, his et aliis congregationi praefatorum cardinalium expositis, ac petito (ut eorundem fratrum reformatorum seu recollectorum custodia, huiusmodi necessitatis et progressus reformationis habitâ ratione, ordinaretur): 1° ut dicta custodia SS. Trinitatis in pristinum statum, in quo erat ante unionem, restitueretur, cum omnibus iuribus et privilegiis ipsi per litteras praefatarum Clementis et Urbani praedecessorum, quarum vigore fuit erecta et confirmata, concessis, iterumque approbaretur et confirmaretur, scilicet cum custode in capitulo generali suffragante et novitios ad ordinem recipiendi potestatem habente, ac aliis quibus usque ad tempus dictae unionis

Motiva mutationis.

potita¹ fuit dicta custodia; 2° quod (cum tempus celebrandi proximum capitulum custodiale urgeret, custodisque et superiorum custodiae officia propter hos processus et negotia ultra biennium duravissent, et propter dilecti filii moderni ministri generalis Ordinis praedicti absentiam et distantiam, ad quem recurrendum est ut commissarius visitator super dictam custodiam deputetur, ulterius duratura essent) dicti custodis, omniumque custodiae superiorum iurisdictionis et auctoritatis ad sex menses prorogaretur et confirmaretur, dicta congregatio, attentis narratis, venerabili fratri nostro Francisco episcopo Portuensi eiusdem S. R. E. cardinali Barberino nuncupato, dicti Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protectori, commiserit, ut, constituto sibi de veritate expositorum, et quatenus expedire iudicaret, iuxta petita pro suo arbitrio et prudentiâ indulgeret et decerneret; ipse vero Franciscus cardinalis protector, accepto decreto congregationis huiusmodi super praemissis emanato, constitutoque sibi de veritate expositorum, decretum seu determinationem fecerit tenoris qui sequitur, videlicet:

« Franciscus, miseratione divinâ episcopus Portuensis cardinalis Barberinus, S. R. E. vicecancellarius, ac totius Ordinis sancti Francisci protector, corrector et gubernator.

Cum ex praefato decreto sacrae congregationis negotiis episcoporum et regularium praepositae et a sanctissimo domino nostro super hoc specialiter deputatae commissum nobis fuerit, ut, attentis narratis, circa praescripti memorialis tenorem pro nostro arbitrio et prudentiâ quidquid in Domino expediens

iudicaverimus indulgere et decernere possimus et valeamus: nos, quibus de veritate expositorum constat, visoque super hoc approbatione procuratoris generalis Ordinis et assensu, praefatam SS. Trinitatis fratrum Minorum Recollectorum custodiam in pristinum statum quo erat ante Breve sanctissimi domini nostri Alexandri Papae VII, auctoritate apostolicâ et nostrâ, reintegramus et restitimus, et eadem iura et privilegia, quibus antea per Bullas suae erectionis et confirmationis potiebatur, concedimus et confirmamus, scilicet cum custode in capitulo generali suffragante, novitios ad Ordinem recipiendum potestatem habente, ceterisque, quibus usque ad tempus dictae unionis iuribus et privilegiis in communi et in speciali potita¹ fuit dicta custodia; attentoque quod tempus proximum capitulum custodiale celebrandi urgeat, custodisque et superiorum custodiae officia ultra triennium² propter processus et negotia duraverint, et ad obtinendum a reverendissimo patre generali Ordinis commissarium ulterius duratura sunt, custodis electi et omnium custodiae superiorum officia, iurisdictionem et auctoritatem ad sex menses prorogamus et auctoritate apostolicâ confirmamus.

Datum Romae, in cancellariâ apostolicâ, die III augusti MDCLXV.

P. card. BARBERINUS, protector.

Locus + sigilli.

AGAPITUS COLORTIUS, secretarius:

§ 3. Nobis propterea praefatus Pacificus humiliter supplicari fecit ut decretum seu determinationem huiusmodi apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communire de benignitate apostolicâ dignaremur.

¹ Perperam ed. Main. legit *potita* pro *potita* (R. T.).

¹ Perperam ed. Main. legit *potita* pro *potita* (R. T.).

² Supra dictum fuit *biennium* (R. T.).

Congregatio episcoporum et regularium ad cardinalem protectorem expositores remittit.

Cardinalis protector in pristinum statum custodiam praedictam restituit.

Supplicatio.

Sanctissimi
cardinalis pro-
tectoris con-
sue Pontificis.

§ 4. Nos igitur, ipsum Pacificum spe-
ciali favore gratiae prosequi volentes,
et a quibusvis excommunicationis, sus-
pensionis et interdicti, aliisque eccle-
siasticis sententiis, censuris et poenis,
a iure vel ab homine, quavis occasione
vel causâ latis, si quibus quomodolibet
innodatis existit, ad effectum praesen-
tium dumtaxat consequendum, harum
serie absolventes et absolutum fore cen-
sentes, huiusmodi supplicationibus in-
clinati, de memoratorum cardinalium ne-
gotiis et consultationibus episcoporum
et regularium praepositorum consilio,
attentis narratis, praesentem determi-
nationem dicti Francisci cardinalis pro-
tectoris, in vim decreti congregationis
eorundem cardinalium emanatam, aucto-
ritate apostolicâ, tenore praesentium, be-
nigne approbamus et confirmamus, suum-
que effectum sortiri mandamus.

Decretum ir-
ritum.

§ 5. Decernentes easdem praesentes
litteras semper firmas, validas et effi-
caces existere et fore, suosque ple-
narios et integros effectus sortiri et
obtinere, ac illis, ad quos spectat et
pro tempore quodcumque spectabit,
plenissime suffragari, et ab illis respec-
tive inviolabiliter observari, sicque in
praemissis per quoscumque iudices or-
dinarios et delegatos, etiam causarum
palatii apostolici auditores, iudicari et
definiri debere, ac irritum et inane si
secus super his a quoquam, quavis au-
toritate, scienter vel ignoranter, con-
tingerit attentari.

Delegatio
contrarium.

§ 4. Non obstantibus praefatis nostris
litteris, aliisque praemissis, ac consti-
tutionibus et ordinationibus apostolicis,
necnon, quatenus opus sit, Ordinis, pro-
vinciae, custodiae et conventuum prae-
fatorum, aliisque quibusvis, etiam iura-
mento, confirmatione apostolicâ, vel qua-
vis firmitatis aliâ roboratis, statutis et
consuetudinibus, privilegiis quoque, in-

ductis et litteris apostolicis in contra-
rium praemissorum quomodolibet con-
cessis, confirmatis et innovatis, quibus
omnibus et singulis, illorum tenores
praesentibus pro plene et sufficienter
expressis ac de verbo ad verbum inser-
tis habentes, illis aliâ in suo robore
permansuris, ad praemissorum effectum,
hac vice dumtaxat, specialiter et expres-
se derogamus, ceterisque contrariis qui-
buscumque.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis
dioecesis, sub annulo Piscatoris, die
11 novembris MDCLXV, pontificatus nostri
anno XI.

Dat. die 3 novembris 1665, pontif. anno XI.

DXXVI.

*Extensio et communicatio privilegiorum
fratrum Discalceatorum in Hispania
Ordinis sancti Francisci ad omnes
provincias Discalceatorum Indiarum.*

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Exponi nobis nuper fecerunt dilecti fi-
lii fratres provinciarum in Hispaniâ et
Indiis consistentium Ordinis fratrum Mi-
norum sancti Francisci strictioris ob-
servantiae Reformatorem seu Discalcea-
torum nuncupatorum, quod dudum feli-
cis recordationis Gregorius Papa XIII
praedecessor noster diversa privilegia
fratribus reformatis provinciarum S. Io-
sephi et S. Ioannis Baptistae in Hispaniâ
consistentibus strictioris observan-
tiae huiusmodi concessit, quae praeser-
tim respectu fratrum de Observantiâ a
recolendae memoriae Clemente VIII et
Urbano VIII Romanis Pontificibus prae-
decessoribus pariter nostris confirmata
fuerunt.

1 Vide ad Constit. dcccxx Urbani VIII, Cum
sicut, tom. xv, pag. 313.

Expositio.

Supplicatio.

§ 1. Cum autem, sicut eadem expo-
siti subiungebat, provinciae fratrum re-
formatorem strictioris observantiae hu-
iusmodi ad numerum duodenarium cum
divini cultus augmento crevisse de prae-
serti reperiantur, dicti vero exponen-
tes privilegia praedicta omnibus pro-
vinciis reformatis supradictis suffragari
debere a nobis declarari summopere
desiderent: nobis propterea humiliter
supplicari fecerunt ut sibi in praemis-
sis opportune providere et ut infra in-
dulgere de benignitate apostolicâ di-
gnaremur.

Confirmatio
in rubrica.

§ 2. Nos igitur, ipsos exponentes spe-
cialibus favoribus et gratis prosequi
volentes, et eorum singulares personas
a quibusvis excommunicationis, suspen-
sionis et interdicti, aliisque ecclesiasti-
cis sententiis, censuris et poenis, a iure
vel ab homine, quavis occasione vel
causâ latis, si quibus quomodolibet in-
nodatae existunt, ad effectum praesen-
tium dumtaxat consequendum, harum
serie absolventes et absolutas fore cen-
sentes, huiusmodi supplicationibus in-
clinati, de venerabilium fratrum nostro-
rum S. R. E. cardinalium negotiis et con-
sultationibus episcoporum et regularium
praepositorum, qui dilectum filium pro-
curatorem generalem Ordinis huiusmodi
audierunt et praecitata privilegia eorum-
que confirmationes viderunt, consilio,
attentis narratis, privilegia, memoratis
provinciis S. Iosephi et S. Ioannis Ba-
ptistae, ut praefertur, concessa et con-
firmata, reliquas omnes provincias fra-
trum Reformatorem seu Discalceatorum
strictioris observantiae huiusmodi in Hi-
spania et Indiis consistentes comprehen-
dere, eisque in omnibus et per omnia
suffragari debere, auctoritate apostolica,
tenore praesentium, declaramus; salvâ
tamen semper in praemissis auctoritate
congregationis eorumdem cardinalium.

§ 3. Decernentes easdem praesentes
litteras semper firmas, validas et effica-
ces existere et fore, suosque plenarios
et integros effectus sortiri et obtinere,
ac ab illis, ad quos spectat et pro tem-
pore quodcumque spectabit, inviola-
biliter observari, sicque in praemissis
per quoscumque iudices ordinarios et
delegatos, etiam causarum palatii apo-
stolici auditores, iudicari et definiri de-
bere, ac irritum et inane si quid secus
super his a quoquam, quavis auctoritate,
scienter vel ignoranter, contingerit at-
tentari.

Decretum ir-
ritum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac
constitutionibus et ordinationibus apo-
stolicis, necnon, quatenus opus sit, dicti
Ordinis, etiam iuramento, confirmatione
apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ ro-
boratis, statutis et consuetudinibus, pri-
vilegiis quoque, indultis et litteris apo-
stolicis in contrarium praemissorum
quomodolibet concessis, confirmatis et
innovatis; quibus omnibus et singulis,
illorum tenores praesentibus pro plene
et sufficienter expressis habentes, illis
aliâ in suo robore permansuris, ad
praemissorum effectum, hac vice dum-
taxat, specialiter et expresse derogamus;
ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi mandat.

§ 5. Volumus autem ut earundem prae-
sentium litterarum transumptis, seu
exemplis, etiam impressis, manu alicuius
notarii publici subscriptis, et sigillo
personae in ecclesiasticâ dignitate con-
stitutae munitis, eadem prorsus fides
adhibeatur in iudicio et extra, quae prae-
sentibus ipsis adhiberetur, si forent exhi-
bitae vel ostensae.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis
dioecesis, sub annulo Piscatoris, die v
novembris MDCLXV, pontificatus nostri
anno XI.

Dat. die 5 novembris 1665, pontif. anno XI.

DXXVII.

Confirmatio decreti in capitulo generali Ordinis fratrum Minorum de Observantia et Reformatorem sancti Francisci editi, quod provinciae Angliae Ordinis huiusmodi Recollectorum nuncupatorum competat locus praecedentiae iuxta tempus suae erectionis.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, sollicitudo nos admonet, ut, paternam christifidelium, qui e fluctibus seculi in religiosae vitae portum confugerunt, curam gerentes, ea, quae ad eorum favorem provide decreta fuisse noscuntur, apostolici muniminis praesidio robaremus.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Nicolaus a S. Cruce, minister provincialis provinciae Angliae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Recollectorum nuncupatorum, quod in capitulo generali fratrum Minorum de Observantia et Reformatorem dicti Ordinis novissime celebrato editum fuit ad favorem dictae provinciae decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 2. « Anglicana provincia exposulavit ut reponeretur inter alias iuxta tempus suae erectionis, et capitulum generale decrevit ipsi competere locum praecedentiae iuxta tempus suae erectionis prout in capitulo Interamnensi ad collocanda decernitur, salvis tamen iuribus, quae a provinciis produci possent ».

Supplicatio.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, firmiora et stabiliora sint, exactiusque servantur illa, quae apostolicae confirmationis patrocinio mununtur; nobis propterea dictus Nicolaus minister provincialis, tam suo,

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

quam dilectorum pariter filiorum ceterorum patrum provinciae praefatae nomine, humiliter supplicari fecit, ut, ad tollendas occasiones novitatum quas nonnulli religiosi suscitare conantur, opportune in praemissis providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, eosdem Nicolaum ministrum provinciae et ceteros patres provinciae huiusmodi specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, decretum praeinsertum, in ultimo capitulo generali dicti Ordinis editum ut praefertur, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quaecumque spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, qua-

Annuit Pontifex ut in tribuna.

Decretum in tribuna.

Derogat contrariis.

tenus opus sit, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi novembris MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 16 novembris 1665, pontif. anno xi.

DXXVIII.

Transactio inter vicarium generalem Bergomensem et fratres Minimorum sancti Francisci de Paula pro receptione conventus B. Mariae Omniumque Sanctorum de Galgario nuncupati.

Alexander episcopus,
servus servorum Dei,

Dilecto filio vicario venerabilis fratris nostri episcopi Bergomensis in spiritualibus generali, salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

In supremo apostolicae dignitatis culmine, meritis licet imparibus, constituti, ad ea, per quae donorum regularium necnon religiosorum in eis degentium piis exercitiis vacantium spirituali consolationi opportune consulatur, libenter intendimus, et, ut illa, quae propterea provide facta fuisse dicuntur, firma et illibata persistant, libenter, cum a no-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

bis petitur; apostolico munimine roborari et alias desuper disponi mandamus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Expositio.

§ 1. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Francisci Tassis, moderni praepositi praepositurae Ss. Simonis et Iudae Bergomensis, et fratrum Ordinis sancti Francisci de Paula Minimorum nuncupatorum Bergomensium, et pro eis correctoris provincialis provinciae Venetae Ordinis praedicti, petitio continebat, quod alias, seu nuper, dictus Franciscus, provide considerans fratres praedictos in civitate Bergomensi propria habitatione carere, cupiensque interim, ut per ea, quae ipsi fratres in praedicta civitate iam a viginti circiter annis, quibus ibidem commorantur, feliciter iecerunt salutarium operum fundamenta, religionis zelus peramplius propagetur, cultusque divinus maiora in dies suscipiat incrementa, pro singulari ipsius in dictum Ordinem devotionis affectu, praefatis fratribus, et pro eis dicto correctori, usum ecclesiae et conventus B. Mariae Omniumque Sanctorum Galgario nuncupatae prope et extra muros civitatis Bergomensis, cum duabus terrae petiolis arativis dicto conventui contiguus versus dictam civitatem ad flumen Murla similiter nuncupatum iuxta sua notissima latera sitis, quae, cum sint intra septa dicti conventus, locari non possunt, una cum ponte et pinnaulo, vulgo *Logetta*, super dicto flumine respective positus, capacitatis quoad terrae petiolas huiusmodi ad mensuram romanam unius petii circiter, olim Ordinis fratrum Humiliatorum etiam nuncupatorum, nunc vero (secundum dictum Ordine, omnique statu et essentia regularibus in eo apostolica auctoritate perpetuo suppressis et extinctis) praepositurae praedictae, quam dictus Franci-

scus ad praesens obtinet, eadem auctoritate etiam perpetuo unitis.

Creditores.

§ 2. In reliquis tamen praepositurae praedictae iuribus in omnibus et per omnia (et praesertim quoad officinam, pulverariam, ac domos et pratellum illis adiacentia, quae praepositurae praedictae et praeposito pro tempore existenti libera sint et esse semper debeant) salvis et illaesis remanentibus, cum infrascriptis, videlicet, quod ipsi fratres praedicto Francisco et dicto praeposito pro tempore existenti quolibet anno in die festo Purificationis Beatae Mariae Virginis in recognitionem unam candelam cerae albae ponderis trium librarum cum ipsius et praepositi pro tempore existentium necnon eorumdem fratrum religionis armis seu insigniis dare, armaque seu insignia eiusdem praepositi pro tempore existentis super portam maiorem dictae ecclesiae exponere, ac duas quotidie, quoad assistentiam tantum necnon, cum una cantata ac officio similiter cantato viginti quatuor missas submissa voce recitandas et pro suffragio animabus praepositorum praedefunctorum applicandas prima die non impedita a die Commemorationis omnium fidelium defunctorum (praemonito tamen prius super his eodem praeposito sive eius deputato, cui nota in scriptis per singulos sacerdotes, qui praedictas missas celebraverint, ac per superiorem et sacristanum conventus dictae ecclesiae respective subscripta et subsignata tradi et consignari debeat) in eadem ecclesia quolibet anno celebrare seu celebrari facere,

Sequuntur
conditiones.

§ 3. Ac demum onera missarum et officii celebrationis huiusmodi in tabella obligationum, in sacristia asservari et teneri consuetam, describere et annotare teneantur et obligati existant, reservato

1 Male edit Main. legil sua pro seu (R. T.).

inter ea cuiuslibet praeposito pro tempore existenti iure proprietatis et directi domini tam quoad dictam ecclesiam quam conventum et terrae petiola supradicta, retentisque sibi et de illius familia tantum futuris primodictae ecclesiae praepositis, pro sua et illorum ac cuiuslibet illorum propria et libera habitatione, atrio minori inferius ad portam et prope portam dicti conventus, ac una eidem atrio contigua cum scalis necnon duabus aliis superius per eundem praepositum seu illius sumptibus et expensis in dicto conventu fabricatis et extructis cameris, cum libero ingressu et regressu portae eiusdem conventus, necnon accessu et recessu superius et inferius ad hortum et dormitorium, ac alias cum aliis pactis et conditionibus licitis tamen et honestis, sub nostro et Sedis Apostolicae beneplacito, infra certum tunc expressum et iam forsitan elapsum tempus impetrando, in perpetuum concessit, prout in publico instrumento aliisque desuper forsitan confectis scripturis plenius dicitur contineri.

§ 4. Cum autem, sicut eadem petitio subiungebat, ea, quae a Sede praefata approbantur et confirmantur, firmiter et validius subsistant, ac melius sub omnibus observentur; ideo pro parte Francisci et fratrum ac pro eis correctoris praedictorum nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus concessionem huiusmodi pro perpetua et inviolabili observatione approbare et confirmare, aliasque in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignemur.

§ 5. Nos igitur, qui divinum cultum et fidelium devotionem ubique angere sinceris desideramus affectibus, Franciscum et correctorem praedictos, et eorum quemlibet, necnon domus et conventus huiusmodi singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensio-

Supplicatio.

Approbat Pontifex ut in rubrica.

nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, necnon instrumenti, scripturarumque huiusmodi totos tenores, praemissis tamen minime contrarios, ac ecclesiae, conventus et terrae petiolarum huiusmodi situationes, confines, vocabula, denominationes, qualitates et quantitates praesentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, discretionis tuae per apostolica scripta mandamus, quatenus concessionem praedictam, ac, prout eam concernunt, desuper confectas scripturas ac instrumentum praedicta, cum omnibus et singulis inde legitime sequutis et sequendis, perpetuo, sine alicuius praeiudicio, dicta auctoritate, approbes ac confirmes, ac eis perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicias, eamque validam et efficacem perpetuo fore et esse, ac ab omnibus uti legitime factam observari et adimpleri debere, sicque, et non alias, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, et Sedis Apostolicae nuncios, et quosvis alios, iudicari et definiri debere, ac quidquid secus super his quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, dicta auctoritate decernas.

Erritque quid-
quid secus fa-
ctum fuerit.

Derogat con-
trarius.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, primodicti Ordinis iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contra-

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCLXV, nonis decembris, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 5^a decembris 1665, pontif. anno XI.

DXXIX.

Declaratio circa solutionem decimae octingentorum millium monetae Hispaniarum clarae memoriae Philippo IV concessae.

Venerabili fratri Vitaliano archiepiscopo Ephesino, nostro et Apostolicae Sedis in regno Hispaniarum nuncio,

Alexander Papa VII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Alias nos, in subventionem clarae memoriae Philippi IV, dum vixit, Hispaniarum regis catholici, indiximus et imposuimus unam semel in duobus annis tunc proximis, illorum nempe singulo pro medietate persolvendam decimam, quae in totum ad summam octingentorum millium ducatorum monetae Hispaniae ascenderet, iuxta taxam a tunc existente nostro et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio taxandam, omnium fructuum, reddituum, proveniuntium, iurium, obventionum, emolumentorum et distributionum quotidianorum omnium ecclesiarum archiepiscopali, episcopali, collegiatarum et parochialium, necnon monasteriorum et conventuum, ac etiam mensarum abbatialium, capitularium, tam cathedralium, etiam metropolitinarum, quam quarumcumque collegiatarum ecclesiarum et conventualium, prioratum quoque, ac ceterorum beneficiorum ecclesiasticorum, cum cura et sine cura, secularium ac quorumvis Ordinum utriusque sexus, etiam Men-

Prooemium

1 Ed. Main. ad marginem notat 9 (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

dicantiam annuos redditus habentium, tam virorum quam mulierum, necnon congregationum, institutorum et societatum regularium, etiam Societatis Iesu, et praeterea hospitalium et militiarum quarumcumque (exceptis tamen S. R. E. cardinalibus, ac fratribus militibus hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, qui, pro sui tutela contra Turcas et alios infideles, alienis auxiliis quotidie indigent, et, quoad curata, iis, quorum centum, quo vero ad simplicia beneficia ecclesiastica, iis, quorum annui redditus summam viginti quatuor ducatorum auri de camera non excedunt) in regnis Castellae et Legionis et Aragoniae et Valentiae, necnon principatu Cataloniae, atque insulis Balearibus et Sardinia, omnibusque provinciis et ditionibus in eisdem regnis et insulis comprehensis existentium, et similiter omnium pensionum super praemissis assignatarum et assignandarum, et alias sub certis modo et forma tunc expressis; ac praefatum tunc et pro tempore existentem nostrum et dictae Sedis in praedictis Hispaniarum regnis nuncium decimae huiusmodi collectorem cum facultatibus opportunis constituimus et deputavimus, ipsique nuncio taxam et repartimentum huiusmodi pro dicta summa octingentorum millium ducatorum conficiendi amplam potestatem concessimus, prout in nostris desuper in simili forma Brevis die xx octobris MDCLXII expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso haberi volumus, uberius continetur.

Supplicatio.

§ 1. Cum autem, sicut pro parte carissimi in Christo filii nostri Caroli, eorundem Hispaniarum regis catholici, nobis per dilectum filium nobilem virum Petrum de Aragonia, ipsius Caroli regis apud nos et Sedem praefatam oratorem, nuper expositum fuit, habitam necessitatis

ecclesiarum dictorum regnorum Castellae et Legionis ratione, portio decimae praefatae easdem ecclesias contingens ex regiae maiestatis benignitate ad minorem, nempe quingentorum viginti quinque millium ducatorum dictae monetae Hispaniae summam reduota fuerit, residuo ipsis ecclesiis et personis ecclesiasticis remisso et condonato, ac etiam biennium, solutioni eiusdem decimae per litteras nostras praefatas praefinitum, eisdem ecclesiis ac personis ecclesiasticis regnorum Castellae et Legionis ad quadriennium ex pari benignitate ampliatum extiterit; idcirco nos, ut summa quingentorum viginti quinque millium ducatorum monetae huiusmodi intra quadriennium praefatum facilius exigi, taxaue et repartimentum opportunum desuper expeditius confici valeant, providere, necnon difficultatibus, quae circa praemissa oriri possent, obviare, ac exemptionem seu exceptionem praestitam ut infra moderari volentes: motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, quod ex parochialibus ecclesiis, quarum centum, et beneficia simplicia praedicta, quorum redditus annui viginti quatuor ducatorum auri de camera summam respective non excedunt, obtinentibus, ad contributionem et solutionem portionis decimae huiusmodi, sicut praemittitur reductae, omnes et singuli ii teneantur et obligati sint, qui ad solutionem et contributionem subsidii et primae decimae *excusati* nuncupatae in illis regnis tenentur et illa solvunt, praesentium tenore decernimus et declaramus; tibiue ad omnimodam litterarum nostrarum super praemissis emanatarum cum omnibus et singulis facultatibus et indultis ibi ex-

Assuit Pontifex prout in rubrica.

1 Praeposit ex nos addimus (R. T.).

pressis executionem, iuxta tamen decreti et declarationis in praesentibus litteris expressorum tenorem, et servata alias, in iis quae praesentibus non contrariantur, priorum litterarum nostrarum formam, procedendi, apostolica auctoritate, earumdemtenore praesentium, plenam, liberam et amplam facultatem et auctoritatem concedimus et impertimur.

Obstantia tollit.

§ 3. Non obstantibus litteris nostris praefatis, ac omnibus illis, quae in eisdem litteris volumus non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ix decembris MDCLXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 9 decembris 1665, pontif. anno XI.

DXXX.

Decernit fratres laicos provinciae Turoniae maioris in Gallia Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia professione antiquiores praecedere debere fratres clericos eiusdem provinciae nondum in sacris ordinibus constitutos.

Alexander Papa VII,
Ad futurum rei memoriam.

Supplicatio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii Franciscus Pringault et Petrus Gaudée, fratres laici provinciae Turoniae maioris in Gallia Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum expresse professi, tam suo quam aliorum fratrum laicorum eiusdem provinciae, quorum procuraciones secum attulerunt, nomine, quod dilecti filii guardianus et fratres discreti conventus S. Francisci Rhedonensis, contra generalia Ordinis ac particularia provinciae huiusmodi statuta, necnon contra antiquam hactenusque inviolabiliter obser-

vatam consuetudinem provinciarum Galliae dicti Ordinis, ipsis exponantibus nec citatis nec auditis, adeoque in spretum iuris, nuper in eorum discretorio ordinarunt quod fratres clerici sacris ordinibus nondum initiali omnibus in locis fratres laicos etiam actate graves et in religione ac professione antiquiores praecederent, cui ordinationi postmodum assensum praebuit definitorium provinciae praedictae, decreto etiam super hoc edito in conventu Blesensi die xxii septembris MDCLXIV; et, quod gravius est, ac contra ius antiquum dictae provinciae, dicti exponentes privati etiam fuerunt voce activa et passiva: unde ipsi a dictis gravaminibus ad Sedem Apostolicam debito tempore appellarunt, et, denegatis a superioribus suis apostolicis, ad hanc aliam Urbem nostram pro suis appellationibus prosequendis personaliter accesserunt. Quare iidem exponentes nobis humiliter supplicari fecerunt ut ipsos exponentes in suis iuribus circa praecedentiam, necnon vocem activam et passivam, votumque consultivum completo quinto suae professionis anno, iuxta statuta et consuetudinem huiusmodi, praeservare, et alias opportune sibi in praemissis providere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 2. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis

Concedit Pontifex.

et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, ac audito per eosdem cardinales dilecto filio procuratore generali Ordinis huiusmodi, reque mature considerata, fratres laicos provinciae huiusmodi professione antiquiores praecedere debere fratres clericos eiusdem provinciae nondum in sacris ordinibus constitutos iuxta constitutiones et antiquam consuetudinem dictae provinciae, auctoritate apostolica, tenore praesentium, decernimus et declaramus, eosdemque fratres laicos restituimus ad usum vocis activae et passivae, et ad alia, quibus hac de causa privati existerunt, et propter recursum ad congregationem praefatorum cardinalium et accessum ad Urbem nullatenus molestari mandamus et praecipimus.

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes pariter easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariis.

§ 4. Non obstantibus in contrarium praetensis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xi decembris MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat die 11 decembris 1665, pontif. anno xi.

DXXXI.

Quod nulli ex fratribus reformati sancti Francisci provinciae Romanae competat ius praecedendi, sive honorationis loci, nisi superioribus actualibus et ex generalibus.

Alexander Sapa VII.
ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis officii, quod superni dispositione consilii gerimus, cura animum nostrum sollicitat, ut religiosorum virorum, qui abnegantes semetipsos Altissimi obsequiis in spiritu humilitatis sese devoverunt, quieti salubriter consulere, ipsosque in laudabili eorum proposito, quantum nobis ex alto conceditur, confovere studeamus.

§ 1. Cum itaque, sicut dilecti filii minister provincialis et definitorium ac exprovinciales et fratres graduati provinciae Romanae fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia Reformatorum nuncupatorum nobis nuper exponi fecerunt, licet reformatio in provinciam praedictam magno cum humilitatis et religiosae quietis vitaeque simplicitatis studio inducta multorum annorum spatio utiliter et laudabiliter ac cum bono erga seculares exemplo vigerit, nihilominus experientia comperit, sit, post introductum in eandem provinciam certum praecedendi modum, illa a pristinae humilitatis statu non parum recessisse; dicti vero exponentes, ut antiqua observantia in sua puritate semper floreat, omnisque ambitionis et relaxationis occasio mature praecidatur, quasdam felices recordationis Urbani Papae VIII praedecessoris nostri litteras die xxii decembris MDCLII in forma Brevis expeditas, incipientes *Alias pro congregatione generali, etc.*, in quibus circa praecedentiam inter fratres strictioris observantiae familiae cismontanae dicti

Exordium.

Motiva.

Ordinis nonnulla inter alia disponuntur, quae praedictam provinciam Romanam ad terminos aliarum eiusdem Urbani praedecessoris litterarum die xiiii augusti MDCLXXIV in simili forma Brevis emanatarum, quarum initium est *Inter gravissimas, etc.*, a nobis reduci, et circa subrogationes, quae deficientibus in eadem provincia ministro provinciali ac patribus Ordinis et definitioribus interdum fieri debent, opportune provideri, ita scilicet ut digniores iuxta dispositionem constitutionum generalium subrogentur, circa incorporationes autem, ut aliarum provinciarum fratres, qui memoratae provinciae Romanae, obtento desuper beneplacito definitorii, incorporati fuerunt, a die incorporationis huiusmodi tantum praecedere debeant, quemadmodum statuta reformationis disponunt, statui et ordinari summo opere desiderant.

A censuris absolutio.

§ 2. Nos, piis eorumdem exponentium votis in praemissis favorabiliter annuere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes,

Confirmatio pro ut in rubrica.

§ 3. Supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, ac dilectorum filiorum Romanae Curiae praelatorum super negotiis visitationis apostolicae ecclesiarum et locorum piorum almae Urbis nostrae a nobis institutae deputatorum, qui praemissa mandato nostro accurate discussuerunt et mature perpenderunt, consilio, primodictas Urbani

praedecessoris litteras, die xiiii augusti MDCLXXIV ad applicationem factam illis commissarii generalis emanatas, quoad caput praecedentiae inter fratres strictioris observantiae sancti Francisci cismontanae familiae huiusmodi respectu fratrum dictae provinciae Romanae, ad terminos aliarum secundodictarum eiusdem Urbani praedecessoris litterarum, motu proprio, die xiiii augusti MDCLXXIV editarum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, reducimus, ita ut in posterum, etiam vigore ceteris indulti, ex quavis causa vel occasione a Sede Apostolica vel aliis quomodolibet impetrati, in eadem provincia Romana nulli fratrum ius praecedendi sive honorationis loci competat nisi ministro, commissario, vicario et procuratori generalibus, ministro, commissario et vicario provincialibus, custodi, commissario, visitatori, guardianis, praesidenti, seu commissario et vicariis localibus (qui tamen, expletis eorum officiis, ad locum et praecedentiam Ordinis redibunt, tam ii, qui iam habitum per fratres gestari solitum susceperunt, ac de cetero suscipient, quam ii qui se a fratribus de Observantia ad fratres Reformatos dictae provinciae canonice transtulerunt et transferent, exceptis tamen iis qui ministri generalis seu commissarii generalis cismontanae familiae officio functi sunt vel fungentur, qui post superiores actuales immediate locum habeant); quo vero ad praenarratas subrogationes digniorum et incorporationes religiosorum alienae provinciae, constitutiones Ordinis et statuta reformationis huiusmodi servari, auctoritate et tenore praedictis, mandamus ac statuimus et ordinamus.

§ 4. Decernentes privilegia et indulta super paternitate et praecedentia, si quae per fratres antedictae provinciae Romanae a Sede Apostolica deinceps impetrari

Decretum irritans.

conferat, sub annulo censeri, nisi in litteris de super exponendis de verbo ad verbum hanc in litteris tenor praesentium litterarum, ipsas vero praesentia litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia inviolabiliter et inconvulsa observari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria derogat

§ 5. Non obstantibus primodictis Urbani praedecessoris litteris, quas, quoad caput praecedentiae respectu fratrum memoratae provinciae Romanae, volumus non obstare, perinde ac si non emanassent, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae huiusmodi, ac aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIII decembris MDCLXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 23 decembris 1665, pontif. anno XI.

Declaratio congregationis visitationis apostolicae supra praedicta constitutione.

Ad evitandas controversias, quae oriri possent ex intelligentia constitutionis sanctissimi domini nostri nuper editae super praecedentia sive honoratori loco superiorum in provincia Romana Ordinis fratrum Minorum strictioris observantiae sancti Francisci, et ad pacem charitatemque inter fratres conservandam, sacra congregatio visitationis apostolicae, Sanctitate Sua approbante, censuit super huiusmodi praecedentia in memorata provincia deinceps servandum esse, prout servari mandavit, ordinem infrascriptum, videlicet:

« Minister et vicarius Ordinis, commissarius generalis, minister provincialis (quem tamen commissarius visitator, durante eius commissione, praecedet); qui fuerunt ministri vel vicarii Ordinis aut commissarii generales, unum tantum superiorem actualem supra se habebunt; guardianus conventus, procurator generalis curiae, definitores generales, custos, definitores provinciales, quos Sanctitas Sua declaravit in memorata constitutione comprehendi, vicarius conventus (qui tamen in refectorio sedebit immediate post guardianum, sed eo absente praecedet omnes supradictos), sacerdotes et postea clerici, et tandem laici iuxta antiquitatem habitus.

Datum die III martii MDCLXVI.

PROSPER FAGNANUS,
sacrae visitationis apostolicae secret.
Loco + sigilli ».

DXXXII.

Confirmatio congregationis et instituti monialium hospitaliarum monasterii, hospitii, seu Domus Dei nuncu-

palas oppidi de la Hêche, congregationis S. Iosephi, Andegavensis dioecesis.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. Sacrosancti apostolatus officii humilitati nostrae divinitus commissi ratio postulat, ut, sacrarum virginum et devotarum mulierum congregationes, quae uberes pietatis et christianae charitatis operum fructus, adspirante superni favoris auxilio, proferre iugiter satagunt, paternam benignitatem prosequentes, felici illarum statui et progressui quantum cum Domino possumus providere studeamus.

Expositio. § 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilectae in Christo filiae moniales hospitalariae monasterii, hospitii, seu Domus Dei nuncupatae, oppidi de la Hêche, congregationis S. Iosephi, Andegavensis dioecesis, quod alias, postquam dictum monasterium de expressa licentia et approbatione tunc existentis Ordinarii Andegavensis iuxta dispositionem decretorum Concilii Tridentini erectum et fundatum fuerat, ipsae exponentes subinde de simili licentia alia monasteria earum instituti in civitate Nemausensi, ac locis de Bauge Andegavensis, de Laval Cenomanensis, de Moulins Eduensis respective dioecesium, et de Montréal in Nova Francia fundarunt, in quibus habitum novitii exhibuerunt, easque ad professionem regularem trium votorum substantialium, paupertatis, castitatis et obedientiae, cum quarto voto de hospitalitate erga pauperes infirmos exercenda, admiserunt, ac a multis annis alias functiones verarum religiosarum obiverunt et de praesenti obeunt, clausuram et communitatem regulares sub regula sancti Augustini ac propriis constitutionibus ab Or-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

dinario approbatis servando, cum maxima episcoporum locorum approbatione, nec minori populorum aedificatione ipsarumque exponentium spirituali utilitate.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praefatae exponentes, ut spiritualibus earum incrementis consulatur, et quies, qua in praesenti statu fruuntur, firmitus stabiliatur, plurimum cupiant opportune sibi in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri nos, ipsas exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus earum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, reque per eosdem cardinales mature examinata, earundem exponentium congregationem et institutum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, ipsasque exponentes veras esse religiosas declaramus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dictis exponentibus in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores,

Absolutio a censuris.

Congregationem praedictarum monialium approbat. Pontif.

Decretum in-
firmum.

iudicari et defini debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VIII Ianuarii MDCLXVI, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 8 Ianuarii 1666, pontif. anno XI.

DXXXIII.

*Confirmatio binarum litterarum paten-
tium magistri generalis Ordinis Prae-
dicatorum pro felici statu et progressu
congregationis B. Iacobi Veneti in
provincia Veneta dicti Ordinis a dicto
magistro generali institutae, studiis-
que in ea pro promovendis emanata-
rum, cum prohibitione ne de cetero
fratres professi eiusdem congregationis
ad conventus praefatae vel alterius
cuiusvis provinciae dicti Ordinis tran-
sire possint absque expressa licentia
dicti magistri generalis pro tempore
existentis.*

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

In sublimi Sedis Apostolicae specula omnium christifidelium commodis et utilitatibus iugiter invigilantes, ea, quae pro felici congregationum virorum religiosorum vota sua Altissimo in sanctitate et iustitia reddere satagentium statu et progressu salubriter constituta atque disposita esse noscuntur, ut firma semper illibataque permaneant, apostolici mu-

niminis patrocinio libenter constabili-
mus, et aliis opportune desuper provide-
mus, prout ad omnipotentis Dei gloriam
ac religionis incrementum expedire in
Domino arbitramur.

§ 4. Exponi siquidem nobis nuper fe-
cerunt dilecti filii fratres congregationis
B. Iacobi Veneti Ordinis Praedicatorum
a dilecto filio magistro generali eiusdem
Ordinis in provincia S. Dominici Vene-
tiarum erectae et institutae, quod alias
idem magister generalis, regularem ob-
servantiam in dicta congregatione stabi-
lire, eiusque felici progressui providere,
et litterarum studia promoveri cupiens,
binas edidit patentes litteras tenorum
qui sequuntur, videlicet:

Expositio.

« In Dei Filio sibi dilecto admodum
reverendo patri fratri Petro Martyri Pe-
gna provinciae nostrae S. Dominici
Ordinis Praedicatorum, frater Ioannes
Baptista de Marinis sacrae theologiae
professor eiusdem Ordinis magister ge-
neralis et servus.

« Ingeniose observavit Gilbertus abbas,
quod, tametsi Lucae, c. XI, unicus tantum
commemoratur fortis armatus, qui custo-
diat atrium suum, omniaque illic in alia
pace contineat; attamen, *Cantic.*, III, cir-
ca regium Salomonis lectulum multipli-
centur armati custodes, et quidem nu-
merentur sexaginta viri, iique delecti ex
fortissimis Israel, quibus illae commit-
tantur excubiae, nempe (inquit citatus
Gilbertus) uberior hic commemoratur
custodia, quia uberior est gratia lectuli
quam atrii; quasi dicat in atrio, ubi mi-
nor est a seculo quies, sufficit una sim-
plex custodia, et interiori cubiculi Sa-
lomonis, ubi sine strepitu arctior con-
templantium silet recessus, multiplici
sunt custodes, ne quid facile turbari,
aut secretioris observantiae quies pos-

1 Vel legendum in *alta pace*; vel *omniaque
alia illic in pace* (R. T.).

sit interrumpi. Inde est quod et nos
quorundam nostrorum in provincia
S. Dominici conventum arctioris obser-
vantiae tamquam superiori Salomonis in-
teriori cubili suam quoque pervigilem
custodiam duxerimus multiplicandam,
videlicet, ultra communes sui provinciae,
alias excubias, peculiarem ipsis addendo
custodem et vicarium ex fortissimis Is-
rael, qui dictorum conventuum securiori
quieti immineat, profectui semper invigilet,
ne quid palam aut furtim irrepat,
quod vel exactissimae illic disciplinae
sacrarium contamineat, vel studiosioris
contemplationis pacata exercitia relaxato
aditu interrumpat. Quod quidem consi-
lium eo fidentius lubentiusque ample-
ctimur, quo instantius ac opportunius
huiusmodi saluberrima provisio (nostro
Ordini, tam intra quam extra Italiam,
haud peregrina vel inusitata) tum ab ip-
sismet conventuum illorum sanctoris-
que observantiae assecutis, tum ab aliis
viris conspicuis atque gravissimis una-
nimi suffragio exoptatur. Quorum pio
ac rationabili voto sic quidem annuere
decevimus, ut nihilominus supradictae
provinciae sua perstet inviolata mem-
brorum omnium integritas, subordinatio,
ac primaeva compages, ita quod ex hac
paucorum conventuum sub uno vicario
nova coniunctione, nulla eorumdem fiat
a communi provinciae corpore disjun-
ctio, nec proprii vicarii seu novi cu-
stodis adiectio veteris provincialis cu-
stodiam statione dimoveat, sed adiuvet
potius, fidoque sublevamine concorditer
suffulciat. Itaque harum serie te admo-
dum reverendum patrem magistrum
fratrem Petrum Martyrem Pegna prae-
fatum, absolventes prius absolutumque
fore censes ab omni vinculo excom-
municationis et quovis alio ecclesiastico
impedimento (si quo esses innodatus) ad

1 Edit. Main. legit *ex hoc* (R. T.).

effectum praesentium dumtaxat conse-
quendum, auctoritate nostri officii, et
ad solum effectum regularis observan-
tiae tuendae ac promovendae in nos ris
conventibus S. Secundi, Clivitatensi, Fa-
rensi, Rosaciensi, ac Iustinopolitano, et
si qui alii conventus huius provinciae
successivo tempore eundem strictioris
observantiae rigorem fuerint amplexati,
aut pro eadem noviter fundati, institui-
mus, damus, praeficimus, institutumque¹,
datum, ac praefectum declaramus vica-
rium generalem praememoratorum con-
ventuum seu locorum, salva auctoritate
patris provincialis pro tempore quoad
annuam eorumdem personalem visitatio-
nem et priorum ibidem canonicam con-
firmationem, ita tamen quod ipse nul-
lum inde religiosum amovere, aut alium
illuc assignare, vel usum ullius² dispen-
sationis introducere, aut aliquid eorum,
quae ad accuratissimam et litteralem
constitutionum observantiam illic intro-
ducta sunt, vel a te, tuisque³ successo-
ribus introducentur, relaxare, moderari,
revocare, aut quoquomodo mutare pos-
sit. Cetera⁴ ad te, tuumque officium, in-
tegro semper biennio a die captae pos-
sessionis in posterum duraturum, perti-
nebit supradictis conventibus et locis,
tum habitis, tum habendis, speciali cura
superintendere, inferiores officiales prae-
misso maturo patrum⁵ consilio insti-
tuere ac destituere, fratres assignando
vel depositando, ab uno ad alium con-
ventum seu locum transferre, cultum
divinum, novitiorum educationem, ac
scholarum exercitia ordinare, in ambi-
guis patulum ad te refugium unicuique
tum superiori tum subdito ad hunc vi-

1 Edit. Main. legit *institutumque* (R. T.).

2 Edit. Main. legit *illius pro ullius* (R. T.).

3 Edit. Main. legit *suisque pro luisque* (R. T.).

4 Aptius lege *Ceterum* (R. T.).

5 Edit. Main. legit *patrum* (R. T.).

cariatum spectanti praebere, priorum sibi¹ subiectionum oeconomiae invigilare, eiusdemque sanctae observantiae non solum firmitatem sed et incrementa, atque ulteriorem sub divino auxilio dilationem² ardentissime promovere. Porro, ut in huius excubitoriae custodiae ac vigiliarum labore meritorum tuorum opulenta stipendia ex obedientiae thesauris feliciter multiplicentur, praecipimus tibi, in virtute Spiritus Sancti, sanctae obedientiae, sub formali praecepto, quatenus hoc onus, novumque vicarii officium, ad effectum uti supra commemoravimus, incunctanter ac sine replica te suscipias, atque, ex vi huius muneris tibi iniuncti, viis omnibus regularis observantiae incolumitatem, progressum, quietem, velut ad bella doctissimus, fideliter propugnes, ensemque hunc, quem eo fine tibi porrigimus, iugiter super femur tuum circumportes, ut te custode semper in tuto sit is, quem diximus, lectulus Salomonis. Sub eodem praecepto formali mandamus omnibus et singulis nostrae curae subiectis, ut te tanquam verum et legitimum vicarium supradictorum conventuum suscipiant et revereantur. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen. Quibuscumque in contrarium non obstantibus. In quorum, etc.

Datum Romae die IV augusti MDCLXII.

Frater IOANNES BAPTISTA de MARINIS, magister Ordinis.

Frater BERNARDINUS de Venetiis, magister et socius.

« Frater Ioannes Baptista de Marinis sacrae theologiae professor, Ordinis praedicatorum humilis magister generalis et servus, ad perennem rei memoriam et firmitatem.

» Quam utiliter ac decore litterarum

¹ Forsan tibi pro sibi legendum (R. T.).

² Crede legendum *dilatationem* (R. T.).

studia congruam statui religioso, et praesertim nostro, qui ad praedicandum et docendum, confundendasque haereses peculiariter institutus est, nemo expressit luculentius, deduxit clarius, confirmavit validius ipso Angelico doctore nostro, qui 2. 3. quaest. CLXXXVIII¹ huic veritati quintum articulum insumpsit integrum, nec de sola utilitate, aut ornamento, sed plane de necessitate resolutoriam pronunciat sententiam, qua directe affirmat: *Necessarium est studium litterarum religiosis ad praedicandum institutis*. Ne igitur novella congregatio nostra B. Iacobi Veneti, intra provinciam nostram S. Dominici Venetiarum ad exactum regularis observantiae rigorem specialiter coalita, magno ac pernecessario isto litterariorum exercitiorum praesidio domus suae destituatur, iniecta est nobis salubris cogitatio (ipsis quoque primariis dictae congregationis patribus una cum suo capite concorditer idem sollicitantibus) concedendi eidem, iuxta Ordinis usum et universalem in provinciis praxim domesticam, aliquod propriarum scholarum athenaeum, non quidem sub forma titulove studii generalis (ne veteri huius provinciae generali studio Patavino videamur aut derogare quidquam velle, aut certe minus favere), at tamen sub nomine et iure collegii pro solis tum moderatoribus tum fratribus studiosis in dicta congregatione arctioris observantiae tenorem sive amplexis sive in posterum amplexuris; ita tamen ut eiusmodi collegii functiones et exercitia neminem ab exacta ibidem rigidioris disciplinae lege aut eximant aut impediunt, sanctaeque in omnibus uniformitati nullum subnascatur ex scholastica occupatione detrimentum. Porro ad hunc effectum commodius pleniusque

¹ Male ed. Main legit *quaest. 88* (R. T.).

consequendum, de opportuno prudentium consilio, delegimus conventum nostrum S. Secundi prope inclitam urbem Venetiarum; siquidem et insula minus exposita est occasionibus distractionum, et tanti emporii vicinitas facilius admittit virorum doctorum in publicis actibus litterariis necessaria commercia. Proinde, harum serie, nostrique officii auctoritate, in praenominato conventu nostro S. Secundi (salva semper tum unione provinciae tum uniformi observantiae rigore in congregatione) instituimus, damus, erigimus, institutumque, datum et erectum declaramus studium tam theologiae quam philosophicae facultatis, sub forma, nomine, privilegiis et iuribus collegii scholastici, ad modum collegii nostri Montis Dei Neapoli in congregatione Observantiae S. Mariae Sanitatis, sic tamen, ut in hoc novo collegio nulli pateat aditus sive docendi sive discendi, nisi qui in praememoratam congregationem B. Iacobi Veneti rite prius fuerit admissus et incorporatus; idque sub nullitate omnimoda, si aliter subintravit. Denique admodum reverendo patri vicario generali eiusdem congregationis praecipimus, in virtute Spiritus Sancti, sanctae obedientiae, sub formali precepto, quatenus ad formandum populandumque supradictum novum collegium discipulos ex suis quamprimum assignet, professores ac moderatores, quos seorsim deputavimus, suis ibidem functionibus admoveat, nihilque omittat, quod ad illius collegii felix auspiciis, incrementum et florem viderit pertinere. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen. Quibuscumque in contrarium non obstantibus. In quorum fidem his, officii nostri sigillo munitis, manu propria subscripsimus.

Datum Romae, in conventu nostro

S. Mariae supra Minervam, die XXV aprilis, anno MDCLXV.

Frater IOANNES BAPTISTA de MARINIS, magister Ordinis.

Frater BERNARDINUS de Venetiis, magister et socius.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praefati exponentes praemissa, quo firmitus subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae praesidio roborari, et alias opportune sibi ut infra a nobis indulgeri summopere desiderant: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praefatas binas memorati magistri generalis patentes litteras, cum omnibus et singulis contentis in illis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenireint, supplemus.

§ 3. Praeterea, ne de cetero fratres professi congregationis praefatae ad conventus supradictae vel alterius cuiusvis provinciae dicti Ordinis absque expressa magistri generalis eiusdem Ordinis pro tempore existentis licentia transire possint, auctoritate et tenore praedictis, prohibemus et interdicimus.

§ 4. Decernentes easdem praesentes ac praesertas patentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et

Pontifex confirmat.

Prohibitio ad rubricam.

Decretum irritum.

fora, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quando-cunque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis inviolabiliter observari, sicque in prae-missis per quoscunque iudices ordina-rios et delegatos, etiam causarum pa-latii apostolici auditores, iudicari et de-finiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit at-temperari.

Derogat con-trariis.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apo-stolicis, necnon, quatenus opus sit, Or-dinis ac provinciae et congregationis huiusmodi, etiam iuramento, confirma-tione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemisso-rum effectum, hac vice dumtaxat, spe-cialiter et expresse derogamus; ceteris-que contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-iorem, sub annulo Piscatoris, die XVI ianuarii MDCLXVI, pontificatus nostri an-no XI.

Dat. die 16 ianuarii 1666, pontif. an. XI.

DXXXIV.

Decernit servandum et executioni man-dandum esse Breve Suae Sanctitatis anno MDCLXI emanatum, quo statutum fuit in provinciâ S. Guillelmi Fran-ciae Ordinis Eremitarum sancti Au-

gustini perpetuo admittendos esse de- cem magistros cum privilegiis loci et vocis iuxta constitutiones, etc.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Sacrosancti apostolatus officii, quo Ec-clesiae catholicae regimini divina dispo-sitione praesidemus, ratio postulat, ut, paternam christifidelium Altissimi obse-quiis sub suavi religionis iugo manci-patorum curam peculiari studio geren-tes, controversias et contentiones inter eos subortas, ne fraternae charitatis re-ligiosaeque tranquillitatis serenitatem dñatū obnubilent et conturbent, rese-care atque omnino e medio tollere con-nitamur, sicut aequitati et iustitiae con-sentaneum esse in Domino arbitramur.

§ 1. Alias siquidem emanarunt a no-bis litterae in simili formâ Brevis teno-ris qui sequitur, videlicet: *Alexander Papa VII, ad futuram rei memoriam.* In supremo iustitiae throno, etc. (vide tom. XVI, pag. 733).

§ 2. Cum autem, sicut praefatus pro-curator generalis dicti Ordinis Eremita-rum sancti Augustini nobis nuper ex-poni fecit, licet causa privilegiorum et acceptationis decem magistrorum seu doctorum theologorum cum eisdem pri-privilegiis in praefatâ provinciâ S. Guillelmi seu communitate Bituricensi eiusdem Ordinis iam multoties, auditis in con-tradictorio partibus, agitata inter prae-fatos magistros ex unâ et exprovincia-les ipsisque adhaerentes sub nomine dictae provinciae ex alterâ partibus, at-que definitores intervenientes in eadem causâ cum quibusdam aliis eiusdem pro-vinciae, per litteras nostras praeinsertas in favorem dictorum magistrorum ter-minata, ipsaeque litterae in capitulo pro-vinciali dictae provinciae die IX maii MDCLXII publicatae fuerint, executores

Proveniens.

Breve prius editum recensetur.

Motiva.

tamen in eisdem litteris deputati, propter oppositionem, contumaciam et rebel-lionem exprovincialium ipsisque adhae-rentium contra litteras praeinsertas, in-terdictâ voce dictis exprovincialibus, qui illam cum suis adhaerentibus deuegant magistris, partes ad nos et hanc San-ctam Sedem remiserint; et, quamvis illis iterum citatis et auditis litteras praein-sertas executioni omnino demandandas esse decretum Merit, nihilominus partes dictis magistris adversae in suâ rebel-lione, inobedientiâ et contumaciâ per-manentes porrecto supplicii libello sub nomine provincialis, definitorum, prio-rum localium, discretorum conventuum, et aliorum dictae provinciae, easdem lit-teras oppugnare tentaverint: nobis pro-pterea memoratus procurator generalis humiliter supplicari fecit ut causae et controversiis huiusmodi finem impo-nere de benignitate apostolicâ dignare-mur.

§ 3. Nos igitur, ipsum procuratorem ge-neralem specialis favore gratiae prose-qui volentes, et a quibusvis excommu-nicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quo-molibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, ha-rum serie absolventes et absolutum fore censentes huiusmodi supplicationibus in-clinati, de praefatorum cardinalium ne-gotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, inhaerentes praefatis litteris, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decer-nimus servandas et executioni deman-dandas esse easdem litteras praeinsertas sub poenâ nullitatis futuri capituli pro-vincialis dictae provinciae pro tempore, quatenus non obediendo praefatis litte-ris et non servatâ illarum formâ cele-

bretrur, et sub poenâ privationis vocis activae et passivae, ac, in subsidium, ex-communicationis omnibus vocalibus, et praesertim eis, ad quos executio dictarum litterarum praecipue spectat et pertinet, aut spectare et pertinere poterit in fu-turum.

§ 4. Praeterea decernimus asserta re-scripta seu decreta Fugentii Petrelli olim prioris generalis dicti Ordinis data XIV iunii et VI augusti MDCLV, sicut et Salvatoris Severini olim vicarii aposto-licis eiusdem Ordinis data XVII augusti et V octobris MDCLVIII, unâ cum statuto capituli provincialis Castelloniensis dictae provinciae edito mense aprili MDCLVI, et rescriptum sive decretum congrega-tionis memoratorum cardinalium, datum, ut assertitur, XXIII iulii MDCLIX, cetera-que alia contra praefatos magistros non citatos nec auditos acta, iam per prae-insertas nostras litteras emanatas, auditis partibus, fuisse revocata et annullata, prout iterum illa omnia et singula ha-rum serie dictâ auctoritate expresse re-vocamus et annullamus. Ideoque, ubi et quoties contigerit a dictâ provinciâ non admitti magistros seu doctores theolo-gos, vel ipsos impediri accedere ad ca-pitulum provinciale, aut denegari ipsis privilegia vocis et praecedentiae, aliaque quibus gaudere praetendunt dicti expro-vinciales, excludendo ab ipsis praefatos magistros, ipso facto eisdem privilegiis privamus et privatos declaramus expro-vinciales eiusdem provinciae extra cor-pus definitorii existentes, cum ipsi sint per constitutiones dicti Ordinis magi-stris posteriores. Insuper, defectu nomi-nationis magistrorum ad formam dicta-rum litterarum nostrarum faciendae a definitorio praefatae provinciae pro con-plendo eorumdem numero post sex men-ses expletos a die notificationis dictarum litterarum provinciali eiusdem provin-

Et annulla decreta prou-inciaria revocat.

Aliaque ad oppositum nullatenus valent.

ciae faciendae, iniungimus et praecipimus priori generali dicti Ordinis pro tempore ut nominet et constituat futuros magistros, qui repleant dictum numerum denarium magistrorum seu doctorum theologorum in dicta provincia, non solum tres modo requisitos et vacantes ad praefatum numerum denarium complendum, qui, pro hac prima vice, non requisita dictae provinciae acceptatione, gaudeant dictis privilegiis, verum etiam perpetuis futuris temporibus, quandocumque ultra sex menses a die vacationis alicuius ex praefatis magistris dicti numeri denarii distulerint seu omiserint nominationem ad formam earumdem litterarum praesertarum.

Explicat quoad
dam.

§ 5. Quod autem in dictis nostris litteris inter alia requisita disponitur circa eos qui per decennium concionati fuerint in principalioribus ecclesiis, declaramus et disponimus intelligi de principalioribus ecclesiis, non solum cathedralibus, verum etiam parochialibus, collegiatis et conventualibus, et conciones habitae sint per decennium, computando tam cursus quadragesimales quam adventus quolibet die iuxta morem Galliae et cursus dominicales per annum; ita ut quilibet ex dictis tribus cursibus computetur in numero decem annorum concionis explendae.

Instructio
publicationis

§ 6. Praeterea iniungimus et praecipimus praefato priori generali pro tempore Ordinis huiusmodi, ut in litteris praesidentiae capitulorum provincialium dictae provinciae pro tempore mittendis specificam et expressam mentionem faciat praefatarum nostrarum litterarum, easque servari iubeat et faciat sub poenis in eis contentis, quibus effective subiciat contradictores rebelles et contumaces quoscumque.

Sic facien-
dam.

§ 7. Denique mandamus ut nulla alia commissio expediatur super huiusmodi

negotio in praeiudicium earumdem litterarum praesertarum; ac proinde circa praemissa omnia et singula ita fieri et observari mandamus et praecipimus sub praedictis poenis.

§ 8. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum
irritans.

§ 9. Quia vero ex tribus praelatis executoribus litterarum nostrarum praesertarum in eis nominatis primus viam universae carnis ingressus est, secundus autem ob nimiam suae dioecesis distantiam vix adesse potest, et solus superest tertius, nempe venerabilis frater Harduinus nunc archiepiscopus Parisiensis; idcirco eidem Harduino archiepiscopo ac venerabilibus etiam fratribus Henrico Ebroidensi et Ioanni olim Condomiensi episcopis per praesentes committimus pariter et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, easdem praesentes ac praesertas litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte magistrorum praefatorum, aliorumque in praemissis interesse habentium, seu alicuius eorum, desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ ipsas praesentes ac praesertas litteras et in eis contenta huiusmodi ab omnibus et singulis, ad quos spectat

Exequutores
deputat.

et spectabit in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari, dictosque magistros, aliosque interesse habentes, et eorum quolibet, illorum omnium et singulorum commodo et effectum pacifice frui et gaudere; non permittentes eos desuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet indebite molestari, vexari vel perturbari; contradictores quoslibet et rebelles per praefatas et alias poenas et censuras ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, similiter compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogat con-
trariis.

§ 10. Non obstantibus supradictis re-scriptis seu decretis, aliisque praemissis, nec non omnibus et singulis illis, quae in praesertis litteris concessimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi ianuarii MDCLXVI. pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 26 ianuarii 1666, pontif. anno xi.

DXXXV.

Decernit, quod deinceps capitulum generale Congregationis eremitarum Camaldulensium de biennio in biennium, et dieta anno post celebrationem capituli huiusmodi respective celebrari debeant.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Recenset alias
litteras.

§ 1. Alias emanarunt a nobis, ad supplicationem tunc existetium definitorum dictae generalis Congregationis eremitarum Camaldulensium, litterae in simili

forma Brevis, tenoris qui sequitur, videlicet:

Alexander Papa VII, ad perpetuam rei memoriam. Debitum pastoralis officii, etc.¹

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius procurator generalis dictae congregationis eremitarum Camaldulensium nobis nuper exponi fecit, quae in praesertis litteris nobis exposita fuisse narrantur, veritati minime nitantur, quandoquidem celebrationi capituli generalis eiusdem congregationis non intersint nisi maior, visitatores, et procurator generalis, ac priores eremorum ipsius Congregationis, ex quibus maior et visitatores in loco capituli huiusmodi commorantur, qui vero eius rei causâ iter agere debent, pauci sunt, quorum aliqui senectute vel infirmitate praepediti ad capitulum non accedunt, et multi in locis ab eremo Camaldulensi, ubi capitulum habetur, parum distantibus degunt; quinimo observatum fuerit quod frequens priorum mutatio minorem adferat familiarum mutationem, quod quidem praeterito quadriennio usu venit, quo in aliquâ eremo, cum prior mutari non posset, bonam partem illius religiosorum mutari oportuit; nec eremus praedicta Camaldulensis onere considerabili ex causâ paucorum eremitarum, qui paucis diebus ibidem quolibet biennio morantur, gravetur, quippe quae duodecies mille, et aliquando pluribus personis illuc confluentibus annuatim alimenta praebeat; eremitae autem Poloniae non teneantur ex praescripto constitutionum Congregationis praedictae ad capitulum accedere, nisi singulis quadrienniis, eisque datus fuerit vicarius generalis, et concessa nominatio ad praelaturas, ut minorem habeant iter agendi occa-

Motiva revo-
cationis praefat-
arum litterarum.

¹ Reliquum omittimus, quia habes in tom. XVI, pag. 749 (R. T.).

sistent; cuiusque frequentia capitulorum eidem Congregationi in spiritualibus et temporalibus nobiliter proest, praelatis illidem exactissimam actionum et administrationum suarum rationem reddentibus, quod et illis intra debiti officii limites continendis non mediocriter conducit, et peropportunitate est conservandae regulari observantiae, quae, novis subinde decretis, sicuti deficere videtur, firmiter stabilitur in capitulo generali, cui etiam reservata sunt multa magni momenti negotia, quorum resolutionem ad quadriennium differri quandoque non expedit; quin etiam ex quadriennali capitulorum huiusmodi celebratione hoc sequatur incommodi, quod visitatores, qui visitationes suas intra biennium absolvunt, altero biennio cessarent a visitando, nec eremi interea visitarentur, attento quod constitutiones dictae Congregationis non permittant visitationes ab eisdem iterari; unde si novae visitationis gratia post biennium officio renunciare deberent, prout re ipsa factum est in quadriennio proxime praeterito, inde consequeretur, ut finito officio non possent capitulo generali cum voce intervenire, qui tamen interventus maxime necessarius est, ut ab ipsis capitulares de statu Congregationis doceantur; ac demum considerandum sit quod per constitutiones Congregationis huiusmodi cavetur expresse, ne quis ultra sexennium, in praelaturis continuari possit, atque ita si capitula de quadriennio in quadriennium celebrarentur, necesse foret in eorum quolibet omnes praelatos mutari, quippe qui usque ad aliud subsequens capitulum, scilicet per octennium, in praelaturis huiusmodi contra earundem constitutionum dispositionem continuare non valerent:

Absolutio
causae.

§ 3. Nobis propterea praedictus procurator generalis, tam suo quam dilecto-

rum pariter filiorum maioris et definitorem dictae Congregationis nominibus, humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, incommodis praedictis, quantum nobis ex alto conceditur, occurrere; ac eiusdem Congregationis salubri directioni et utilitati consulere cupientes, dictosque magistros et definidores ac procuratorem generalem specialis favore gratiae prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut deinceps perpetuis futuris temporibus capitulum generale de biennio in biennium, et dicta anno post celebrationem capituli huiusmodi respective haberi et celebrari debeant, nec praelaturae dictae Congregationis ultra biennium durent, quemadmodum per constitutiones eiusdem Congregationis cautum reperitur, et, antequam praeinsertae nostrae litterae emanarent, fieri solebat, auctoritate praedicta, tenore praesentium, concedimus et indulgemus, ac statuimus et ordinamus.

§ 4. Ac proinde easdem litteras nostras praeinsertas, omniaque et singula in eis contenta, auctoritate et tenore praedictis ex nunc revocamus, cassamus, irritamus et annullamus, viribusque et effectu penitus et omnino vacuumus, et ex nunc revocata, cassata, irrita et nulla, viribusque et effectu penitus, et omnino vacua esse; praesentes vero litteras semper firmas, validas et effi-

Confirmat pro-
ut in rubrica.

Revocat litte-
ras praeinsertas.

caces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Obstantia tollit.

§ 5. Non obstantibus litteris praeinsertis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
danda fides.

§ 6. Ceterum volumus pariter, ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxviii ianuarii mdcxvi, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 28 ianuarii 1666, pontif. anno xi.

DXXXVI.

Quod fratres Trinitarii provinciae Castellae, Aragoniae et Baeticae, aliarumque provinciarum Redemptionis Captivorum, non possint uti cappâ nigra.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium

Ex iniuncto nobis caelitus apostolicae servitutis officio controversias inter viros religiosos exortas, ne pacis fraternaeque charitatis serenitatem obnubilent, opportunis rationibus dirimere satagi-

mus, quemadmodum, omnibus mature consideratis, arbitramur in Domino rationi esse consentaneum.

§ 1. Exponi siquidem nobis super fecit dilectus filius magister generalis Ordinis fratrum Praedicatorum, quod, licet dictus Ordo a sancto Dominico fundatus proprio et peculiari habitu decoretur, nempe tunica et scapulari albis cum caputio pariter albo, et cappâ nigra cum caputio item nigro, eumque habitum, sub praescriptis forma, colore, modo et dispositione, publice et privatim fratres Praedicatores deferre consueverint, illoque ab aliis religionibus distinguantur, et ex speciali privilegio decem Romani Pontifices felices recordationis praedecessores nostri severissime praeceperint, ne aliquis, sive sit in Ordine, sive extra Ordinem constitutus, deferat habitum fratrum Praedicatorum, aut ita consimilem, quod propter eum frater Praedicator credi possit, absque speciali Apostolicae Sedis mandato, addicto decreto irritanti, si quid in contrarium factum fuerit, et committendo dioecesanis locorum, ut per censuras ecclesiasticas, omni appellatione postposita, cum requisiti fuerint, compellant quemcumque ad eum deponendum, prout ex eorumdem praedecessorum nostrorum litteris apostolicis desuper expeditis constare dicitur;

§ 2. Nihilominus provinciae Castellae, Aragoniae et Baeticae Ordinis fratrum SS. Trinitatis Redemptionis captivorum, contra tenorem tot constitutionum apostolicarum, imo et contra usum maioris partis provinciarum suae religionis, cum suo capite ministro generali mutavere habitum album primitivum suae religionis, et deferunt cappas et caputia nigri coloris, in nullo dissimilia ab illis, quibus utuntur fratres Praedicatores, praeterquam in signo crucis, quod minime

Expositio.

Supplicatio.

non parum discordant eorum a fratribus Praedicatoribus, nec licet quia habentur pro fratribus Praedicatoribus; continentis usum cappae et capiti nigri coloris sibi esse licitum per modificationem regulae factam a recolendae memoriae Clemente Papa IV praedecessore pariter nostro sub datum Viterbii, vi idus decembris anni MCCLXVII, et per concessionem factam per litteras poenitentiariae apostolicae sub pia memoriae Pio Papa IV etiam praedecessore nostro, sub datum Romae, v nonas iulii, pontificatus eius anno 1, in quibus (ut asserunt) conceditur color brunus in cappis. Et quoniam hoc est libere dictum, quia talis permissio non solum non reperitur in praedicta modificatione, imo in eadem praecipitur contrarium, quia in illa solummodo leguntur haec verba: *vestimenta sint lanca et alba*, ut constat ex regesto originali in archivio apostolico Vaticano existente, et hoc aliàs a similis recordationis Innocentio Papa III in primitiva regula dispositum erat per eius litteras, quarum initium *Operante divinae dispositionis clementia*, datas Laterani, vi kalendas ianuarii MCCCXVIII, pontificatus sui anno 1; et in praecitatis litteris poenitentiariae apostolicae permittitur provinciae tantum Castellae usus bruni coloris determinati, illius nimirum qui in illis partibus vulgo dicitur *burriel*, in vim cuius assertae permissionis, sive proprio arbitratu, sive aliàs, praedicti fratres Ordinis SS. Trinitatis addiderunt regulae et constitutionibus, in locis ubi tractatur de vestimentis fratrum, aliquas clausulas in grave dictorum fratrum Praedicatorum praepudicium, et contra dispositionem tot summorum Pontificum, et signanter in regula num. vi, § *Vestimenta*, ad illa verba, *excepta cappā*, et in eodem textu relato, cap. xiv, tit. *De vestitu*

et honestate habitus, et in declaratione eundem textus, cap. cit., § 2, ad illa verba *sed in modificatione* usque ad finem §, et in cap. vi, tit. *De signis in habitu ponendis*, text. viii, § 1, ad illa verba *sed neque cappā*:

§ 3. Nobis propterea memoratus magister generalis, tam suo, quam totius sui Ordinis Praedicatorum nomine, humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignamur. Nos igitur, ipsum magistrum generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui rem de mandato nostro, pluries partibus auditis, mature discussissent et examinarunt, consilio, visisque per eosdem cardinales Brevibus apostolicis, et signanter regesto originali litterarum praedicti Clementis IV praedecessoris, quarum initium *In Ordine vestro*, sub datum Viterbii, vi idus decembris MCCLXVII, pontificatus sui anno III, necnon privilegiis, scripturis et instrumentis hinc inde exhibitis, aliisque videndis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, decernimus et declaramus non licere fratribus Trinitariis, tam dictarum, quam aliarum quarumcumque provinciarum, uti cappā nisi albi coloris, exceptā tamen provinciam Castellae, in qua ad praescriptum litterarum poe-

Supplicatio.

Statuit ut in rubrica.

nitentiariae apostolicae memorati Pii IV praedecessoris, sub datum Romae, v nonas iulii, pontificatus eius anno 1, licere uti cappā coloris bruni eius nimirum qui in illis partibus vulgo dicitur *burriel*, non autem nigri coloris; et ad tenorem praesentium litterarum corrigendas esse regulam et constitutiones dicti Ordinis SS. Trinitatis respective in locis, textibus, capitulis et declarationibus, in quibus tractatur de vestimentis fratrum.

Exequutores deputat

§ 4. Ut autem earundem litterarum executioni firmitus consulatur, auctoritate praedicta committimus et iniungimus Ordinariis locorum, ut, quoties pro parte dictae religionis Praedicatorum fuerint respective requisiti, seu quilibet eorum fuerit requisitus, fratres dicti Ordinis SS. Trinitatis, qui cappam nigri coloris, seu aliàs, contra praesentium litterarum formam deferre praesumpserint, ad ipsam deponendam per censuras ecclesiasticas, aliaque iuris et facti remedia, omni appellatione postposita (invocato etiam, quatenus opus sit, brachii secularis auxilio), per se, vel per alios, dictā auctoritate cogant et compellant; salvā tamen semper in praemissis auctoritate congregationis praedictorum cardinalium.

Decretum irritans.

§ 5. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari, et dicto Ordini Praedicatorum in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quopiam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariis.

§ 6. Non obstantibus in contrarium deductis, etiam speciali expressione dignis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis SS. Trinitatis, eiusque provinciarum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliàs in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptum fides.

§ 7. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vii februarii MDCLXVI, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 8 februarii 1666, pontif. anno XI.

CDXXXVII.

Confirmatio diversorum capitulorum inter fratres conventus S. Franciscanae Romanae Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum et Augustinianos reformatos hospitii Ss. Ildefonsi et Guillelmi de Urbe super statu dicti hospitii, eiusque oratorii, ac nu-

notariis et notariis inibi
commemoratis, aliisque articulis.

Alexander Papa VII.

ad Romanam vel monasterium.

Procedimus.

Militantis Ecclesiae regimini superni
dispositione constituti praesidentes, illis,
quos inter christifideles quoscunque, et
praesertim illos qui e fluctibus seculi in
religiosae vitae portum confugerunt, pa-
cis, atque amabilis concordiae studio
providis conventa et concordata esse no-
stantur, ut stabilia semper et illibata
perstant, libenter, dum id a nobis pe-
tatur, apostolici muniminis adiungimus
firmitatem.

Postulatio.

§ 2. Exponi siquidem nobis nuper
fecerunt dilecti filii fratres conventus
S. Franciscae Romanae in via Felici
nuncupata de Urbe Ordinis SS. Trini-
tatis redemptionis captivorum, ac fra-
tres reformati Ordinis sancti Augustini
degentes in hospitio Ss. Ildephonsi et
Guillelmi in eadem via, quod, pro ter-
minandis controversiis alias exortis circa
statum praedicti hospitii, et pro bono
pacis perpetuo conservandae, sicut reli-
giosos viros decet, ipsi fratres tam con-
ventus quam hospitii huiusmodi die vii
februarii proxime praeteriti ad sonum
campanulae capitulariter congregati co-
ram dilecto filio Michaëleangelo curiae
capitolinae notario per viam concordiae
et stipulationis omni meliori modo et
forma, tam suo quam futurorum con-
ventus et hospitii huiusmodi religioso-
rum nomine, convenerunt, ut inter ipsos
in perpetuum observentur infrascriptae
conditiones et pacta, ac iuxta illas et
illa licitum sit religiosi dicti hospitii
ea facere, quae continentur in articulis
seu capitulis tenoris qui sequitur, vi-
delicet:

Tenor concordiae.

1. Quod debeant et obligati sint pa-
tres dicti hospitii S. Ildephonsi demo-
1 Ex Regest. in Secret. Brev.

lire et admove¹ campanile in praesen-
tiarum existent supra tectum eiusdem
hospitii, et ponere campanam intra an-
gulum eiusdem hospitii sub tecto alti-
tudinis cornicionis e conspectu masche-
ronis existentis in eodem cornicione,
nec in posterum possint patres erigere
campanile, nec retinere campanas supra
dictos tectos, nec in maiori altitudine
supradicti cornicionis, et possint pulsare
eamdem campanam in posterum, uti us-
que in praesentem pulsata extitit, quia
sic, etc.

II. Quod dicti patres eiusdem hospi-
tii non possint ullo unquam tempore
per Urbem mendicare ostiatim eleemo-
synam, ex pacto, quia sic, etc.

III. Quod domus in praesentiarum ha-
bitata a domino Alonso de Ibarra con-
nexa oratorio eiusdem hospitii ex parte
versus ecclesiam S. Franciscae, quae do-
mus spectat ad dictos patres praedicti
hospitii S. Ildephonsi, et quaelibet alia
domus, quae ipsis patribus relicta fuerit,
vel ab ipsis empta versus conventum
S. Franciscae, non possint ullo unquam
tempore incorporare, aut dilatare eorum
hospitium, sed illas retinere solum pro
usu affictus pro eorum sustentatione,
ex pacto, quia sic, etc.

IV. Quod in festivitibus Ordinis SS.
Trinitatis et tituli S. Franciscae, et in die
festo S. Catherinae virginis et martyris
et S. Agnetis secundo, et feriâ quartâ
Cinerum non possint dicti patres prae-
dicti hospitii administrare sacramenta
ulli personae, neque solemnizare festi-
vitatem aliquam, sub expressâ prohibi-
tione, ex pacto, quia sic, etc.

V. Quod status dicti hospitii semper
et perpetuo stare debeat in statu hospi-
tii, ut in praesentiarum reperitur, nec
ullo unquam tempore in illo possint ha-
bitare, nec debeant habitare plures per-

1 Videtur legendum amovere (R. T.).

sonae regulares, inter sacerdotes, laicos
et tertiarios, quam decem religiosi, et
semper dici debeat habitatio hospitii, ex
pacto, quia sic, etc.

VI. Quod, respectu formae dicti hospi-
tii, et status in praesentiarum existentis,
nullo unquam futuro tempore mutari
possit in formâ conventus, nec versus
ecclesiam S. Franciscae, nec versus pla-
team Barberinam, sed semper remanere
debeat in statu praesentaneo hospitii sub
perpetuâ prohibitione non ampliandi,
ex pacto, quia sic, etc.

VII. Quod oratorium dicti hospitii, sub
invocatione in praesentiarum Ss. Ilde-
phonsi et Guillelmi, semper dici debeat
oratorium, nec ullo unquam tempore
alia denominatio acquiri possit, prae-
quam oratorii, sub modo infrascripto,
idest, in toto anno in diebus festis do-
minicarum, festivitatum ex praecepto et
devotione, et ferialium dierum retinere
dictum oratorium de mane cum ianuâ
apertâ, et ibi in dicto oratorio missas
privatas celebrare (non tamen missas
cantatas solemnes, nec vespers solemnes
et processiones) et administrare in dicto
oratorio omnibus christifidelibus utrius-
que sexus sanctissima sacramenta Poe-
nitentiae et Eucharistiae usque ad so-
num campanae, ut dicitur, *a mezzo giorno*,
et post mediam diem claudere debeant
ostium dicti oratorii usque ad aliud mane,
nec unquam retinere ostium apertum
de die, sub expressâ prohibitione, et
ita perpetuo observare, ex pacto, quia
sic, etc.

VIII. Quod in solemnitatibus Ordinis
eremitarum sancti Augustini et tituli di-
cti Oratorii et solemnitatibus S. R. E.
liceat et possint dicti patres solemnizare
in dicto oratorio infrascriptas solemnita-
tes, idest in festo S. Ildephonsi epis-
copi et confessoris, S. Guillelmi confes-
soris, S. Augustini, S. Monicae, S. Ni-

colai de Tolentino, S. Thomae de Villa-
nova, et in omnibus festivitibus solem-
nibus gloriosae Virginis Marise, Nativi-
tatis D. N. Iesu Christi, Circumcisionis,
Epiphaniae, Paschatis Resurrectionis, A-
scensionis, Pentecostes, cum duobus se-
quentibus diebus, in festivitate Corporis
Christi, cum suâ octavâ, et in feriâ quintâ
maioris hebdomadae usque ad sabbatum
sanctum, in quibus festivitibus supra-
dictis solummodo, ut supra, possint pa-
tres dicti hospitii retinere portam ora-
torii de sero etiam apertam, et in aliis
temporibus anni prohibitum sit, ex pacto,
quia sic, etc.

IX. Quod dicti patres dicti hospitii
nullo unquam tempore futuro possint
iure¹ sepulturae habere, nec cadavera
mortuorum cuiuscunque sexus sepeli-
re, sed solum licitum sit posse sepe-
lire personas seculares cuiuscunque se-
xus laicos et ecclesiasticos Hispanae
nationis tantum, et familiares hospitii,
idest actuarios famulos, barbitonsorem,
chirurgum, medicum, fabrum caementa-
rium, procuratorem, advocatum et no-
tarium, sub prohibitione aliarum perso-
narum, ex pacto, quia sic, etc.

X. Quod nullo unquam tempore pa-
tres dicti hospitii possint exercere pro-
cessionem cuiusvis generis, nec privatas,
nec publicas, nec functiones conventua-
les, sed semper retinere oratorium sub
usu oratorii, nec ullo unquam tempore,
respective licentiarum, ut supra, conces-
sarum, possint acquirere ius ullum ul-
lius status ecclesiae, sed semper dici
debeat status oratorii, ex pacto, quia
sic, etc.

XI. Quod possint dicti patres emere
situm versus plateam Barberinam, seu
Sfortiae, usque ad terminum primae do-
mus Michaëlis de Marchis, ubi in prae-
sentiarum inhabitant dominus Laurentius

1 Forsan iura (R. T.).

Mongiamoroti et Elisabeth Ioannis Baptistae Fontana, et in illo situ fabricare novum oratorium latitudinis palmorum murariorum *passelli* ad usum fabri caementarii in palmis quinquagintaquinque, et longitudinis palmorum murariorum *passelli* fabri caementarii in palmis octogintaquatuor, et huiusmodi magnitudo et longitudo inservire debeat pro constructione dictae fabricae totius dicti oratorii, idest pro muris, vano oratorii et cappellis ipsius et cappella maiore, et non plus, nec alias, nec dictum oratorium de novo fabricandum in futuro tempore possint asportare versus ecclesiam S. Franciscæ, nec aliam longitudinem nec latitudinem habere possint neque uti in ampliacione dieti patres et constructione dicti oratorii, ex pacto expresso, quia sic, etc.

xii. Quod ex causâ dietæ ampliacionis, dilatationis et translationis oratorii, patres conventus S. Franciscæ praestant omnem assensum et consensum licere patribus dieti hospitii S. Ildephonsi retrahere situm versus plateam Barberinam connexum eorum hospitio usque ad domum Michaëlis de Marchis, ut supra, et omni alio meliori modo, quia sic, etc. ».

Postulatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, inter praefatos exponentes primario conventum fuerit quod super praemissis obtineri deberet assensus et beneplacitum congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae, quae die xxv ianuarii mdcxviii decrevisse reperitur non licere fratribus Augustinianis Discalceatis Hispaniarum in viâ Felici dilatare oratorium hospitii; ipsique exponentes conventionem huiusmodi, quo firmitus subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae

patrocinio communiri summopere desiderent: nos, specialem eisdem exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de praefatorum cardinalium consilio, attentis narratis, conventionem et capitula praesentia, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, et executioni demandari decernimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes pariter easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus memorato dietae congregationis decreto, ac, quatenus opus sit, felicitis recordationis Pauli Papae II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon praefatorum conventus et hospitii, ac Ordinum, aliisque quibusvis,

Absolutio a censuris.

Confirmatio pro- ut in rubrica.

Decretum irritans.

Contraria derogant.

etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv martii mdcxvi, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 15 martii 1666, pontif. anno xi.

DXXXVIII.

Damnantur iterum plurimae aliae propositiones tamquam scandalosae prout supra in constitutione dxx.

Feria quintâ, die xviii martii mdcxvi¹.

Enarratio.

In congregatione generali sanctae Romanae et universalis Inquisitionis habitâ in palatio apostolico Montis Quirinalis coram sanctissimo D. N. D. Alexandro divinâ providentiâ Papa VII ac eminentissimis et reverendissimis dominis S. R. E. cardinalibus in tota republicâ christianâ adversus haereticam pravitatem generalibus inquisitoribus a sanctâ Sede Apostolicâ specialiter deputatis,

§ 1. Sanctissimus dominus noster, post latum decretum die xxiv septembris proxime elapsi², quo vigintiocto propositiones damnatae fuerunt, examinatis sedulo et accurate usque ad hanc diem infrascriptis aliis, quadragesimum quintum nu-

¹ Edit. Main. habet 1663 (R. T.).

² Vide supra pag. 387 (R. T.).

merum implentibus, per plures in sacra theologiâ magistros ac per eminentissimos et reverendissimos dominos cardinales adversus haereticam pravitatem generales inquisitores, eorum suffragia singillatim super unaquaque ipsarum audivit.

Prop. xxix. In die ieiunii, qui saepius modicum quid comedit, etsi notabilem quantitatem in fine comederit, non frangit ieiunium.

xxx. Omnes officiales, qui in republicâ corporaliter laborant, sunt excusati ab obligatione ieiunii, nec debent se certificare an labor sit compatibilis cum ieiunio.

xxxi. Excusantur absolute a praecepto ieiunii omnes illi qui iter agunt equitando, utcumque iter agant, etiamsi iter necessarium non sit, et etiamsi iter unius diei conficiant.

xxxii. Non est evidens quod consuetudo non comedendi ovi et lacticiam in quadragesimâ obliget.

xxxiii. Restitutio fructuum ob omissionem horarum suppleri potest per quascumque eleemosynas, quas antea beneficiarius de fructibus sui beneficii fecerit.

xxxiv. In die Palmarum recitans officium paschale satisfacit praecepto.

xxxv. Unico officio potest quis satisfacere duplici praecepto pro die praesenti et crastino.

xxxvi. Regulares possunt in foro conscientiae uti privilegiis suis quae sunt expresse revocata per Concilium Tridentinum.

xxxvii. Indulgentiae concessae regularibus et revocatae a Paulo V hodie sunt revalidatae.

xxxviii. Mandatum Tridentini factum sacerdoti sacrificanti ex necessitate cum peccato mortali confitendi quamprimum, est consilium, non praeceptum.

xxxix. Illa particula *quamprimum* intelligitur cum sacerdos suo tempore confitebitur.

xl. Est probabilis opinio quae dicit esse tantum veniale osculum habitum ob delectationem carnalem et sensibilem, quae ex osculo oritur, secluso periculo consensus ulterioris et pollutionis.

xli. Non est obligandus concubinarium ad eiiciendam concubinam si haec nimis utilis esset ad oblectamentum concubinarium, vulgo *regalo*, dum, deficiente illo, nimis aegre ageret vitam, et aliae epulae taedio magno concubinarium afficerent, et alia famula nimis difficile inveniretur.

xlii. Licitum est mutuanti aliquid ultra exigere, si se obliget ad non repetendam sortem usque ad certum tempus.

xliii. Annum legatum, pro anima relicto, non durat plus quam per decem annos.

xliv. Quoad forum conscientiae, reo correcto, eiusque contumacia cessante, cessant censurae.

xlv. Libri prohibiti, donec expurgentur, possunt retineri, usquedum adhibita diligentia corrigantur.

§ 2. Quibus mature pensatis, idem Sanctissimus statuit ac decrevit praedictas propositiones, et unamquamque ipsarum, ut minimum, tanquam scandalosas esse damnandas et prohibendas, sicut eas damnat ac prohibet; ita ut quicumque illas, aut coniunctim aut divisim, docuerit, defenderit, ediderit, aut de eis etiam disputative, publice aut privatim, tractaverit, nisi forsitan impugnando, ipso facto incidat in excommunicationem, a qua non possit (praeterquam in articulo mortis) ab alio, quacumque etiam dignitate fulgente, nisi a pro tempore existente Romano Pontifice absolvi.

1 Edit. Main. legit *aleae* pro *aliae* (B. T.).

§ 3. Insuper districte in virtute sanctae obedientiae, et sub interminatione divini iudicii, prohibet omnibus christifidelibus, cuiuscumque conditionis, dignitatis, ac status, etiam speciali et specialissima nota dignis, ne praedictas opiniones, aut aliquam ipsarum, ad praxim deducant.

IOANNES LUPUS, sanctae Romanae et universalis Inquisitionis notarius, etc.
Loco + sigilli.

DXXXIX.

Ut nuncius Sabaudiae audiat recursus subditorum principatus Masserani et marchionatus Crevacorii.

Venerabili fratri Petro archiepiscopo Tbebarum, nostro et Apostolicae Sedis apud dilectum filium nobilem virum Carolum Emanuele Sabaudiae ducem nuncio,
Alexander Papa VII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum dilecti filii consules, consilarii et homines principatus Masserani et marchionatus Crevacorii aliorumque locorum annexorum, ob magnam eorum ab Urbe distantiam, non facile, nec sine notabili incommodo et impensâ, valeant accedere ad Apostolicam Sedem, eique suos recursus et quaerelarum causas proponere, si quando a dominis, quibus ab eadem Sede commissi sunt, vel eorum iudicibus, sentiant se in aliquo praegravari; indeque saepius contigerit illos, praesto neminem habentes qui eos audiat et praesidio sit, animis concitatis prosiluisse in varios excessus, maximo etiam cum detrimento praedictorum minorum loca ipsa obtinentium in feudum: nos, ex munere nobis iniuncto volentes omnium tranquillitati ac etiam

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

commoditati et indemnitati prospicere, motu proprio, ac ex certa nostra scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine, te, de eius probitate, prudentia, ac in rebus agendis dexteritate et experientia plurimum in Domino confidimus, constituimus et deputamus, ut recursus, si quos a quibusvis gravaminibus per dilectum filium nobilem virum principem Masserani et marchionem Crevacorii sive eius iudices praedictis consulibus, consiliariis et hominibus, tam uti universis, quam uti singulis, illatis seu inferendis, per eosdem consules, consiliarios et homines ad nos et Sedem praedictam haberi contigerit, auctoritate nostra, ac uti a nobis deputatus, audias, et quid circa illos et illa sit agendum, eidem principi, eiusque iudicibus rescribendo praescribas, et quomodo ab illis procedendum sit dirigas; in arduis vero negotiis, quae bonum regimen et statum dictorum locorum concernunt, informationes suscipias et ad nos transmittas, ut quid magis expedire censeamus, decernere et mandare valeamus; plenamque tibi in praemissis et ceteris, quae circa illa et eorum occasione duxeris necessaria et opportuna, providendi atque statuendi et ordinandi auctoritatem concedimus et delegamus.

§ 2. Mandantes propterea moderno et pro tempore existenti principi Masserani et marchioni Crevacorii, necnon universis et singulis aliis, sub nostrae indignationis aliisque nostro arbitrio poenis, ut tibi in praemissis pareant, et quidquid mandaveris exequantur, nec sub quovis praetextu aut quaesito colore vel causa te in praedictis audeant vel praesumant directe vel indirecte impedire seu molestare, sed imo tibi in omnibus assistant, suoque adiuvent auxilio.

§ 3. Decernentes irritum et inane quidquid secus super his a quoquam,

quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, ac quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, principatus, marchionatus et locorum praedictorum et aliis quibuslibet, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, aut aliâ in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso et forma in illis tradita observata inserti forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore pertransuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v aprilis mdcxvi. pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 5 aprilis 1666. pontif. anno xi.

DXL.

*Declaratio super reservatione beneficiorum.*Alexander episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Enbia exorta, § 1. Cum noviter, in quadam lite et causâ pendente in tribunali auditoris camerae super executione litterarum apostolicarum in formâ Brevis expeditarum, inter provisum apostolicum de quibusdam beneficiis dioecesis Bononiensis actorem ex unâ, et provisum a cardinali indultario reum conventum partibus ex alterâ, in controversiam positum fuerit, an constitutio felicitis recordationis Benedicti Papae XII, quae incipit *Ad regimen*, edita III idus ianuarii anni MCCCXXV, per Summos Pontifices praedecessores nostros innovari solita, et per nos quoque innovata in regulâ primâ cancellariae, induxerit reservationem beneficiorum a notariis Sedis Apostolicae, protonotariis nuncupatis, et a scriptoribus litterarum apostolicarum et ab aliis officialibus dictae Sedis ibidem expressis obtentorum ratione solius familiaritatis pontificiae eisdem officialibus concessae a pia memoriae Paulo Papa III in eius constitutione quae incipit *Sanctissimus* lectâ et publicatâ in cancellariâ apostolicâ die xxii decembris, pontificatus anno 1, aut forsân etiam ab aliis Pontificibus antecessoribus aut successoribus, vel potius ratione officii; item an ad effectum reservationis requiratur obitus eorumdem officialium in Romanâ Curia, vel intra duas dietas, vel potius reservatio intret ubicumque eos mori contigerit; et insuper an protonotariatus adeptus ex militia militum piorum, et scriptoratus litterarum apostolicarum separatim acquisitus, constituent duas reservationes personales exclusivas in-

dultorum cardinalium ad praescriptum constitutionis editae a recolendae memoriae Urbano Papa VIII incipientis *Quamvis*, sub datum die xv iulii, pontificatus anno xix, vel potius constituent unam tantummodo localem ex ficto obitu officialium in curia:

§ 2. Ut materia haec adeo exemplaris maturius discuteretur, mandavimus in causâ et causis praedictis per dictum auditorem camerae procedi de voto rotae nostrae, et sub die xxiv ianuarii MDCLXI coram dilecto filio magistro Priolo eiusdem rotae auditore, proposito dubio super executione Brevis praedicti, fuit negative resolutum; et subinde iterum atque iterum repositâ causâ sub diebus primâ iunii anni MDCLXII et xxviii aprilis anni MDCLXIV, eâque ex speciali nostro mandato discussâ per omnes eiusdem rotae auditores, resolutio capi non potuit propter discrepantia auditorum suffragia

§ 3. Interim vero emanatis aliis provisionibus apostolicis de aliis diversis beneficiis, ad retardandam earumdem provisionum executionem allegata fuit decisio praedicta, quamvis per dictam iteratam repositionem sine ullius resolutionis conclusione in suspenso remanserit.

§ 4. Unde causarum et litium celeri expeditioni pro posse, sicut debemus, providere volentes, cognitionem, discussionem et resolutionem dubiorum praedictorum demandavimus quinque Romanae curiae praelatorum congregationi, a qua, collitigantibus praedictis plene informantibus, eorumque ac datariae nostrae iuribus iterum atque iterum sub diebus xxi et xxviii martii labentis anni MDCLXVI accurate discussis, declaratum ac resolutum fuit beneficia protonotariorum, scriptorum et aliorum officialium enumeratorum in dictâ constitu-

Discussio eorumdem.

Nulla lata sententia

Notum est.

tionem *Ad regimen* esse reservata ubicumque decedant etiam extra Romanam curiam et extra duas dietas: itemque reservationem beneficiorum obtentorum per dictos officiales intrare etiam ratione solius officii; et insuper protonotariatum ex dictâ militia piâ, sive militum piorum, et scriptoratum separatim acquisitum constituere duas reservationes personales coaequales exclusivas indulti.

Decisio.

§ 5. Ne autem materia haec plene discussa et resoluta amplius in dubium revocetur in praedictâ vel aliis causis, inhaerentes vestigiis diversorum praedecessorum nostrorum, qui, ut litium anfractus praescinderent, dubia iuris, tam pro causis pendentibus, quam etiam pro futuris, proprio oraculo declararunt, sicut in materiâ reservationis beneficiorum inter ceteros fecerunt similis memoriae Paulus Papa II in constitutione quae incipit *Ad Romani*, et dictus Urbanus in constitutione suâ praefatâ, motu nostro proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certâ scientiâ, et de apostolicae potestatis plenitudine, singularum constitutionum et declarationum hactenus per dictos praedecessores nostros respective factarum et ordinarum tenores, etiam veriores, ac datas praesentibus pro expressis habentes, omnes et singulas resolutiones et declarationes praedictas emanatas a dictâ congregatione quinque praelatorum confirmamus, approbamus, et eis inviolabile firmitatis apostolicae robur adicimus, sicque iterum et pariformiter nos quoque auctoritate apostolicâ declaramus, talemque esse mentem et intentionem nostras denunciamus, et ita pro lege declaratoriâ ubique inviolabiliter observari volumus et mandamus, tam in praedictâ, quam etiam in omnibus aliis litibus et causis

pendentibus, atque in aliis omnibus de cetero movendis; et praemissa ut supra declarata in controversiam deinceps revocari non posse, neque licere, praecipimus et iubemus; sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolicorum auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuncios, et quoscumque alios, etiam speciali expressione indigentes, iudicari et definiri et interpretari debere, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ac irritum et inane decernimus si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae confirmationis, approbationis, adiectionis, declarationis, denunciationis, voluntatis, mandati praecepti, iussionis et decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Sanctio poenalis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Domini MDCLXVI, vi idus aprilis, pontificatus nostri anno xi¹.

Dat. die 8 aprilis 1666, pontif. anno xi.

DXLI.

Bulla seu litterae decretales canonizationis sancti Francisci de Sales episcopi Genevensis¹.

¹ Ab electione XII (R. T.).

² Vide Const. ccciv (al. 213) huius Pontificis, in qua habetur canonizatio S. Thomae de Villanova archiepiscopi Valentini, tom. XVI, pag. 396.

Alexander episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ecclesia catholica, etsi, cum pluribus
munita praesidiis, firmata propugnacu-
lis et armata militibus, inferorum insul-
tantium portas non reformidat, eo ta-
men post Christi merita potissimum sus-
tentatur auxilio, quod servorum Dei
sanctitas assiduo subministrat; nam, cum
hoc veluti ingentum mortalibus sit ut
exempla magis quam documenta sequan-
tur, mirum est quantum alterum ex his
in Ecclesia Domini proficiat. Idcirco Chri-
stus Iesus, verus Dei verusque hominis
filius, unum atque alterum pro duplicis
suae naturae hypostasi ineffabiliter adim-
plevit. Hinc illius verba, si quando do-
ctrinam loqueretur: « Doctrina mea non
est mea, sed eius, qui misit me Patris »;
et haec alia, si quando agenda propone-
ret: « Exemplum dedi vobis, ut quemad-
modum feci vobis, ita et vos faciatis ».

Sancti habentur
veluti lumen
mundi.

§ 1. Quae cum ita se habeant, ante-
cessores nostri Spiritu Sancto instructi
laudabilem in Ecclesia morem inducere,
nempe in excelso loco Sanctitatem con-
stituendi, ut, veluti lumen illius lucis
vicarium, quae de se dixit: « Ego sum lux
mundi, et qui sequitur me non ambulat
in tenebris », non sub modio abscondi-
tum, sed in candelabro elatum luceat
coram hominibus, eosdemque a vene-
ratione ad imitationem, via strata ad
caelestis et triumphantis Hierosolymae
nunquam interituras delicias dirigat, in-
feratque. Et sane viros, de christianâ
republicâ morum sanctimoniam et fidei
praedicatione benemeritos, debitis, hoc
est divinis honoribus non prosequi, quid
sibi velit impietas, indecorum ac
iustitiae absonum haberetur.

Franciscus de
Salo inter San-
ctos referendus.

§ 2. Nos igitur his de causis, veterem
Romanorum Pontificum consuetudinem
secuti, post fusas ad Deum preces, audi-

tasque venerabilium fratrum nostrorum
sententias, inter nomina catholicae Ec-
clesiae veneranda Franciscum de Salés
episcopum Genevensem, doctrinâ cele-
brem, sanctitate admirabilem, aetatique
huic nostrae contra haereses medica-
men praesidiumque, referre, Numine in-
spirante, decrevimus.

§ 3. Natus est Franciscus xii kalendas
septembris anno reparatae salutis sexage-
simo septimo supra millesimum ac quin-
gentesimum, ablatusque sacro baptismatis
fonte in oppido Salesiano ducatus
Sabaudiae Genevensis dioecesis. Suae
domus haereditaria ab ipsis incunabulis
nobilitate conspicuam pietatem hausit,
infantiamque non more solito inter cre-
pundia, sed agente pietatis spiritu in-
ter altariola, quae sibi ipse adornaverat,
suae praeludens sanctitati angeli-
cae, exegit; tantumque charitatis erga
pauperes concepit, ut, nisi aliquid illis
erogaret, in lacrimas se effunderet. Ab
infantia ad pueritiam per pietatis simul
ac sapientiae gradus evasit; orationi va-
cabat inter studia litterarum; non fora,
sed templa solitus invisere; et, effugiens
commercia improbitatis, non nisi semina
probitatis vel excipiebat vel serebat.

Huius infantia
describitur.

Pueritia insi-
gnis.

Inde, sacro chrismate roboratus, ad al-
tiora tum virtutis tum doctrinae or-
namenta complectenda se contulit, ut
opportuni atque utilius divinae gra-
tiae instrumentum fieret. Sortitus enim
animam bonam, eandem optimam red-
didit accuratiore studio tum litterarum
tum morum. Humanioribus litteris in
collegio Annesiensi perceptis, philoso-
phiae, theologiaeque arcana in acade-
miâ Parisiensi didicit, non sine ingenti
virtutum ac sanctimoniae profectu; nam
simul frequentabat sodalitatem Deipa-
rae addictam in gymnasium Societatis Iesu,
ibique non solum octavo quoque die sa-
crâ mensâ animam reficiebat, sed omnia

pietatis exercitamenta exhibebat, prae-
sertim ea, quae ad cultum eiusdem Dei-
parae pertinebant, adeo ut, ante eius
simulacrum, quod in aede S. Mariae
Graecorum colitur, supplex, votum pe-
renne virginitatis nuncupaverit. Hoc voto
veluti pharmaco salutari roboratus, ad
iurisprudentiam capessendam accessit
Patavium, ubi non unam sensit voti opem
elusus artibus nonnullorum condiscipu-
lorum, qui per impudentiam illi obtu-
lerant impudicarum mulierum illece-
bras, quas, et salivâ in illarum faciem
coniecit, et mente constanter repugnante
deiecit. Absoluto studiorum curriculo,
Romam se contulit, ut antiquae ibi vi-
gentis pietatis vestigia recognosceret,
atque novis moribus exprimeret, et na-
ctus par suae religioni ac fidei thea-
trum, traxit e caelo incredibilem spi-
ritum ad perficiendam omni ex parte
molem sanctitatis ab infantia inchoatam,
et in iuventutis aestu non modo con-
servatam, sed auctam.

Votum virgi-
nitatis emittit.

Sacerdotio in-
signitur.

§ 4. Igitur sui et mundi victor in
patriam remigravit, ut fructus legeret
litterarii laboris: nec spem fefellit, aut
suam, aut civium: certe Gracius, id
temporis episcopus Genevensis, eo con-
specto, illic¹ praesensit messcm quam
eius adventus afferebat; exclamavitque
divinans, non sine gaudio, habere se
iam successorem suum. Statim ei patuit
liber campus, amplissimusque ad ani-
mas excolendas, quo sponte ferebatur.
Quamvis, enim ut parenti obsequeretur,
advocatorum supremorum partes susce-
perat, mox ubi sensit se ad nuptias per
votum abdicatas vocari, abiecit senato-
riam togam, et sacerdotio per omnes sa-
cri ordinis gradus initiatus, maioris ec-
clesiae praepositus Annesii renunciatus
est. Illud semper in ore et mente repe-
tens, « Quicquid pro aeternitate non est,

¹ Forsan illico pro illic legendum (R. T.).

vanitas est », omne studium convertit ad
aeternitatem ubique ferendam, instituta
societate Sanctissimae Crucis de poeni-
tentibus, adductis ad Ecclesiae catholi-
cae gremium magni nominis haereticis,
et praeterea sumpto divini verbi gladio,
quo armatus ac potens, episcopo iu-
bente, adorsus est haeresim Calvinianam
in Caballicensibus aliisque finitimis po-
pulis grassantem. Incredibile dictu est,
quo animi ardore, qua pectoris constan-
tia, qua mentis alacritate, quam firma
in Deum fiducia, quam robusta in pro-
ximum charitate pugnaverit ac vicerit.
Ferunt eum ex vertice arcis Allingianae
aliquando conspexisse enormem catho-
licae religionis stragem, quam subiectis
circum terris haeresis ediderat, ac tanto
fuisse pietatis studio agitata, ut, emisso
cordis altissimo suspirio, non potuerit
sibi temperare quin mox Tononum, eius
provinciae caput, se contulerit; ibique,
erecto veritatis vexillo, per patientiam
et doctrinam omnibus omnia factus ia-
centem religionem sustinuit, et domi-
nantem impietatem fregit ac deiecit,
quasi alter David. Sed illud in primis
egregie gessit, quod nusquam nec un-
quam negotium fidei desperaverit, sed
maior laboribus, impedimenta omnia,
si non poterat tollere, vel effugiebat
vel eludebat. Prohibitus Tononi sacrum
conficere, in arcem Allingianam me-
moratam quatuor milliaribus distantem
quotidie ibat, ut ibi sacrificaret, atque
eadem de causâ flumen Druentiae traie-
ciebat singulis diebus per trabem gla-
cie concretam manibus ac pedibus re-
pens. Vexatus calumniis, et ubique tam
quam publicae quietis perturbator, se-
ductor populorum, et plane veneficus
conclamatus, nullo infaniae metu, nullo
insidiarum strepitu, nullo vitae discrimi-
ne adduci potuit ut tentatam fidei
catholicae restitutionem aliqua ratione

Contra haereticos aduersus.

omitteret, neque usquam adhibuit in consilium eam, quam prudentiam humanam, seu nominis aestimationem vocant; sed, evangelici dicti memor, cum haud liceret palam, aperteque vivere, ac fidem contestari, in obvias ubique latebras sese abdebat, ut post modicum silentium insurgeret adversus haeresim vehementius, nunc in furnis, nunc in maceris, nunc in horroribus sylvarum, nunc in profundo altissimoque gelu continebat impetum zeli, absconditus velut in Domini tabernaculo, quo insidiantibus haereticis incompertus validius insultaret.

§ 5. Inde, animo excelso sublimique manifesta mortis sibi intentatae argumenta irridens, abnuebat praesidia et custodiam militum, adeo ut rogatus a barone Ernanciano, arcis Allingianae praefecto, ut nonnisi militari manu stipatus ex arce prodiret, responderit, non alio militum satellitio esse opus, quam eo, quod divina providentia destinave-

Sicarii immisi-
ad eum occiden-
dum eius comi-
tate permoti ex-
armati fuere.

rat. Immo, cum idem assereret haereticos vi coercendos, ostentaretque tormenta bellica et militare subsidium quo posset Franciscus uti ad eosdem haereticos vel comprimendos vel ad meliorem frugem revocandos, ingenue professus fuit quam alte de divini verbi potentia sentiret, affirmans, opus non esse machinis, ubi Deus eius verbum audiri permetteret. Neque Deus tantam eius fiduciam fraudavit: nam cum sicarii complures immisi ad eum de medio tollendum, tandem Franciscum nacti strictis gladiis caedem facturi in eum irruissent, eius praesentia et lenitate permoti, deiecti, ac exarmati fuere: nunquam enim Deus eos sinit cadere, qui spe divinae providentiae fidem sustinent. Propterea de caelesti patrocinio iam ob innumera experimenta certus, maluit agere Dei causam, quam exequi

imperium parentis, a quo iubebatur vitae tot insidiis appetitae consulere, suamque domum repetere, ubi per quietem ac securitatem fas erat Deo superisque liberior vacare.

§ 6. Quin studiosius, accuratiusque in Ecclesiae defensionem incumbit, et cum voce prohiberetur adjuvare populorum fidem, coepit ex scripto, pluribus confectis libellis, evulgatisque thesibus, intime haeresim percellere, tantumque effecit, ut Tononi parochiam erexerit, et paulo post, cum insigni religionis catholicae incremento, plures ad veritatis lumen viros doctrina celebres, quorum praecipue auctoritate mendacium nitebatur, adduxerit. In hoc tamen fidei¹ augmento prudentiae modum retinuit, ne liberius agens aucta perderet. Itaque curionis partes agens, et Eucharistiae sacramentum ad catholicos in vitae discrimine positos deferens, ne quid iniuriae sacrosanctae Eucharistiae sectarii inferrent, eam gestabat argentea theca inclusam e collo pendulam: ipse interim pileo tectus, pallio circumvolutus, gravi passu, neminem de via salutans, venerandus² incedebat.

Hisce artibus praestans, iussus fuit a Clemente VIII felicitis recordationis praedecessore nostro adire Theodorum Bezam Calvinianae haeresis acerrimum ministrum ac propugnatorem, et cum solo solus agere, ut, ea ope ad Christi ovile reducta, complures alias revocaret: quod sane eximie Franciscus praestitit, Genevae non sine vitae periculo cum Beza congressus, qui tamen, ut ex merito confutatus veritatem fassus est, ita ex scelere, arcano Dei iudicio, indignus fuit qui ad Ecclesiam rediret.

§ 7. Interea Tononum et circumiectam regionem dira lues invasit cum

¹ Ed. Main. legit *fide* (R. T.).

² Forsan *venerabundus* (R. T.).

Parochiam
Tononi erexit.

Eucharistiam
infirmis in theca
inclusam defer-
rebat.

Haereticum
Bezam confuta-
vit.

Lues corporis
succurrit.

enormi civium clade, in qua Franciscus tam amanter, tam constanter, tam industrie corpora animosque tum subsidiis tum documentis procuravit, ut omnibus et stupori et amoris fuerit, praesertim cum omnia pecuniae adiumenta, praecipue ab episcopo Granerio impartita, recusasset. Quapropter episcopus, his certissimis sanctimoniae indicibus compulsus, eum sihi coadiutorem episcopalis curae destinavit, rogavitque memoratum praedecessorem nostrum Clementem, ut Franciscum, quem Romam ob catholicae fidei negotia mittebat, huiusmodi dignitate ornaret; quod idem Clemens libentissime praestitit, cognitaque eius doctrina per examen de more interrogata, eundem ad pedes devolutum amplexans his verbis dimisit: «Vade, fili, et bibe aquam de cisterna tua, et fluenta putei tui, deriventur fontes tui foras, et in plateis aquas tuas divide».

Contra Calvi-
nistas doctrina
vixit.

§ 8. Igitur hoc ornamento tanquam novo et potentissimo praesidio instructus, in omne studium amplificandae religionis catholicae et haeresis inminuendae sese effudit. Annesium regressus, omnia solus obire loco episcopi absentis, instituere seminarium, ac sanctam domum Tononi erigere, artium officinam et mercium emporium, ut cives et finitimos a Genevensium commercio averteret, gnarus populos maxime corrumpi per commercia cum ipsis habita. Neque illi nova exercendae constantiae argumenta defuere. Inimicus zizaniarum sator excitaverat inter Gallos et Sabaudos bellum, cuius occasione nisi Genevenses haeretici, specie auxilii, quod Gallis afferebant, Cheblasio et Torniaci occupatis, inde curiones catholicos expellunt; ac praeterea, missis in pagos et finitima oppida Calvinianae haeresis praedicantibus, venenata semina ubique iaciunt, et catholica sata excindunt. Quod

ubi Franciscus advertit, non immemor illius divinae sententiae: «Si consistent adversum me castra, non timebit cor meum; si¹ insurgat adversum me praelium, in hoc ego sperabo», fortiter ac religiose irruit in castra, ductusque a militibus more bellico ad Vitriacum regiarum excubiarum praefectum, ab eo exceptus perquam honorifice fuit, ac dimissus cum regis litteris, quibus praecipiebatur, ne quicquam in religionis negotio innovaretur; quidquid vero novi inductum foret, in pristinum revocaretur.

§ 9. Neque contentus hac victoria, per quam amissa revocaverat, aliam retulit, per quam damna intulit haeresi, religioni vero incrementum attulit. Cum enim ager Gexensis sub Gallorum dominio esset, ad regem Lutetiam se contulit, ab eoque litteras obtinuit, quibus liceret ipsi in agro habere de catholica veritate conciones, quarum gratia et efficacitate plurimos Ecclesiae subiecit. Valebat enim summa et efficacissima dicendi potentia, quam illi e caelo conciliaverat summa cordis innocentissimi sanctitas, adeo ut christianissimus rex neminem ad Iacobi regis Angliae animum conciliandum atque ad veritatem flectendum aptiorem Francisco existimaverit; et Paulus V, praedecessor noster felicitis recordationis, aliquot post annos eundem delegaverit ad componendas discordias, quae subortae fuerant inter Albertum et Claram Eugeniam archiduces et clero comitatus Burgundiae.

§ 10. Quamvis autem ardentissimum fuerit eius in procuranda re catholica studium, dum coadiutor fuit, laxavit nihilominus universas habenas charitati, cum, audita hinc parentis, hinc episcopi Granerii morte, quorum primi potestas

Plurimos ha-
reticos Eccle-
siae subiecit.

Defuncto epi-
scopo Granerio,
et mortis episcopi
Granerii morte.

¹ Particulam *si* nos addimus (R. T.).

quotidie ad domestica revocabat, et alterius reverentia, ne quid nimium sibi arrogare videretur, cohibebat, concessam sibi tandem quocumque pietas impelleret eundi facultatem cognovit. Sic plenā potitus¹ auctoritate, integras episcopi partes suscepit; cavere ne grex ac dioecesis improborum haereticorumque, more luporum insidiantium, incurisus pateret, ordinare clerum, statuere familiam religiosis moribus compositam, sanctorum patrum, veterumque episcoporum exempla sibi proponere, cuncta episcopalis vitae momenta suis virtutibus functionibusque animare, synodum cogere, ecclesiasticae disciplinae leges vel restituere vel sancire, ac potissimum catholicae religionis sinceritati consulere, qua mores catholicorum informando, qua sectariorum dogmata evertendo, qua deceptas oves ad ovile reducendo; quod adeo offendit calvinianos pseudoministros, ut, cum duos nobiles viros Gexehses ad Ecclesiae gremium evocasset, illi rabie ac furore acti venenum ei propinaverint, quod tamen irritum fuit, imploratā per votum Deiparae ope; et tantum absuit ut propterea ab incepto desisteret, ut constantius desudaverit in concionibus habendis, quarum vi Divione, Gratianopoli, Parisiis et alibi plures insignes viros fidei catholicae restituit, ac praecipue Claudium Buccardum Lausannae publicum theologiae professorem, Franciscum ducem Diguerianum, Delphinatus proregem, Barberium et Iacobum Philippum celebres calvinianae sectae pseudoministros. In his autem concionibus, ut constaret a se nonnisi animarum salutem quaeri, pecuniam, quae esset vel loco alimenti, vel excellentiae testimonio, recusavit omnem, nullo principum offerentium

habito respectu, et tam generose, ut ducissae de Longavilla, peram aureis plenam impertienti, palam cum respueret, dixerit gratis dandum, quod gratis accipitur, nec ullam expetendam pro fidei praeconio mercedem, praeter pretiosam illam, quam cultoribus vineae promisit Dominus.

§ 11. Notum est enim, cum magni eleemosynarii munere apud Christinam Sabaudiae ducissam fingeretur, nihil praeter huius nominis dignitatem voluisse, et non solum quidquid honorariae mercedis solitum erat dari modestissime reeussasse, verum etiam pretiosissimum adamantem valoris quingentorum nummorum ab eadem Christina ducissā dono acceptum pauperibus destinasse, iis verbis usus: « hoc pro pauperibus nostris Annesiensibus bonum erit ».

§ 12. Sed eius constantia debuit gravioribus experimentis muniri, ut fides probaretur. Duo enim sunt, quae maxime fidem concutiunt, damnum et lucrum; utrumque illi propositum roboravit, fidem non infregit.

§ 13. Iussus a Gallorum rege Gexium ire, et cum barone Luxensi, regio in ducatu Burgundiae locumtenente, de religionis catholicae usu exercitioque in eam regionem inducendo agere, cum Rhodanus, qui traiciendus erat ut Gexium peteret, imbribus exundans certum afferret vitae discrimen, Geneva intrepide pertransiit, nec habitu episcopi deposito, nec episcopi dioecesis nomine dissimulato, unicā tantum orationis armaturā munitus; atque inde post horam discedens, Gexium appulit. Impii homines, ut hoc religionis negotium turbarent, statim apud ducem Sabaudiae accusant episcopum, quod de transferendis in regem Gallorum civitatis Genevensis iuribus pertractaret; quae calumnia primo locum non habuit, postea

Insignes viros fidei catholicae restituit.

Eleemosynarius pauperum fons.

Damnum et lucrum concutiunt.

Amisio locumtenentis eius fidem non infregit.

admissa senatui suasit ut vel ad poenam vel ad terrorem decreto edito bona episcopi publicata in aerarium principis referret; nihil tamen edicto commotus ipse hoc unum respondit, non eam sibi, ut credebatur, iniuriam irrogari, sed ita a Deo admoneri, quod vellet undique spiritualem, quem temporalibus destitui permetteret. Quibus verbis senatus concussus veniam petiit, eique omnia restituit. Haec enim Dei lex est, ut fides, dum damna patitur, per damna nobilitetur. Neque minus lucri fulgorem, quamvis specie honi splendidum, contempsit, dum coadiutoris Parisiensis munus eā de causā illi oblatum, quod pinguiori redditu abundaret ad paupertatem sustentandam, respuit, illud oraculum opponens: « Dominus regit me, et nihil mihi dederit, in loco pascuae ibi collocavit ».

Pauperum erat eximius amator.

§ 14. Cum tale ac tantum fidei fundamentum iecisset, mirum non fuit si perfectissimam et omnibus virtutibus absolutam sanctitatis molem ad supremum usque apicem extulit, et si Ecclesia, communi consensu, Sanctorum insignia et praerogativas tanto viro attribuire non dubitet. Pauperum erat eximius amator, eorumque iudicem secum deferbat, semper ad eos praesertim sublevandos maxime intentus, quos pudor ac rubor deterrebant. Abstinentiam vero ac frugalitatem tam in victu quam in vestitu severe retinuit, ut et sibi modum statueret ac largius aliorum inopiae subveniret; namque hoc verae charitatis ingenium est, sibi detrudere, aliis addere; sic mensae imposita fercula ad pauperes ablegabat; subligacula, internlas, similesque pannos sibi demptos ad aliorum operimentum traducebat; immo supellectilem argenteam, candelabra, urceolos, anulum ipsum pastoralem oppignoravit, ne pauperes

dolerent; dotem puellis quam poterat amplam erogabat, ne ipsarum pudicitia periclitaretur. Peregrinos ac religiosos viros tamquam fratres domi excipiebat; omnes demum egestate pressos non contractā manu solabatur, et tam copiose, ut, cum regionem late fames ac alimentorum inopia invasisset, neminem stipe frustratum praetermisit, singulis egenis familiis certā tritici copiam attributā; et eo excrevit haec iuvandi cupiditas, ut, cum nactus esset hominem mutum ac surdum omni ope desutum, non modo eum recreaverit iis subsidiis, quibus vita sustentatur, sed domi suae educatum, qua nutibus, qua gestibus (ingeniosa enim pietas est), informavit ad aeternam salutem. Sicque cetera virtutum genera exercuit, charitatis aestu succensus, ut septuaginta haereticorum millia Ecclesiae catholicae subiecisse sit famā vulgatum.

§ 15. Ex huius charitatis officinā vobina prodierunt, quorum documentis irrigata populorum ac nobilium virorum pectora affluentem evangelicae vitae messem peperere. Ex huius etiam charitatis altissima disciplina emanarunt leges tot sodalitatum ab ipso institutarum. Angustissimi Sacramenti, Beatissimae Virginis de Puritate, Eremitarum in monte Vaironensi, praesertimque Ordinis sanctimonialium Visitationis Beatae Mariae sub regulā sancti Augustini, cuius splendor tantum illuxit, ut intra modicum temporis intervallum ad centum supra triginta monasteria sit propagatus. Huius demum charitatis stimulis plane perennibus agebatur ad suae dioecesis commoda diu noctuque omni sollicitudine procuranda, in qua lustrandā dum laborat, atque Annesium regreditur, Lugduni, sacro celebrato, vehementi apoplexiā correptus, atque Ecclesiae sacramentis per summam pie-

Septuaginta haereticorum millia Ecclesiae catholicae subiecisse sit famā vulgatum.

Varia sodalitatis praecipua instituta sunt.

¹ Ed. M. in. legit potius pro potitus (R. T.).

tem humilitatemque relictus, fidei professione emissâ, repetitis non semel iis verbis: « Servus inutilis sum, voluntas Domini, non mea fiat; Deus meus, et omnia », proximo die Ss. Innocentibus sacro, dum in litanis ipsi Ss. Innocentes invocabantur, innocens ad regna caelestia translatus est anno aetatis quinquagesimoquinto, et reparatae salutis vigesimo secundo supra sexcentisimum et millesimum.

Secundum miracula.

§ 16. Placuit autem Altissimo, qui mirabilis est in Sanctis suis, tantae sanctitatis virum non modo per venerationem cultumque populorum nobilitare, sed etiam compluribus signis ac miraculis illustrare, ut vivens ac mortuus humano generi prodesset. Itaque constat per acta publica, auctoritate nostrâ et sacrae rituum congregationis confecta et diligenter expensa, Hieronymum Gemin in aquâ obrutum, cum iam eius cadaver foetens sindone involutum efferebatur, revixisse, sustulisse brachia, et loqui coepisse, magnificando Salesium, qui sibi tunc, in ipso redeuntis vitae momento, episcopali habitu indutus benigno ac splendido vultu adesse visus est, non sine aliis ingentibus miraculi additamentis;

Caecum natum illuminavit.

Claudium Marmon, caecum natum, septennem, cuius oculi facultate videndi prorsus destituebantur, cum, novendiali prece absolutâ, ad eiusdem sepulchrum procumberet, usum luminis accepisse;

Paralyticum curavit.

Ioannam Petronillam Enrax, quinquennem, paralyti laborantem, quamvis coxis cruribusque aridis ad motum plane inepta crederetur, eâmet horâ, qua pater ad Francisci tumulum opem implorabat, ad matrem incolumi corpore et festino gradu prorapis;

Lorum.

Claudium Iulian, paralyti pariter afflictum, sed innatâ et decennali, usuque utriusque coxendicis ac cruris destitu-

tum, tertiâ vice a matre delatum ad Francisci sepulchrum deosculandum, momento temporis, membris, quae inhabilia erant, roboratis, surrexisse, stetisse et ambulare;

Franciscam de la Pesse, demersam flumine, vitae restituisset, livore, tumore, deformitatisque notis mirabiliter detersis;

Iacobum Giudi, nervis contractum et plane ab ipso ortu impotentem, subito sanatum;

Carolus Moteron, etiam ab ipsâ natiuitate impeditum membris, ac toto corpore deformem, subito exemptum, ac perfectâ humani corporis formâ acceptâ, gressum movisset.

Postulationes canonizationis.

§ 17. Quapropter eius vitae sanctissimae meritis postulantes, ac rogantibus carissimis in Christo filiis nostris Ludovico Galliae rege christianissimo, et Anna eius matre viduâ ac Enriquetta Maria Angliae reginis, et dilectis filiis nobilibus viris Carolo Emanuele Sabaudiae duce et Pedemontium principe, ac Christina eius matre ducissâ Sabaudiae viduâ, ac Francisco Maria ac Adelaida duce et ducissâ Bavariae, necnon clero, principibus et magnatibus regni Galliarum, ac universo Ordine monialium Visitationis Beatae Mariae Virginis, post eiusdem Francisci de Sales beatificationem die xxviii decembris anni MDCLXI publice in sacrosanctâ basilicâ Principis Apostolorum missae sacro peracto celebratam, annuimus ut eiusdem canonizationis haberetur. Et, cum iam nihil deesset eorum quae huic sacrosanctae functioni necessaria sunt, ex sanctorum patrum auctoritate, sacrorum canonum decretis, S. R. E. antiquâ consuetudine, ac novorum decretorum praescripto, tandem, iustum et debitum esse censes, ut quos Deus honorat in caelis, nos venerationis officio laudemus et glorificemus in

terris, hodie in sacrosanctâ Vaticanâ basilicâ, in qua solemnî ritu cum eiusdem S. R. E. cardinalibus, patriarchis, archiepiscopis et episcopis, ac dilectis filiis Romanae curiae praelatis officialibus et familiaribus nostris, clero seculari et regulari, ac maximâ populi frequentia mane convenimus, post trinas pro canonizationis decreto nobis per dilectum filium nobilem virum Carolum ducem de Crequy, apud nos regis christianissimi oratorem pro parte eiusdem regis porrectas petitiones, post sacros hymnos, litanias, aliasque preces, Spiritus Sancti gratiâ rite imploratâ,

Sanctorum catalogo adscribitur.

§ 18. Ad honorem sanctissimae et individuae Trinitatis, ad exaltationem Fidei catholicae et christianae religionis augmentum, auctoritate Domini nostri Iesu Christi, beatorum apostolorum Petri et Pauli, ac nostrâ, maturâ deliberatione praehabâ, et divinâ ope saepius imploratâ, ac de venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium, patriarcharum, archiepiscoporum et episcoporum in Urbe existentium consilio, beatum Franciscum de Sales episcopum Genevensensem Sanctum esse decrevimus et definivimus, ac Sanctorum catalogo adscripsimus, prout praesentium tenore decernimus, definimus et adscribimus. Statuentes ab Ecclesia universali quolibet anno die xxix ianuarii memoriam eius inter sanctos Confessores Pontifices piâ devotione recolere debere. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

In indulgentia.

§ 19. Parique auctoritate omnibus utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, qui annis singulis dictâ die xxix ianuarii sepulchrum, in quo eius corpus asservatur, visitaverint, septem annos et totidem quadragenas de iniunctis eis, aut aliâs quomodolibet debitis, poenitentis misericordi-

ter in Domino relaxavimus in formâ Ecclesiae consueta.

Gratiarum actio.

§ 20. Quibus peractis, gratias laudesque Deo optimo maximo reddituri, quod sancto Francisco de Sales episcopo Genevensi cultum, praeconia et honores ab Ecclesiâ sanctis Pontificibus et Confessoribus praestari solitâ a nobis decerni voluerit, hymno *Te Deum laudamus* decantato, orationeque a nobis recitatâ, ad altare S. Petri missam de more solemniter celebravimus die dominicâ secundâ post Pascha, additis secundâ oratione propriâ de sancto Francisco et secretâ ac postcommunionem de comuni Sacerdotis Pontificis, omnibusque christifidelibus ibidem praesentibus plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem concessimus.

Transumptio-rum fides.

Deum itaque, qui mirabilis est in Sanctis suis, benedicimus, quia suscepimus misericordiam in medio templi eius, dum novum nobis in Ecclesiâ apud divinam suam maiestatem patronum et intercessorem concessit ad eiusdem Ecclesiae tranquillitatem, fidei catholicae incrementum, haereticorumque a viâ salutis errantium lumen et conversionem.

Ceterum, quia difficile foret praesentes nostras litteras ad singula loca ubi opus esset deferri, volumus ut earum exemplis, manu tamen publici notarii subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem ubique fides adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si essent exhibitae vel ostensae.

Sanctis poenitentibus.

§ 21. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostri decreti, definitionis, adscriptionis, mandati, statuti, concessionis, elargitionis, relaxationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et

Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCLXVI, XIII kalendas maii, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 19 aprilis 1666, pontif. anno XI.

✠ EGO ALEXANDER
CATHOLICAE ECCLESIAE EPISCOPUS.

- ✠ Ego Franciscus episcopus Portuensis, cardinalis Barberinus, S. R. E. vicecancellarius.
- ✠ Ego Martius episcopus Sabinensis cardinalis Ginettus.
- ✠ Ego A. Barberinus episcopus Praenestinus cardinalis Antonius, S. R. E. camerarius.
- ✠ Ego Ioannes Baptista episcopus Albanensis cardinalis Pallottus.
- ✠ Ego F. Maria tituli S. Laurentii in Lucina cardinalis Brancatius.
- ✠ Ego Uldericus tituli S. Mariae Transyberim cardinalis Carpineus.
- ✠ Ego Stephanus tituli S. Laurentii in Pane et Perna cardinalis Duratius.
- ✠ Ego F. Vincentius Maculanus Ordinis Praedicatorum tituli S. Clementis de Florentiola cardinalis S. Clementis.
- ✠ Ego Nicolaus tituli S. Mariae Angelorum cardinalis Ludovisius, magister poenitentiarum.

✠ Ab electione XII (A. T.).

- ✠ Ego Federicus tituli S. Petri ad Vincula cardinalis Sfortia.
- ✠ Ego Benedictus tituli S. Honuphrii cardinalis Odescalvus.
- ✠ Ego Laurentius tituli Ss. Quirici et Iulittae cardinalis Raggius.
- ✠ Ego Ioannes Franciscus Paulus Gondus tituli S. Mariae super Minervam cardinalis de Retz.
- ✠ Ego Aloysius tituli S. Alexii cardinalis Homodeus.
- ✠ Ego P. tituli S. Marci cardinalis Otobonus.
- ✠ Ego Laurentius tituli S. Chrysogoni cardinalis Imperialis.
- ✠ Ego Gibertus tituli Ss. Ioannis et Pauli cardinalis Borromaeus.
- ✠ Ego Ioannes Baptista Spada tituli S. Marcelli cardinalis S. Susannae.
- ✠ Ego Franciscus tituli S. Mariae in Via cardinalis Albitius.
- ✠ Ego Octavius tituli S. Caeciliae cardinalis de Acquaviva et Aragonia.
- ✠ Ego Flavius tituli S. Mariae de Populo cardinalis Cbisius.
- ✠ Ego Scipio tituli S. Sabinae cardinalis Delcius.
- ✠ Ego Hieronymus tituli S. Agnetis cardinalis Farnesius.
- ✠ Ego Iulius tituli S. Sixti cardinalis Rospigliosus.
- ✠ Ego Sfortia e Societate Iesu tituli S. Salvatoris de Lauro cardinalis Pallavicinus.
- ✠ Ego Volumnius tituli S. Martini in Montibus cardinalis Bandinellus.
- ✠ Ego Petrus tituli S. Callisti cardinalis Vidonus.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

- ✠ Ego Carolus tituli S. Anastasiae cardinalis Bonellus.
- ✠ Ego Virginius S. Mariae in Via Latâ diaconus cardinalis Ursinus.
- ✠ Ego Franciscus S. Mariae in Porticu diaconus cardinalis Maidalchinus.
- ✠ Ego Fridericus S. Caesarii diaconus cardinalis de Hassia.
- ✠ Ego Carolus S. Angeli in Foro Piscium diaconus cardinalis Barberinus.
- ✠ Ego Carolus S. Eustachii diaconus cardinalis Pius.
- ✠ Ego Decius S. Adriani diaconus cardinalis Azzolinus.
- ✠ Ego Odoardus Ss. Cosmae et Damiani cardinalis Vecchiarellus.
- ✠ Ego Franciscus Maria Ss. Viti et Modesti diaconus cardinalis Mancinus.
- ✠ Ego Angelus S. Georgii diaconus cardinalis Celsus.
- ✠ Ego Paulus S. Mariae de Scala diaconus cardinalis Sabellus.

DXLII.

Constitutio pro instauratione ac reformatione Ordinis Cisterciensis.

Bull. Rom. — Vol. XVII.

In supremâ Sedis Apostolicae Speculâ dispositione divinâ constituti, dominicum gregem caelitus nobis commissum circumspicientes, mentis nostrae aciem convertimus in sacrum Ordinem Cisterciensem, cuius odor, sicut agri pleni suavitatis cui Dominus benedixit, totam replevit Ecclesiam, et veluti fons hortorum irriguus ceteras irrigavit religiones et Ordines. Verum volventibus annis non sine magno animi nostri moerore cognovimus Ordinem memoratum a primaevae institutionis tramite ob temporum iniuriam et calamitatem non modicum deflexisse, et plurimâ passum esse in spiritualibus et temporalibus detrimenta. Quare nos, ex debito pastoralis officii singulari zelantes affectu, ad tanti Ordinis instaurationem ac reformationem, divino freti auxilio, nostrae sollicitudinis partes duximus impendendas: *Ut monastica disciplina, ubi collapsa fuerit, restituantur, et constantius, ubi conservata est, perseveret, unitas servetur in Ordine, et praecisis dissensionibus ac dissidiis, quae in regno Galliae inter communis et strictae observantiae monachos iamdudum exorta sunt, sincera pax et mutua charitatis officia benedicente Domino redintegrentur.*

§ 1. Alias siquidem per nostras litteras in formâ Brevis expeditas, die xvi ianuarii MDCLXII, pontificatus nostri anno VII, de voto particularis congregationis a nobis desuper deputatae, quae scripturas hinc inde datas vidit et examinavit, causam ipsius reformationis in statu et terminis, in quibus tunc temporis reperiebatur, a quocumque tribunali ad nos evocavimus, ac dilecto filio Claudio Vaussin, abbati Cistercii totius Ordinis generali, dedimus in mandatis, ut advocaret seu moneret viros idoneos

Ordinis sui, tam ex Gallia, quam aliunde, ad exhibendum infra tres menses dictae congregationi particulari deputatae articuloa concernentes dictam reformationem a nobis institutam, et alias, ut in memoratis litteris plenius continetur. *Cumque praedictus Claudius, nostris parendo mandatis, reformationis articulos ad nos transmiserit, idemque praestiterint dilecti filii abbates strictae observantiae in Gallia multis ab hinc annis introductae:* nos, huiusmodi articulos utrimque exhibitos congregationi nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium ac dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum a nobis desuper institutae sedulo ac mature examinandos et expendendos commisimus. Quorum quidem articulorum ad generalem reformationem Ordinis Cisterciensis conveniens restrictio et ad capita S. Benedicti regulae reductio talis est, videlicet:

Tenor articuli. Circa caput II regulae *Qualis debeat esse abbas.*

I. Iuxta sacri Concilii Tridentini decreta summâ curâ satagant dicti Ordinis abbates et superiores ut a suis utriusque sexus subditis essentialia vota, quae sunt bases et fundamenta totius regularis disciplinae, inviolabiliter observentur. Ipsi vero abbates et superiores, forma gregis facti ex animo, exemplum praebeant in omnibus magistrâ sequentes regulam.

II. Habeant abbates et conventus propria sigilla, et teneantur novi abbates praestare iuramentum de non alienandis et impignorandis bonis monasterii, ac de pecuniis et redditibus illius inutiliter non expendendis: et omnes officiales idem iuramentum praestabunt de suis muniis fideliter exercendis, ac de mutuis non contrahendis, nisi servatis constitutionibus apostolicis.

III. Cum ad monasticam disciplinam restaurandam et restitutam conservandam maxime visitationes regulares conducant, capitulum generale, abbas Cistercii Ordinis generalis, et quatuor primi abbates de Firmitate, de Pontigniaco, de Claravalle et de Morimundo provideant diligenter ut singulis annis sollicitè, charitative, prudenter et cum pietate fiant ad animarum salutem, cultum divinum, votorum essentialium observantiam, et alia, quae ad mores, correctionem et personarum regularium aedificationem, necnon administrationem et statum temporalem pertinent. Caveant vero maxime visitatores ab omni donorum receptione, et etiam ne nimium numeroso comitatu aut familiâ gravioribus quam expediat expensis monasteria onerent, et manducent tempore visitationis in refectorio cum fratribus, propter disciplinam servandam.

IV. Abbates regulares etiam perpetui subiaceant visitationi et correctioni visitorum etiam non abbatum, et ab ipsis ad sufficientem numerum monachorum debite et religiose enutriendum, aedificiorum reparationes, annuas Ordinis contributiones solvendas, communia Ordinis et provinciarum onera sustinenda, iurisdictionis suspensione aliisque ecclesiasticis poenis et censuris, servato iuris ordine, cogantur.

V. Ad residentiam in suis propriis monasteriis, prout de iure, teneantur; nec in castellis, nec in grangiis, aut alibi, extra septa monasteriorum suorum commorentur: neque quarumcumque monialium alterius Ordinis regimen et visitationem absque expressâ Summi Pontificis licentiâ, sub poenâ privationis vocis activae et passivae ipso facto incurrendâ, suscipere audeant.

VI. Inter abbates regulares et conventus aut officiales monasteriorum nulla

fiat partitio bonorum, fructuum, reddituum et proventuum eorum; sed communibus ipsorum usibus deputentur iuxta statutum Benedicti Papae XII; nisi promeliori regimine et utilitate quorundam monasteriorum, ad impediendas dilapidationes, a capitulo generali vel a comitiis intermediis aliter iudicaretur.

VII. Procurent tamen superiores et visitatores Ordinis, ut in monasteriis commendatis, quantum fieri poterit, pensiones religiosorum et famulantium in bonis stabilibus assignentur.

Circa caput III *De adhibendis in consilium fratribus.*

VIII. Capitula generalia quolibet triennio apud Cistercium celebrentur, eisque omnes abbates, nisi legitime impediti aut ob iustas causas excusati, simul et abbates a congregationibus deputati, procuratores generales, visitatores et syndici provinciarum, collegiorum provvisores seu rectores adesse teneantur, de sibi commissis muneribus actis et per se gestis rationem reddituri, et de agendis aut reformandis in posterum in timore Dei iuxta regularia Ordinis instituta et constitutiones apostolicas tractaturi.

IX. Licet autem soli definitores vocem decisivam in definitionibus condendis habeant, tamen omnes abbates, et aliae personae idoneae et de Ordine benemeritae, iudicio abbatis generalis et quatuor primorum abbatum designandae et post electionem definitorum nominandae, vocem consultivam habebunt.

X. Serventur quoque constitutiones circa numerum eorum quos abbates dicti Ordinis venientes ad capitulum secum ducere olim poterant; nullusque qui non habet ius interveniendi, vel non fuerit vocatus, absque licentiâ petita et obtenta ab abbate generali, ad dicta capitula accedere audeat.

XI. Et quia in dies multa emergunt negotia, quae maturâ deliberatione indigent, quolibet tempore intermedio inter duo capitula, die et loco per abbatem Cisterciensem designandis, ipse Cisterciensis et quatuor primi abbates conveniant cum aliis ex visitoribus provincialibus monasteriorum utriusque observantiae, praesidibus congregationum, procuratoribus generalibus et syndicis provinciarum, qui negotia magni momenti agenda habebunt; et ut celebratio dicti conventus sit omnibus nota, ipse generalis abbas eam more solito ante sex menses praesidibus congregationum, visitoribus provinciarum, procuratoribus generalibus et syndicis indicare tenebitur, ut ad dictam congregationem accedant vel mittant, certioresque faciant dictum abbatem generalem et quatuor primos de statu congregationum suarum: praeter quem conventum nullus alius in toto Galliae regno fiat, sub quocumque praetextu, nisi a capitulo generali fieri concedatur.

XII. Visitatores provinciarum monasteriorum communis observantiae a capitulo generali, aut, ipso cessante, ab abbate Cisterciensi, de consilio et consensu quatuor primorum abbatum, sicut alii publici officiales, instituantur, non solum ex numero religiosorum probatorum communis observantiae, sed etiam, si ita expediens iudicaverint, ex numero religiosorum strictae observantiae, seu abstinenciae, quorum consilio et operâ uti poterunt ad praesentem reformationem instituendam.

XIII. Item provisor collegii Parisiensis, procurator, doctores, regentes et alii officiales secundum Benedicti Papae XII constitutionem per capitulum generale Ordinis, aut, eo cessante, sicut consuetum est, ab abbate Cisterciensi, auctoritate capituli generalis fungente, institu-

antur et destituantur usque ad capitulum generale vel intermedium, sive sint ex communi observantia, sive ex strictiori.

xiv. Similiter, consultis provinciarum visitoribus super merita vel demerita religiosorum, instituantur et destituantur a dicto abbate generali et quatuor primariis abbatibus et aliis filiationem habentibus respective priores claustrales et confessores in monasteriis monialium ad nutum amovibiles, observato moderamine ut in monasteriis commendatis strictioris observantiae virorum ac monialium nullum instituere possint qui non profiteatur abstinentionem: et licet omnes Ordinis officiales et monasteriorum priores sint ad nutum amovibiles, attamen quolibet triennio suorum officiorum et prioratum voluntariam dimissionem in scriptis faciant capitulo generali, abbati Cistercii, quatuor primis abbatibus, et aliis superioribus, a quibus respective fuerint instituti, cum facultate tamen eos continuandi in officiis et prioratibus quamdiu ipsos repererint et iudicaverint idoneos.

Circa caput VI De taciturnitate.

xv. Laudabilem morem servandi silentium a completorio usque ad tempus capituli diei sequentis in omni loco et semper in locis regularibus, puta in claustris regulari, in ecclesia, in dormitorio, in refectorio et in calefactorio, omnes teneant, cum facultate tamen petendi necessaria submissa voce absque conscientiae scrupulo.

Circa caput VIII usque ad XX inclusive De forma divini officii et modo psallendi.

xvi. Forma ista exactissime observetur, et materia ab Ecclesiae Romanae usu ad Dei gloriam et proximi aedificationem sumatur, prout hactenus consuevit ecclesia Cisterciensis, cum tamquam matri omnes aliae ecclesiae dicti Ordinis, ex charitate charitatis, Eugenii III et Pii V

definitionibus et praeceptis, conformari tenentur. Ut autem haec uniformitas in divino officio persolvendo teneatur in omnibus Ordinis monasteriis, iisdem ritibus et cantu et libris omnibus ad diurnas et nocturnas horas et missas necessariis, secundum praedictam formam Cisterciensis monasterii, omnes ntantur.

xvii. Horis canonicis, officio Beatae Virginis et defunctorum iuxta usus et consuetudines laudabiles huius Ordinis in choro recitandis et decantandis omnes et singuli cum cucullis intersint, et horas canonicas cum cantu Gregoriano iuxta regulam persolvant.

xviii. Diebus festivis solemnioribus surgent hora secundam post mediam noctem, aliis vero diebus temperatius, prout a capitulo generali determinabitur. Horis matutinis post officium B. Mariae Virginis, et post completorium, aut aliis horis competentibus, vacent per mediam oram qualibet vice meditationi, et per decem dies exercitiis spiritualibus semel in anno.

Circa caput XXII Quomodo dormiant monachi.

xix. Omnes, tam abbates, quam monachi, tam abbatissae, quam moniales, in capituli dormitorio recumbant, illis exceptis, quos aut quas ratione officiorum suorum, aut negotiorum, aut ob alias iustas causas, ab eo excusari oporteat iuxta abbatis aut aliorum officialium iudicium. Quamvis autem regula iubeat, et etiam Benedicti Papae XII constitutio praecipiat, ut omnes in uno loco dormiant sine cellis separatis; tamen, ob maiorem modestiam, et vitae honestatem, sicut longa experientia comprobatur, et ad consulendum cuiuslibet infirmitatibus, dictarum cellarum usus venit tolerandus, dummodo, iuxta Clementis Papae VIII decreta, habeat superior clavem, ut, cum sibi videbitur, cellas omnes reserare possit. Nul-

lusque cellam etiam noctu ita claudat, quin a superiore possit aperiri. Sit etiam in ostio foramen pendula vel ductili tabula coopertum. Vestiti dormiant omnes cum parvo caputio albo. Lectisternia secundum regulam in eis disponantur, et suppellex talis sit, ut statui paupertatis, quam professi sunt monachi, conveniat: nihil superflui in ea sit, nihil etiam in ea necessarii desit.

Circa caput XXVIII De his qui saepius correcti non emendantur.

xx. Observentur sacrae congregationis concilii decreta de regularibus apostatis et eiectionis, et iuxta illa dumtaxat incorrigibiles e monasteriis et Ordine eiiciantur.

Circa caput XXXI De cellerario.

xxi. Administratio bonorum temporalium, secundum Concilii Tridentini decretum, fiat per officiales, prout scilicet eis iniunxerit abbas, ad nutum amovibiles, sic ut de omnibus receptis et expensis coram abbate seu superiore et senioribus domus fidelem teneantur reddere rationem: pecuniae vero omnes ab uno bursario per abbatem aut superiorem de consilio seniorum stabiliendo servantur in arca sub tribus clavibus, quarum una apud abbatem aut superiorem maneat, aliam custodiat senior domus, tertiam vero ipse bursarius. Nullus ex superioribus locorum administrationem bonorum, aut aliarum rerum, dispensationemque pecuniarum et reddituum sui conventus, etiam nomine conventus, per seipsum habere seu exercere possit, sed universum id onus tribus fratribus eiusdem conventus a generali ita demandetur, ut unus rerum et bonorum, reddituumque colligendorum, ac exigendorum curam habeat, alter tamquam depositarius pecunias ac cetera ab illo collecta et exacta fideliter asservet, alius, de pecuniis ac re-

bus a depositario acceptis, superiori et fratribus ac conventui universo de necessariis, mandante tamen ipso superiore, non secundum proprium affectum, sed iuxta charitatis regulam, veluti bonus dispensator provideat; officiorum huiusmodi confusione penitus interdicta.

Circa caput XXXIII Si quid debeant monachi proprium habere.

xxii. Observetur ubique vita communis iuxta Concilii Tridentini, Benedicti Papae XII et Clementis VIII decreta: nec cuiquam regularium tam virorum quam mulierum dicti Ordinis liceat aliqua bona tamquam propria, aut etiam nomine conventus, possidere vel tenere, nec fas sit superioribus alicui regulari concedere bona stabilia, aut certi bladi, panis, vini vel pecuniae pensiones dare, etiam praetextu contractuum initorum vel incundorum inter monachos communis et strictioris observantiae, quos sanctissimus dominus noster Alexander VII declaravit per suas in forma Brevis litteras de die octava mensis martii anni MDCLX nullos, irritos, illicitos, et paupertati religiosae contrarios; sed omnia omnibus sint communia, et dentur unicuique secundum cuiusque monasterii facultates, regionum qualitates, omnia necessaria tum ad victum tum ad vestitum, sive sano, sive aegro, sive seni, sive iuveni, sine ulla personarum acceptione, et habita tantum ratione necessitatis.

Circa caput XXXIX De mensura ciborum.

xxiii. Qui abstinentionem a carnibus amplexi sunt, aut in posterum amplectentur, illam exacte retineant, et nemini illorum liceat ad communem ipsius Ordinis observantiam transire, nisi petita et obtenta facultate a summo Pontifice pro tempore existente, aut saltem a capitulo generali, vel, eo cessante, ab abbate Cisterciensi. Nulli etiam communis

observantiae professori, propter pacis et charitatis custodiam, liceat ad dictam perpetuam abstinentiam transire, non petita licentiâ saltem a suo patre immediate; ad quam abstinentiam amplectendam superiores nullum, qui non fuerit in eâ educatus, possint cogere: nec ullus licentiâ utendi carnibus, auctoritate apostolica omnibus personis regularibus Ordinis etiam sanis et bene se habentibus datâ, et ab eadem approbatâ, et denuo concessâ, frui possit nisi tribus diebus tantum in hebdomadâ extra tempus adventus, septuagesimae et quinquagesimae, et aliud ab Ecclesiâ prohibitum.

Circa caput XLI Quibus horis oportet reficere fratres.

xxiv. Ieiunia non solum ecclesiastica, sed etiam a regulâ et a constitutionibus praescripta servantur ecclesiasticâ moderatione. Circa tempus refectionis, senum, iuniorum et infirmorum habeatur ratio. Insuper de ieiuniis regulae aliquando possint dispensare superiores, pro personarum, locorum, regionum et anni tempestatum consideratione, ut aliqui fructus et alia id genus alimenta in collatione seu refectiunculâ concedi ieiunantibus possint.

Circa caput LI De fratribus qui non longe satis proficiuntur.

xxv. Laudabilis consuetudo introducta servetur.

Circa caput LIII De hospitibus suscipiendis.

xxvi. Ad hospitalitatem tantopere commendatam sint ferventiores monasteriorum superiores, sed in hospitibus suscipiendis frugalitas appareat, nullusque excessus permittatur: nec religiosus cum consanguineis et aliis supervenientibus in dormitorio, in cameris privatis, nec extra loca a superioribus designata manducare concedatur, sicut nec monialibus ad crates et in locuto-

rio cum quibuscumque tam secularibus quam regularibus. Circa vero lotionem pedum hospitum standum consuetudini.

Circa caput LIV Quod non debeat monachus litteras accipere

xxvii. Litterae directae non sine superioris licentiâ aperiuntur, nec dirigendae mittantur; sitque unicum sigillum in monasterio, quod penes priorem maneat, eoque omnes litterae sigillantur.

Circa caput LV De vestimentis et calceamentis fratrum.

xxviii. Quia humilitas personas religiosas maxime decet, et modestia omnium virtutum splendor et ornamentum existit, abbates omnes et monachi eiusdem Ordinis habitu uniformi, modesto, atque decenti utantur, qui eiusdem virtutes simul et paupertatem redoleat. Abbates intra claustra monasteriorum suorum pileos non ferant, sed religioso more tegantur; monachi vero, tam intra quam extra monasteriorum septa nunquam sine caputiis incedant; omnes etiam, tam abbates, quam monachi, pannis nigri et albi dumtaxat coloris simplicibus, honestis tamen et mundis, vestiantur, sic ut nihil appareat in eis quod novitates secularium sapiat, et quod possit offendere intuentes. Ab indusiis et collaribus lineis abstineant, solisque laneis, tam intra quam extra monasterium, utantur, sicut et femoralibus. Nullus abbas vel monachus audeat barbam et capillos nutrire, vel prominentes in superiori labro pilos alere, aut aliter quam uniformiter et aequali pectine capillos vel barbam circumquaque tondere, relicto in capite eo circulo, quem monasticam coronam vocant, ut religiosi monasterii Cistercii deferre solent.

Circa caput LVII De artificibus monasterii.

xxix. Procurent superiores ut iuvenes, quos ad studia non satis propensos esse

iudicabunt, honestam aliquam artem ediscant, cuius exercitio otiositatem et solitudinis taedium evitare possint.

Caput LVIII De disciplina suscipiendorum fratrum.

xxx. Circa novitiatus et professoria designanda servabitur quod statuitur in litteris sanctissimi domini nostri. Et circa receptionem et educationem servantur regula et constitutiones apostolicae, maxime decreta sanctae memoriae Clementis VIII, et recipiantur novitii sufficientis litteraturae, hoc est, grammaticalibus, et, si fieri possit, philosophicis instructi, post aliqualem in habitu seculari probationem in propriis domibus factam, cum sufficienti pensione a visitoribus aut aliis superioribus pro ratione locorum determinandâ, et a monasteriis pro quibus suscipiuntur solvendâ vel compensandâ.

xxxi. Recipiantur autem a visitatore provinciae et a novitiorum magistro, et ab ipsis examinati et idonei inventi vestiantur et probentur, atque in hac communi observantiâ ita educantur, ut, exceptâ solâ a carnibus abstinentiâ, ad omnia sanctae regulae capita, prout hic sunt denotata, sese toto vitae decursu teneri intelligant.

xxxii. Seminaria seu professoria simili ratione ad pietatis et religionis excolendae opus erigantur, in quibus noviter professi cum pensione sufficienti aut compensatione maneat, et ad perfectionem sanctae regulae et dicti Ordinis Cisterciensis praxim acquirendam ita erudiantur, ut nullus ex illis ad studia, vel ad ordines, vel ad gradus assumatur, qui probatae vitae et sufficientiae testimonia non dederit.

xxxiii. Quia aliqui dicti Ordinis monachi, sub praetextu stabilitatis promissae dum solemnem votorum professionem emisissent in aliquo certo et deter-

minato monasterio, praetendunt se etiam, pro maiori monasteriorum ipsorum commodo, bono et utilitate Ordinis, aut qualibet aliâ iustâ et legitimâ ratione, si ipsi renuant, in alia monasteria transferri non posse, nisi ob grave aliquod crimen quod in eodem loco facile emendari non possit, unde experientiâ ita comprobante multae saepe oriuntur dissensiones, inobedientiae, rebelliones, lites et incommoda innumera: renovatur constitutio Pii II de anno MCDLXI, qua facultas datur visitoribus et superioribus Ordinis pro tempore existentibus, ut, si eis ita expediens videatur, personas ipsas ad alia eiusdem Ordinis monasteria transferant, et alias idoneas in earum locum usque ad sufficientem numerum substituant, in beneficium novitiatum et seminariorum communium, et faciliorem praesentis constitutionis et reformationis executionem, ita ut, qui in locis novitiatum et seminariorum communium et in aliis reformandis monasteriis noluerint in omnibus praesenti reformationi sese submittere, cogantur sub poenâ carceris sese transferre ad alia monasteria per visitatorem provincialem eis designanda, ibique commorari; quae monasteria tenebuntur illos recipere, et eos tamquam filios et professos habere, solo excepto iure electionis abbatum, sub poenâ interdicti, aliisque censuris contra renuentes et huic ordinationi sese opposcentes.

Circa caput LXI De monachis peregrinis qualiter suscipiantur.

xxxiv. Quilibet visitor seu praeses provinciarum habeat sigillum provinciae eius visitationi commissae, nec praeter ipsum possit quisquam dare licentiam conveniendi superiores maiores, nec extra quatuor dietas ex monasterio proficiscendi; quae licentia in scriptis detur et provinciae sigillo muniatur,

Circa caput LXIV De ordinando abbate.

xxxv. Nullus in posterum in abbatem generalem Ordinis Cisterciensis, qui eundem Ordinem non sit expresse professus, eligatur, et electio aliter facta sit ipso iure nulla; et sic eligentes poenam privationis vocis activae et passivae in perpetuum eo ipso absque aliâ declaratione incurrant; praeterea eligendus iis dotibus et virtutibus sit instructus, quae sanctus Benedictus in hoc capite et secundo huius regulae in abbate requirit; vitentur autem in electionibus eiusmodi omnes inordinati ambitus et processus; et secundum canones fiant per scrutinium, in quibus omnes dicti Ordinis utriusque observantiae monachi voce passivâ respective gaudeant, nisi aliunde intercedat impedimentum.

Circa caput LXVII De fratribus in viâ directis.

xxxvi. Meminerint superiores se et religiosos suos obligari ad solitudinem, nec ex illâ debere et posse exire, nisi propter gravem et necessariam causam, idque cum maximo tremore, ne conceptus devotionis fructus dissipetur. Unde sanctus legislator a solitudinibus exeuntes ad orationem, propter tantum periculum, recurrendum esse iubet. Non ergo permittantur ire religiosi ad oppida vel pagos viciniore, nisi contingeret gravis aliqua necessitas, et semper cum socio a superiore designato.

Circa caput LXX Ut non praesumat quisquam alium cedere¹.

xxxvii. Causae mere regulares inter personas dicti Ordinis emergentes intra Ordinem terminentur iuxta antiquas illius constitutiones, nec liceat alicui extra Ordinem appellare sub poenis in ipsis contentis.

xxxviii. Omnia supradicta respective ad

¹ Forsan petere, nempe alium iudicem (R.T.).

moniales pertinere volumus, praecipiendo abbati generali et quatuor primis, et aliis patribus abbatibus, ut omnes sibi subditas ad clausuram a Bonifacio VIII et a Concilio Tridentino ordinatam utique reducant et cogant.

xxxix. Ut autem imposterum unâ regulâ, unâ charitate, similibusque moribus ubique vivatur, et omnes utriusque sexus Ordinis personae sciant in quo strictior observantia, exceptâ solâ a carnibus abstinentiâ, consistat, fiat brevis et dilucida compilatio et reductio omnium constitutionum apostolicarum et statutorum, quae aut per usum contrarium, aut per aliquam aliam rationem non sunt abrogata, et per selectos ab abbate generali et quatuor primis abbatibus viros, in disciplinâ regulari, iuribus et privilegiis dicti Ordinis exercitatos, distribuantur in certa capita a capitulo generali approbata et promulganda, et de mum typis mandanda, et in vernaculam linguam pro monialibus vertenda, atque ad calcem regulae beati Benedicti apponenda, ut in capitulis singulorum monasteriorum post lectionem regulae aliqua eorum capita successive legantur.

§ 2. Cum vero in congregatione cardinalium et praelatorum, ut supra instituta, praeinserti reformationis articuli diligenter discussi et examinati, et qua parte opus fuit emendati et aptati fuerint: Nos, de omnibus plene instructi et informati comperimus illos pro felici monachorum dicti Ordinis statu et salubri directione provide compilatos, ac perstrictos fuisse, et cum beati Benedicti regulâ, quam primi Cistercienses in primaevo instituto Charta charitatis nuncupato, a multis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris approbato, tenendam et intelligendam posteris reliquerunt, in omnibus esse congruentes, praeterquam in aliquibus quae vel ex ratio-

Suprascriptos articulos confirmat Pontifex.

nabili inveteratâ consuetudine abrogata, vel ex legitimâ Sedis Apostolicae dispensatione pro temporum varietate lenita ac temperata fuere. Quocirca, motu proprio et ex certâ scientiâ, ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium, eosdem suprascriptos articulos reformationis in omnibus et per omnia approbamus et confirmamus, illisque perpetuae et inviolabilis firmitatis robur adiicimus, atque in universo Ordine Cisterciensi, tam in regno Galliae quam in aliis regnis et provinciis, ab omnibus tam communis quam strictae observantiae religiosi firmiter et inviolate servari precipimus et mandamus, sub poenis in regulâ contentis.

Exemptio ordinatur.

§ 3. Cupientes autem ut nostra haec reformatio non sit verbotenus, sed divino auxilio realis et cum effectu, eidem Claudio districte iniungimus ut primo quoque tempore convocet generale capitulum apud monasterium Cistercii celebrandum in mense maio sequentis annis MDCLXVII, ad quod vocentur et convenire teneantur omnes et singuli abbates et priores conventuales monasteriorum totius Ordinis praepeditionem canonicam non habentes, et in eo abbas Cistercii et quatuor primarii abbates eligant de more generales definitores, ita tamen ut unusquisque illorum eligere debeat saltem duos ex abbatibus strictae observantiae; adeo ut in universum in definitorio vocem decisivam habeant abbates viginti quinque, videlicet abbas Cistercii et quatuor primarii abbates, item definitores decem ex communi, et totidem ex strictâ observantia: in capitulo autem seu definitorio, ut praemittitur, congregato, diligens habeatur tractatus de reformatione Ordinis et observantiâ regulari, deque aptiori modo exequendi et ad praxim deducendi praeinsertos reforma-

tionis articulos, et, quod deliberatum ac statutum fuerit, inviolate observetur.

§ 4. Ordinentur etiam in eodem capitulo, seu definitorio, religiosae ac circumspectae personae, quae singula monasteria eiusque provinciae secundum formam eis praefixam visitare studeant, corrigentes et reformantes quae correctionis et reformationis officio viderint indigere.

Praeterea fiat divisio seu partitio monasteriorum strictae observantiae in regno Galliae existentium in duas saltem provincias, et ab ipso abbate Cistercii et quatuor primariis abbatibus et decem definitoribus eiusdem strictae observantiae per secreta schedularum suffragia eligantur ex eadem observantiâ duo provinciales visitatores nuncupandi, usque ad sequens generale capitulum duraturi, quorum quilibet iurisdictionem ordinariam habeat in monasteriis provinciae suae.

Item in singulis provinciis universi Ordinis etiam extra Galliam designentur duo monasteria monachorum communis Observantiae, unum scilicet pro novitiatu et alterum pro professorio, seu secundo novitiatu, unâ cum magistris pro educandis novitiis et noviter professis et cum familiâ selectâ; quae quidem designationes unâ cum actis capituli in scripturam redactae, atque ab eodem abbate Cistercii et quatuor primariis abbatibus subscriptae et consueto sigillo obsignatae, transmittantur ad procuratorem Ordinis in Urbe nostrâ existentem, qui statim illas nobis exhibeat, ut recognoscantur et approbentur.

§ 5. Interea vero motu, scientiâ et potestate similibus prohibemus et interdiciamus, tam praedicto abbati Cistercii et quatuor primariis abbatibus, quam ceteris abbatibus et superioribus monasteriorum communis observantiae, sive

Addita quaedam a Pontifice.

Prohibitio pro iuribus.

in Gallia, sive in aliis regnis et provinciis existentium, ne quemquam ad habitum suae religionis recipiant, aut in posterum contra huiusmodi prohibitionem forsitan recipiendos ad professionem admittant, donec antedictae designationes pro novitatibus et professoriis, ut supra, factae et ad procuratorem Ordinis transmissae nobis realiter et cum effectu exhibitae fuerint, atque, ut praefertur, approbatae; alioquin sic recipientes vel admittentes, sententiam excommunicationis incurrant, a qua non per alium, quam per nos et Romanum Pontificem pro tempore existentem, nisi in mortis articulo constituti, absolvi possint.

Litterae apostolicae in edictis continantur.
 § 6. Ad haec, de voto eiusdem congregationis cardinalium et praelatorum, qui iussu nostro rationes et motiva, voce scriptoque proposita tam a procuratore Ordinis quam a duobus abbatibus strictae observantiae pro reformationis negotio ex Gallia ad Urbem ablegatis, iterum ac tertio accurate matureque considerant et discussant, nobisque plenam de omnibus relationem fecerunt, auctoritate apostolicâ, praesentium tenore, declaramus litteras in formâ Brevis datas diebus x novembris MDCLVII, et viii martii MDCLX, necnon ii iulii MDCLXI respective, nullo obreptionis, subreptionis, intentionis nostrae defectu, vel alio nullitatis vitio laborasse nec laborare, ac proinde omnino esse servandas et executioni mandandas, prout servari et executioni mandari iubemus, perpetuum desuper silentium imponentes sub poenis contentis in primodictis nostris litteris editis die xvi ianuarii MDCLXII.

Favore claustrae observantiae.
 § 7. Ceterum ex hac nostrâ declaratione, quoad ea quae memoratis litteris nostris et his praesentibus non adversantur, monasteriis monachorum reformationum in regno Galliae, eorumque strictae observantiae, aliquod praeiudi-

cium generare non intendimus, sed illam in sua firmitate ac robore volumus permanere, perinde ac si eadem litterae non emanassent. Quinimmo nostrae intentionis est eandem strictam observantiam in sua laudabili vivendi ratione confovere, ac pro illius conservatione et incremento pastoralis nostri officii partes gratiose ac favorabiliter impendere, unde abbatem Cistercii et primarios quatuor abbates serio in Domino monemus atque adhortamur, eisque in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus et mandamus, ut ipsam strictam observantiam non modo protegere, ac zelo charitatis complecti, verum etiam diffundere et propagare pro viribus studeant, ut in dies benedicente Domino in Ecclesiâ militante fructus ferat uberiores.

Ipsius professores validantur.
 § 8. Similiter declaramus validas fuisse et esse professiones a monachis strictae observantiae in hanc usque diem emissas, nec non absolutiones cum actis lucusque gestis, quae suum plenarium sortitae sunt effectum, itaut praedictarum ac praesentium nostrarum litterarum vigore nullitatis vitio minime subiacuisse aut subiacere censeantur, nec propterea a quoquam impugnari, infringi aut in controversiam adduci ullatenus possint; sicque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Apostolicae Sedis nuncios, et alios quoslibet, quacumque praeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri dehere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus; non obstan-

tibus praemissis. ac nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de non tollendo iure quaesito, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon dicti Ordinis, eiusque congregationum, provinciarum, monasteriorum et locorum quorumcumque, aliisque quibuscumque, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam eidem Ordini, eiusque congregationibus, provinciis, monasteriis et locis, ac illorum superioribus, abbatibus, monachis et personis quibuscumque, sub quibuscumque verborum tenoribus ac formis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientiâ et potestate plenitudine paribus, ac consistorialiter, et aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et quantiscumque vicibus innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, formas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter expressis servatis et insertis respective habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio- rum fides.

§ 9. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu

exemplis, etiam impressis manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur ubique, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xix aprilis MDCLXVI, pontificatus nostri anno xii.

Dat. die 19 aprilis 1666, pontif. anno xii.

DXLIII.

Prohibitio ingressus mulierum in eremis Montis Anconae et Fanensi Congregationis eremitarum Camaldulensium.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.
 Sollicitudo pastoralis officii, quo Ecclesiae catholicae regimini divinâ dispositione praesidemus, nos admonet, ut religiosae christifidelium, qui abnegantes semetipsos Altissimi obsequiis sese sub suavi vitae monasticae iuga devoverunt, tranquillitati, quantum nobis ex alto conceditur, prospicere studeamus.

Pastoralis.
 § 1. Cum itaque, sicut dilectus filius procurator generalis congregationis eremitarum Camaldulensium nobis nuper exponi fecit, ad evitanda inconvenientia, quae in eremis Montis Anconae et Fanensi dictae congregationis propter accessum et ingressum mulierum aliquibus anni diebus secuta fuerant, dilecti pariter filii superiores ipsius congregationis, in eorum capitulo generali, quod in eremo Tusculano celebratum fuit, congregati, die xii maii MDCLXV per eorum decretum prohibuerint mulieribus, ne

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

primodictas duas eremos unquam ingrediantur; ut autem decretum huiusmodi irrefragabiliter in posterum servetur, dictus procurator generalis opportune in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri summopere desideret.

Prohibet ut
in rubrica.

§ 2. Nos, ipsum procuratorem generalem specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ac decretum praefatum harum serie approhantes et confirmantes, ne de cetero ullae mulieres, cuiusvis status et conditionis existant, praefatas eremos Montis Anconae et Fanensem, seu earum alteram, ullo anni die vel tempore ingredi audeant quovis modo vel praesumant, sub excommunicationis latae sententiae poenâ per contrafacientes eo ipso absque aliâ declaratione incurrendâ, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo prohibemus et interdicimus.

Item sub poenâ excommunicationis latae sententiae.

Contrariis derogat.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, congregationis et eremorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specia-

liter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem ut praesentis prohibitionis exemplum in aliquo conspicuo primodictarum duarum eremorum respective loco, unde ab omnibus cerni possit, continue affixum remaneat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v maii MDCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 5 maii 1666, pontif. anno XII.

DXLIV.

Confirmatio concordiae inter capitulum ac canonicos ecclesiae cathedralis Lucanae et Rempublicam initae, per quam capitulum iurisdictionem tam civilem quam criminalem, sibi in quibusdam locis competentem, cessit ipsi Reipublicae.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Redemptoris nostri Domini Iesu Christi, qui charitas est et Deus pacis, vices licet immeriti gerentes in terris, illa, quae inter fideles quoscumque pacis atque amabilis concordiae studio provide conventa et concordata esse noscuntur, libenter, cum a nobis petitur, apostolici muniminis praesidio roboramus.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii capitulum et canonici ecclesiae Lucanae, quod, cum inter ipsos ex unâ et dilectos etiam filios Rempublicam Lucanam ex alterâ partibus nonnullae controversiae super iurisdictione in quibusdam locis, sitibus, terris, sylvis et marinis exortae essent, ipsi exponentes per eorum procuratores ad concordiam seu transactionem super eisdem controversiis unâ cum memoratâ Repu-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Publicatio.

Provenium.

Expositio.

blicâ, et pro illâ cum procuratoribus a consilio generali ipsius Reipublicae per decretum seu mandatum procurationis infra inserendum deputatis, reservato tamen desuper nostro et huius sanctae Sedis beneplacito, devenerunt, per quam dicti exponentes iurisdictionem tam civilem quam criminalem et mixtam, omniaque et singula iura, seu rationes iurisdictionis, ac meri et mixti imperii, tam utilia quam directa, sibi in praedictis locis, sitibus, terris, sylvis et marinis competentia, Reipublicae praefatae cesserunt, mediante summâ duorum millium scutorum monetae illarum partium ipsis exponentibus per eandem Rempublicam solvendâ, ac cum diversis pactis et conditionibus, prout uberius continetur in publico desuper confecto instrumento tenoris qui sequitur, videlicet:

« In nomine Domini Amen. Anno • nativitatis eiusdem MDCLXVI, indictione IV, die vero XXIII mensis martii, pontificatus autem sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Alexandri divinâ providentiâ Pontificis VII anno eius XI secundum stylum notarilis illustrissimae ac excellentissimae Reipublicae Lucensis.

Conciosiachè sia nata e insorta controversia e differenza, da alcuni anni in qua, tra la Republica eccellentissima di Lucca e il molto illustre e reverendissimo capitolo e i signori canonici della cattedrale sopra la giurisdizione di alcuni luoghi, siti, terre, boschi e marine, posti e esistenti nell'infrascritti confini, cioè:

Una tenuta, etc.

Et prout latius, etc.

In quorum fidem, etc. (Sequitur legalitas in formâ) 1.

Confirmat
Pontifex ut in
rubrica.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, tam capitulum et ca-

1 Reliquum deest in edit. Rom. (n. r.).

nonici praefati quam Respublica supradicta praemissa apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderant: nos, specialem eis gratiam facere volentes, et ipsorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, transactionem seu concordiam inter partes praefatas initam, ut praefertur, ac confectum desuper instrumentum praeinsertum, cum omnibus et singulis pactis et conditionibus, cessionibus, obligationibus, renunciationibus, reservationibus, declarationibus, clausulis et aliis in eo contentis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui quomodolibet in eis intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quos spectat et pro tempore quocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praenissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus felicis recordationis Pauli II ac Urbani VIII, et alio-

Decretum in
titani.

Derogatio
contrariorum.

rum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, de rebus et bonis Ecclesiarum praesertim iurisdictionibus non alienandis, et aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, praefatae ecclesiae Lucaeanae, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Conditio apposita.

§ 5. Volumus autem ut praefata scuta duo millia, statim atque exacta fuerint, deponantur penes aedem sacram, vel personam fide et facultatibus idoneam, inde non amovenda nisi ad effectum investimenti ad favorem mensae capitularis dictae ecclesiae Lucaeanae in bonis stabilibus dimidiam illorum partem, et aliam dimidiam erogandi in extinctionem aeris alieni, quo eadem mensa capitularis gravata reperitur, et pro quo maiora solvuntur interusura.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die XXI maii MDCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 21 maii 1666, pontif. anno XII.

DXLV.

Pro fratribus Ordinis Praedicatorum Teutoniae, ne videlicet in illa provincia fiat ulla secessio, divisio aut

separatio, sub poena excommunicationis, etc.

Alexander Papa VII.
ad futuram rei memoriam.

In supremo militantis Ecclesiae solio divina dispositione constituti, illa, quae ab Ordinum regularium superioribus ad conservandam unitatem avertendasque scissuras prudenti salubrique disposita esse noscuntur consilio, ut firmiora semper atque stabiliora persistent, libenter, cum id a nobis petitur, apostolici muniminis praesidio roboramus.

Prooemium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius prior provincialis provinciae Teutoniae Ordinis Praedicatorum, quod alias, videlicet die VII maii MDCLXI, pro conservanda unitate et indivisione dictae provinciae, emanavit a dilecto etiam filio magistro generali dicti Ordinis praeceptum, quo omnibus sihi subiectis, ubivis locorum, intra vel extra eandem provinciam morantibus aut moraturis, cuiuscumque sint gradus, dignitatis aut conditionis, prohibet ne quisquam, per se, vel per alium, seu alios, sive religiosos, sive seculares, directe vel indirecte, clam vel palam, apud religiosos Ordinis praedicti vel extraneos quacumque dignitate, fastigio, officio aut honore fulgentes, sub ullo colore, praetextu, titulo aut motivo, tractet vel tractari faciat, suadeat, procuret, aut quoquo modo sollicitet vel cooperetur ad hoc ut in praedicta provincia fiat ulla secessio, divisio aut separatio, sive inter veteres provinciae partes, sive inter eandem et partes quae novissime per incorporationem anno MDCLIII die X martii factam accesserunt, sicque omne divisionis tentamentum excludit ac vetat sub poena excommunicationis latae sententiae, privatione¹ utriusque

Præceptum magistri generalis.

¹ Potius lege privationis (R. T.).

vocis, graduum et officiorum, ac perpetuae inhabilitatis ad illa, aliisque poenis arbitrariis ipso facto incurrendis, et alias prout uberius continetur in ipsius magistri generalis litteris patentibus desuper expeditis tenoris qui sequitur, videlicet:

Tenor litterarum magistri generalis.

§ 2. «Frater Ioannes Baptista de Marinis, sacrae theologiae professor, Ordinis Praedicatorum humilis magister generalis et servus. Quod apud Esaiam ipsemet Deus haec sibiinet appropriet epitheta: «Ego Dominus faciens pacem et creans malum» nonnullis quidem captu sat arduum videtur, siquidem a Deo non creatur malum, nec nisi bonum esse potest quidquid a Creatore tam bono producit. At ex ipso creandi vocabulo nodum solvit Basilus Magnus, innuens malum creari quando ex ipso, utpote nihilo, eligitur bonum. Tametsi igitur causae Deo inferiores creare ne quidem ut instrumenta possint; sienti tamen conantur ex malo bonum elicere, optimum censentur imitari Creatorem. Hoc porro et nos satagimus advigilantes ut in grege nobis commisso, si qua erumpant mala, ea ipsa transeant in bonam novi boni occasionem, ac suo modo creentur, dum ex confusione ordo, ex remissione disciplina, ex turbatione tranquillitas formatur ac reformatur. Nimirum haec divini artificis quantulumcumque nos decet imitatio faciens pacem et creans malum. Sane ingenti commodo suo id superioribus annis experta est provincia nostra Teutoniae, cuius hodierna quies, pax, unitas in tanti corporis vasta amplitudine non utique gauderet hae firmitate, nexu, munimento, nisi ex ipsismet eius intestinis quibusdam motibus¹, rimis ac nutu in rupturam propendulo tempestive in-

¹ Male edit. Main. legit moribus pro motibus (R. T.).

vigilassemus ad faciendam pacem et creandum malum, ex ipso dissidiorum hiato educentes illud amicabile gluten, quo in germanam concordiam denuo compaginata saluberrimam, qua et conservatur, conservat unionis suae integritatem. Verum, ut fluxae sunt humanarum rerum vices, obstructo illic periculo alia (sed alibi et ab aliis) erupit novae scissurae tentatio, dum nuper nonnulli ex nostris in Styria eiusque conterminis dictae provinciae recentius ac legitime incorporati, rursus ab illa separari, inno, et si fieri posset, notabiles eius partes secum abstrahere quaesierunt. Quorum praetensionem postquam maturissime per complures menses examinavimus, liquido demum comperimus eam communi religionis bono neutiquam cohaerere, nisi quatenus occasionem nobis praebet ex ea commotione novam eliciendi pacem, qua et pristinum illud indivisae Teutoniae gluten securius corroboretur, et provinciae illius integritas etiam adversus huius extremi membri detractionem, vel potius ipsummet hoc membrum a proprio interitu fortissime praemuniat: quod ubi praestiterimus, divino illo creandi artificio nos probe perfunctos nemo prudens negabit.

§ 3. Proinde harum serie, nostrique officii auctoritate, omnibus et singulis nostrae curae subiectis, ubicumque locorum morentur aut imposterum moraturi sint, intra vel extra dictam provinciam, ad eam pertinentibus, sive ab ea extraneis, cuiuscumque gradus, dignitatis aut conditionis existant, in virtute Spiritus Sancti, sanctae obedientiae, sub formali praecepto, item sub poena excommunicationis latae sententiae, necnon privationis utriusque vocis, graduum, officiorum, perpetuae inhabilitate¹ ad ullam in Ordine promotionem

¹ Potius lege perpetuaeque inhabilitatis (R. T.).

aut functionem honorificam obtinendam vel obundam, aliisque arbitrio nostro taxandis poenis insimul cum omnibus iam taxatis ipso facto incurrendis, prohibemus, ne quisquam, per se, vel alium, aut alios, seu religiosos seu seculares, directe vel indirecte, clam vel palam, apud nostros vel extraneos quacumque dignitate, fastigio, officio aut honore fulgentes, sub ullo colore, praetextu, titulo aut motivo, tractet vel tractari faciat, suadeat, procuret, aut quoquo imaginabili modo labore, cooperetur vel sollicitet, quod in praenominata nostra Tentoniae provinciâ ulla fiat secessio, divisio aut separatio, sive inter veteres provinciae partes, sive inter illam et partes quae recentior ipsi per incorporationem anno MDCCLII, die x martii, ex nostra commissione factam accesserunt; eumque in finem, praesentium tenore, verbatim ac de integro renovamus, et cum omnibus suis clausulis confirmamus, patentes nostras eodem anno, die xii aprilis, desuper expeditas, quibus et provinciae Teutoniae indivisionem, et quinque conventuum Styriae cum eâ incorporationem stabilivimus et approbavimus, non secus ac si dictae patentes syllabim repetitae hic insererentur. Et ne horum ignorantia cuiquam suffragetur, mandamus universis per totam dictam provinciam prioribus et praesidentibus conventuum, sub eodem formali praecepto ac poenâ absolutionis ab officio, quatenus harum integrum tenorem intra biduum a receptione coram sua religiosa communitate publice legi faciant, ac inviolabiliter observari. Confidimus bonos omnes huic nostrae enixae voluntati ingenue promptaque parituros, ex quo continuâ tot annorum serie iam experti sumus quantâ cum modestiâ susceperint, quam religiosâ fide ac tranquillitate haec observarint ambae

antiquiores illius provinciae portiones nostrum reparatae unionis et concordiae saluiferum praeceptum, adeo quod toto isthoc octennio nullus omnino ex iis partibus apud nos delatus fuerit, qui vel leviter gluten illud dissolvere, aut saltem verbulo arrodere attentarit, quod in illâ constanti natione amare atque laudare non desinimus. Idem novissime incorporatis studium esto, quorum in hoc praecipue spectamus utilitatem et incrementum. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen. Quibuscumque in contrarium non obstantibus. In quorum omnium fidem, ac robur his sigillo nostro munitis propria manu subscripsimus.

Romae in conventu nostro Sanctae Mariae super Minervam die vii maii MDCCLXI.

§ 4. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praeceptum praedictum ubique in dictâ provinciâ rite notificatum, et communi eiusdem bono salubre, imo pernecessarium agnoscatur: nobis propterea dictus prior provincialis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsum priorem provincialem specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, ac visis

Confirmat praeinsertum praeceptum Pontifex.

per eosdem cardinales litteris patentibus magistri generalis Ordinis huiusmodi in authenticâ formâ exhibitis tenoris praeinserti, easdem litteras, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium benigne approbamus et confirmamus, et omnimodae executioni demandari iubemus, sub poenis in ipsis litteris contentis; ac perpetuum super praemissis silentium imponimus; salvâ tamen semper in eisdem praemissis auctoritate congregationis memoratorum cardinalium.

Decretum irritans.

§ 5. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat cum irritans.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dictorum Ordinis et provinciae, huiusque conventuum quorumlibet, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et ex-

presse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

§ 7. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhibetur, si forcent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ix iunii MDCCLXI, pontificatus nostri anno xii.

Dat. die 9 iunii 1666, pontif. anno xii.

DXLVI.

Deputatio visitatoris apostolici insularum maris Aegaei et Zacynthi et Cephaloniae, ac aliorum locorum adiacentium, cum amplissimis facultatibus.

Venerabili fratri Iosepho a S. Maria, episcopo Hieropolitano, Alexander Papa VII.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cupientes, ad animarum salutem, divinumque cultum promovendum, insularum maris Aegaei, Zacynthi et Cephaloniae, ac alia loca adiacentia auctoritate nostrâ apostolicâ visitari, ac de tua fide, prudentiâ, doctrinâ, pietate, charitate, et catholicae religionis zelo plurimum in Domino confisi, teque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existis, ad effectum praesentium dum-

M. 1. a.

Ex Regest. in Secret. Brev.

taxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis propagandae fidei praepositorum consilio, te, qui in minoribus constitutus habitum per fratres Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo gestari solitum suscepisti et professionem per eosdem emitti consuetam expresse emisisti regulares, nostrum et Apostolicae Sedis visitorem in praefatis insulis maris Aegaei, Zacynthi et Cephaloniae, aliisque locis adiacentibus, apostolica auctoritate, tenore praesentium, constituimus et deputamus, cum facultate quasumque cathedrales, etiam metropolitanas, collegiatas, parochiales et alias ecclesias, ac quorumvis Ordinum, congregationum et institutorum regularium, etiam Societatis Iesu, monasteria, tam virorum, quam mulierum, conventus, domos, hospitia, collegia, residentias, aliaque loca regularia, hospitalia quoque, confraternitates, et alia pia et religiosa loca quaecumque, etiam de iurepatronatus laicorum, in insulis aliisque locis adiacentibus praefatis existentia, eorumque praelatos, capitula, conventus, superiores et personas, tam laicas quam ecclesiasticas, seculares et regulares, cuiusvis status, gradus, ordinis, praeeminentiae et dignitatis existant, tam in capite quam in membris, semel tantum, auctoritate nostra visitandi, ac in illorum statum, vitam, mores, ritus et disciplinam diligenter inquirendi, necnon, evangelicae et apostolicae doctrinae, sacrorumque canonum et generalium conciliorum decretis, et sanctorum patrum traditionibus, regularibusque eorum institutis respective inherendo, quaecumque mutatione, correctione, emendatione, revocatione et renovatione indigere cognoveris, reformandi, mutandi, corrigendi, revocandi,

renovandi, ac etiam de novo condendi; condita, sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, regularibusque institutis praedictis non repugnantia, confirmandi; abusus quoscumque tollendi; regulas, institutiones, ac ecclesiasticam regularemque disciplinam, ubicumque corruerint, modis congruis restituendi et reintegrandi; dicti Concilii Tridentini decreta custodiri praecipendi; dictasque personas ad debitum et honestum vitae modum revocandi; et quidquid statueris et ordinaveris observari faciendi; inobedientes per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia compescendi, aliaque omnia et singula in praemissis, et circa ea, ac pro huiusmodi munere rite et recte explendo necessaria et quomodolibet opportuna faciendi, dicendi, gerendi, mandandi et exequendi; praeterea conferendi Ordines extra tempora, et non servatis interstitiis, usque ad presbyteratum inclusive, si sacerdotum necessitas ibi fuerit; dispensandi in quibuscumque irregularitatibus, exceptis illis, quae vel ex bigamia vera, vel ex homicidio voluntario proveniunt; dispensandi super defectu aetatis unius anni, ob operariorum penuriam, ut[†] promoveri possint ad sacerdotium, si alias idonei fuerint; dispensandi et committendi vota simplicia, etiam castitatis, ex rationabili causa, in alia pia opera (non tamen religionis); dispensandi in quacumque simonia, et in reali, dimissis beneficiis, et super fructibus male perceptis, iniuncta poenitentia salutari, cleemosyna arbitrio dispensantis; dispensandi in tertio et quarto consanguinitatis simplici et mixto, et in secundo, tertio et quarto mixtis, non tamen in secundo solo, quoad futura matrimonia, quo vero ad praeterita etiam

[†] Ed. Main. habet et pro ut (R. T.).

in secundo solo, dummodo nullo modo attingat primum gradum, cum his qui ab haeresi vel infidelitate convertuntur ad fidem catholicam, et in praedictis casibus prolem susceptam declarandi legitimam; dispensandi super impedimento publicae honestatis iustitiae ex sponsalibus proveniente; dispensandi super impedimento criminis, neutro tamen coniugum machinante, ac restituendi ius petendi debitum amissum; dispensandi in impedimento cognationis spiritualis, praeterquam inter levantem et levatum; hae vero dispensationes matrimoniales, videlicet sexta, septima, octava et nona, non concedantur nisi cum clausula *dummodo mulier rapta non fuerit, vel si rapta fuerit, in potestate raptoris non existat*, et in dispensatione tenor huiusmodi facultatum inseratur cum expressione temporis ad quod fuerunt concessae; dispensandi cum gentilibus et infidelibus plures uxores habentibus, ut, post conversionem et baptismum, quam ex illis habuerint, si etiam ipsa fidelis fiat, retinere possint, nisi prima voluerit converti; consecrandi olea cum sacerdotibus qui poterunt haberi, dummodo ad minus sint quinque, non tamen extra diem Coenae Domini; delegandi simplicibus sacerdotibus potestatem benedicendi paramenta et alia utensilia ad sacrificium missae necessaria, ubi non intervenit sacra unctio, et reconciliandi ecclesias pollutas aqua ab episcopo benedicta, et in casu necessitatis etiam aqua non benedicta ab episcopo; largiendi ter in anno indulgentiam plenariam contritis et confessis ac sacra communione refectis; absolventi ab haeresi, et apostasia a fide, et a schismate quoscumque etiam ecclesiasticos, tam seculares quam regulares, non tamen eos qui ex locis fuerint ubi S. Officium exercetur, nisi in locis missionum, in

quibus impune grassantur haereses, deliquerint, nec illos qui iudicialiter abiuraverint, nisi isti nati sint ubi impune grassantur haereses, et post iudiciale abiurationem illuc reversi in haeresim fuerint relapsi, et hos in foro conscientiae tantum; absolventi ab omnibus casibus Sedi Apostolicae reservatis, etiam in Bulla Coenae Domini contentis; concedendi indulgentiam plenariam primo conversis ad haeresi, atque etiam infidelibus quibuscumque, in articulo mortis, saltem contritis, si confiteri non poterunt; concedendi indulgentiam plenariam in oratione quadraginta horarum ter in anno indicenda; diebus tibi benevisis, contritis et confessis, ac sacra communione refectis, si tamen ex concursu populi et expositione SS. Sacramenti nulla probabilis suspicio sit sacrilegii ab haereticis et infidelibus, aut magistratum offensum iri; lucrandi tibi easdem indulgentias; singulis secundis feriis, non impeditis officio novem lectionum, vel, eis impeditis, die immediate sequenti celebrando missam *de requiem* in quocumque altari, etiam portatili, liberandi animam secundum tuam intentionem a purgatorii poenis per modum suffragii; tenendi et legendi, non tamen aliis concedendi, libros haereticorum vel infidelium de eorum religione tractantium, ad effectum eos impugnandi, et alios quomodolibet prohibitos, praeter opera Caroli Molinaei, Nicolai Machiavelli, ac libros de astrologia iudiciaria principaliter aut incidenter, vel alias quomodolibet de ea tractantes, ita tamen ut libri ex illis provinciis non efferantur; praeficiendi parochiis regulares, cisque suos deputandi vicarios in defectum secularium, de consensu tamen suorum superiorum; celebrandi bis in die, si necessitas urgeat, ita tamen ut in prima missa non sumpseris ablutio-

nem, per unam horam ante auroram, et aliam post meridiem, sine ministro, sub die¹ et sub terrâ, in loco tamen decenti, etiamsi altare sit fractum, vel sine reliquiis sanctorum, et praesentibus haereticis, schismaticis, infidelibus et excommunicatis, si aliter celebrari non possit (caveas vero ne praedictâ facultate seu dispensatione celebrandi bis in die aliter quam ex gravissimis causis et rarissime utaris, in quo graviter tuam conscientiam oneramus; quod si hanc eandem facultatem alteri sacerdoti iuxta potestatem inferius apponendam communicare, aut cauas eâ utendi alicui, qui ab hac sanctâ Sede hanc facultatem obtinuerit, approbare visum fuerit, serio tuae conscientiae iniungimus, ut paucis dumtaxat, iisque maturioris prudentiae, ac zeli, et qui absolute necessarii sunt, nec pro quolibet loco, sed ubi gravis necessitas tulerit, et ad breve tempus eandem communicates, aut respective causas approbes); deferendi SS. Sacramentum occulte ad infirmos sine lumine, illudque sine eodem retinendi pro eisdem infirmis in loco tamen decenti, si ab haereticis aut infidelibus sit periculum sacrilegii; induendi vestibus secularibus, si aliter vel transire ad loca tuae curae commissa, vel in eis permanere non poteris; recitandi rosarium, vel alias praeces, si breviarium tecum deferre non poteris, vel divinum officium ob aliquod legitimum impedimentum recitare non valeas; dispensandi, quando expedire videbitur, super usu carniû, ovorum et lacticiniorum tempore ieiuniorum et praesertim quadragesimae; ac praedictas facultates communicandi (non tamen illas, quae actum iniunctae tibi visitationis concernunt, quaeve requirunt ordinem episcopalem, vel non sine sa-

cerorum oleorum usu exercentur) sacerdotibus idoneis, qui in insulis et locis praefatis ac in praedictâ visitatione laborabunt, et praesertim tempore tui obitus, ut tunc sit qui possit supplere, donec Sedes Apostolica certior facta (quod quamprimum fieri debet per delegatos vel unum ex eis) alio modo provideat, quibus delegatis auctoritate apostolicâ facultatem concedimus post obitum tuum in casu necessitatis consecrandi calices, patenas et altaria portatilia sacris oleis ab episcopo tamen benedictis.

§ 2. Ceterum volumus ut praedictae facultates gratis et absque ullâ mercede exercentur, et durante tempore visitationis concessae intelligantur, nec illis ullo modo uti possis extra fines tuae visitationis; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate congregationis memoratorum cardinalium.

§ 3. Mandantes propterea omnibus et singulis archiepiscopis, episcopis, praefatis, capitulis, aliisque personis ecclesiasticis tam secularibus quam cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, etiam praefatae Societatis Iesu, regularibus, ceterisque, ad quos spectat, et qui in supradictis insulis et locis resident, ut te uti visitatorem apostolicum a nobis, ut praefertur, deputatum recipiant et recognoscant, ac tibi in omnibus ad visitationem praefatam spectantibus omnino pareant et obsequantur, tuaque salubria monita et mandata humiliter suscipiant, et efficaciter adimplere procurent, alioquin sententiam sive poenam, quam rite tuleris seu statueris in rebelles, ratam habebimus, et faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

§ 4. Volumus autem ut, si quae¹ graviora in huiusmodi visitatione repereris,

Facultates gratis adhibendae

Ab omnibus uti visitatorem apostolicum recognosci mandatur.

Etque de occurrentibus dat

¹ Potius lege *die* (R. T.).

¹ Potius lege *qua* (R. T.).

modum certiorandi S. Sedem.

Contrariis derogat.

Da, necnon informationes omnes in huiusmodi visitatione sumendas, aub tuo sigillo clausas, ad nos, seu memoratam cardinalium congregationem, quamprimum diligenter transmittas, ut, quod de super statuendum fuerit, maturâ consultatione adhibita decernamus.

§ 5. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon ecclesiarum, monasteriorum, hospitalium, conventuum, collegiorum, Ordinum, congregationum et institutorum regularium, etiam Societatis praefatae, et locorum piorum quorumcumque, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, libertatibus, immunitatibus et litteris apostolicis, illis eorumque praesulibus, praefatis, superioribus et personis secularibus et regularibus quibusvis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâ quomodolibet, in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et pluries innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua aliâ exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, inserti forept, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ad verbum insertis

habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 11 iulii MDCCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 2 iulii 1666, pontif. anno XII.

DXLVII.

Praeceptum superioribus et personis Societatis Iesu, in insulis maris Aegaei, Zacynthi et Cephaloniae, aliorumque locorum adiacentium residentibus, ut visitationem ab apostolico visitatore Iosepho Maria in eorum collegiis, domibus, hospitibus, residentiis, aliisque locis quibuscumque vigore alterius Brevis sanctissimi instituendam, omni mora et dilatione postpositis, recipiant et admittant¹.

Venerabili fratri Iosepho a S. Maria episcopo Hieropolitano,
Alexander Papa VII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Cum nos te per alias nostras in simili formâ Brevis litteras, quarum tenorem praesentibus haberi volumus pro expresso, nostrum et Apostolicae Sedis visitatorem in insulis maris Aegaei, Zacynthi et Cephaloniae, aliisque locis adiacentibus, cum diversis facultatibus auctoritate apostolicâ deputaverimus; idcirco, ut iniunctum tibi munus ad omnipotentis Dei gloriam et animarum salutem facilius, atque expeditius obire et exequi valeas, providere cupientes, teque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasti-

Motiva huius Constitutionis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.